

LETNO POROČILO

za leto 2017

Ljubljana, april 2018

Kazalo

PREDSTAVITEV DRUŽBE	1
POSLANSTVO, VIZIJA IN VREDNOTE	2
I. POSLOVNO POROČILO	4
1. POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2017	5
2. REALIZACIJA STRATEŠKIH CILJEV V LETU 2017	6
3. KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE ZA OBDOBJE 2018-2022	6
4. POSLOVANJE DRUŽBE V POSLOVNEM LETU 2017	7
4.1. Analiza makroekonomskega okolja.....	7
4.2. Trendi v panogi, v kateri družba deluje.....	7
4.3. GVO danes.....	8
4.4. Ekonomska analiza poslovanja.....	10
4.4.1. Prihodki.....	10
4.4.2. Odhodki.....	14
4.4.3. Prosti denarni tok iz poslovanja (EBITDA).....	15
4.4.4. Naložbe.....	16
4.4.5. Dobiček iz poslovanja (EBIT) in dobičkonosnost poslovnih prihodkov.....	17
4.4.6. Sredstva.....	17
4.4.7. Kapital in obveznosti.....	20
4.5. Nekateri ključni kazalniki poslovanja.....	23
5. PRODAJA IN NABAVA	28
5.1. Naročniki.....	28
5.2. Dobavitelji.....	28
6. PROJEKTI JAVNO-ZASEBNEGA PARTNERSTVA	28
7. UPRAVLJANJE S TVEGANJI	29
7.1. Tveganja delovanja.....	29
7.2. Tržna tveganja.....	29
7.3. Finančna tveganja.....	29
7.3.1. Kreditno tveganje.....	30
7.3.2. Plačilnosposobnostno tveganje.....	30
7.4. Ključna tveganja.....	30
8. ORGANIZIRANOST IN ZAPOSLENI	31
8.1. Organiziranost.....	31
8.2. Zaposleni.....	32
8.2.1. Število zaposlenih in vrsta delovnega razmerja.....	32
8.2.2. Polni in skrajšani delovni čas in invalidi.....	33
8.2.3. Struktura zaposlenih po spolu in starosti.....	33
8.2.4. Prihodi in odhodi (fluktuacija).....	33
8.2.5. Izobrazbena struktura.....	34
8.2.6. Letni ocenjevalni razgovori.....	34
8.2.7. Spremljanje organizacijske vitalnosti.....	35
8.2.8. Izobraževanje in razvoj zaposlenih.....	36
8.2.9. Študij ob delu.....	36

8.2.10. Sodelovanje z izobraževalnimi zavodi in izvajanje strokovne delovne prakse	36
8.2.11. Stroški dela	37
8.2.12. Povprečna plača	37
8.2.13. Skrb za zaposlene, upokojene in druge skupine, ki so povezane s podjetjem	38
8.2.14. Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost	38
8.2.15. Sodelovanje s sindikati in svetom delavcev	39
9. SISTEM VODENJA PO STANDARDU ISO 9001 in ISO 14001	40
10. SKRB ZA OKOLJE	42
11. POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA	44
12. IZJAVA O UPRAVLJANJU	45
13. IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA	49
II. RAČUNOVODSKO POROČILO	50
1. RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE	51
1.1. Izkaz poslovnega izida družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2017	51
1.2. Izkaz drugega vseobsegajočega poslovnega donosa za obdobje, ki se je končalo 31.12.2017	51
1.3. Bilanca stanja družbe GVO, d.o.o. na dan 31.12.2017	52
1.4. Izkaz gibanja kapitala družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2017	56
1.5. Izkaz denarnih tokov družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2017	57
2. POJASNILA POSTAVK RAČUNOVODSKIH IZKAZOV IN POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV GVO, d.o.o.	58
2.1. Splošno o družbi	58
2.2. Podlaga za sestavo	59
2.3. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev	60
3. POJASNILA K IZKAZOM	69
3.1. Čisti prihodki od prodaje	69
3.2. Drugi prihodki od poslovanja	70
3.3. Stroški materiala in energije	70
3.4. Stroški storitev	70
3.5. Stroški dela	71
3.6. Drugi odhodki poslovanja	71
3.7. Finančni prihodki in odhodki	71
3.8. Davek iz dobička in odloženi davki	72
3.9. Neopredmetena sredstva	72
3.10. Opredmetena osnovna sredstva	74
3.11. Finančne naložbe v odvisna podjetja	75
3.12. Druge finančne naložbe	75
3.13. Odložene terjatve za davek	76
3.14. Zaloge	76
3.15. Poslovne in druge terjatve	76
3.16. Denar in denarni ustrezniki	77
3.17. Kapital in rezerve	77
3.18. Rezervacije	78
3.19. Kratkoročne in dolgoročne poslovne in druge obveznosti	79
3.20. Prejeta posojila	79
3.21. Vnaprej vračunani stroški in odhodki	80
3.22. Potencialne in prevzete obveznosti	80

4.	DRUGA RAZKRITJA.....	81
4.1.	Posli s povezanimi strankami.....	81
4.2.	Stroški revizorja.....	82
4.3.	Upravljanje finančnih tveganj.....	83
5.	DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA.....	84
6.	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA.....	85

PREDSTAVITEV DRUŽBE

PODJETJE	GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d.o.o.
NASLOV	Cigaletova 10, 1000 Ljubljana
DEJAVNOST DRUŽBE	Gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskega omrežja
MATIČNA ŠTEVILKA	1507664000
DAVČNA ŠTEVILKA	40917282
ŠT. VPISA V SODNI REGISTER	1/33049/00, registrirana dne 14.04.2004
OSNOVNI KAPITAL DRUŽBE	5.758.157,00 EUR
VELIKOST DRUŽBE	Veliko podjetje
TRANSAKCIJSKI RAČUNI	SI56 0510 0801 0150 169 Abanka d.d. SI56 3000 0000 0372 710 Sberbank d.d. SI56 3000 0010 0372 726 Sberbank d.d.
ČLAN IZS, evidenčna številka	2593
SPLETNI NASLOV	www.gvo.si
ELEKTRONSKI NASLOV	gvo@telekom.si
TELEFON	+386 1 234 19 50
FAKS	+386 1 234 18 03
ODVISNI DRUŽBI	OPTIC-TEL telekomunikacije d.o.o. Cigaletova ulica 10, 1000 Ljubljana (Lastništvo 100,00% GVO, d.o.o. od 20.12.2017) GVO Telekommunikation GmbH Schorlemer Strasse 48, DE 48683 Ahaus Bundesrepublik Deutschland (Lastništvo 100,00% GVO, d.o.o.)

Družba GVO, d.o.o. je nastala kot uresničenje poslovne zamisli združiti vse lastne zmogljivosti s področja izvajanja del pri gradnji in vzdrževanju telekomunikacijskega kabelskega omrežja družbe Telekom Slovenije d.d. v ločeno družbo, jo ustrezno organizirati in opremiti ter ji zaupati v izvedbo strokovno najzahtevnejša dela s tega področja.

Zamisel se je začela uresničevati v letu 2002, ko je bila v okviru družbe Telekom Slovenije d.d., ustanovljena Enota GVO, ki je s 1. 1. 2004 prerasla v hčerinsko podjetje GVO, d.o.o.

Edini družbenik družbe GVO, d.o.o. je družba Telekom Slovenije, d.d.. Letno poročilo Skupine Telekom Slovenije je na voljo na sedežu družbe Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova 15, 1000 Ljubljana.

GVO, d.o.o. ima v Zvezni Republiki Nemčiji hčerinsko družbo GVO Telekommunikation GmbH. Njeno letno poročilo je na voljo na sedežu družbe GVO, d.o.o..

Z dnem 20.12.2017 je GVO, d.o.o. postal tudi 100% lastnik družbe OPTIC-TEL telekomunikacije d.o.o.. Njeno letno poročilo je na voljo na sedežu družbe GVO, d.o.o..

POSLANSTVO, VIZIJA IN VREDNOTE

Poslanstvo

Naše poslanstvo je povezovanje ljudi.

Vizija

Naša vizija je ostati vodilni specializiran ponudnik celovitih rešitev s področij projektiranja, gradnje, upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij v Sloveniji, ki del prihodka na teh ključnih segmentih ustvarja tudi na ostalih trgih Evropske Unije.

Vrednote

Medsebojno se spoštujemo

S spoštovanjem vseh deležnikov gradimo uspešne odnose. Spoštujemo vse sodelavce, ne glede na organizacijsko umeščenost ali vrsto del, ki jih ti opravljajo, dobavitelje, podizvajalce, naročnike in kupce. Prizadevamo si za spoštovanje njihovih želja, predlogov in potreb v okvirih, ki omogočajo stabilno finančno poslovanje in ohranjanje tržne moči našega podjetja.

Prevezemamo odgovornost

Vsak delavec prevzema odgovornost za svoja dejanja in odločitve. S kakovostno in pravočasno opravljenim delom, z odgovornim ravnanjem z osnovnimi sredstvi, drobnim inventarjem, osebno varnostno opremo in drugimi delovnimi sredstvi. Odgovorni smo tudi do sebe in vseh svojih sodelavcev, s svojimi dejanji pa si prizadevamo ohraniti zdravo in spodbudno delovno okolje.

Učinkovito komuniciramo

Z odprtim in razumljivim komuniciranjem gradimo medsebojno zaupanje, med sodelavci in v odnosih do ostalih deležnikov (dobavitelji, podizvajalci, naročniki, kupci ter ostala, nesegmentirana javnost). Pisno komunikacijo dopolnjujemo z ustno, kadar lahko tako dosežemo višjo stopnjo medsebojnega razumevanja.

Napak ne ponavljamo

Lastne napake in napake sodelavcev razumemo kot priložnosti, da se iz njih čim več naučimo, in jih ne ponavljamo.

Težave rešujemo konstruktivno

Reševanja težav, ki jih zaznamo v delovnem procesu, se lotevamo konstruktivno. Ob identifikaciji težave najprej pomislimo na možne rešitve in korake, ki so potrebni za dosego postavljenih ciljev.

Reklamacije obravnavamo skrbno

Vsako reklamacijo obravnavamo skrbno, spoštljivo in z najvišjo stopnjo prioritete, saj je od načina reševanja reklamacij odvisna podoba podjetja v javnosti ter njegov ugled. Kadar je le mogoče, po zaključku postopka reševanja reklamacije preverimo, ali je stranka zadovoljna z načinom reševanja reklamacije in s končnim rezultatom. Odzive uporabimo za morebitne spremembe postopkov, s ciljem višje stopnje zadovoljstva strank.

Vodimo z zgledom

Vodje na vseh nivojih s svojim odnosom do sodelavcev, osnovnih sredstev, kvalitete dela, spoštovanjem pravilnikov in navodil ter sprejemanjem odgovornosti za svoja dejanja in odločitve dajejo zgled vsem zaposlenim.

Uvodna beseda direktorja družbe

V leto 2017 smo vstopili dobro pripravljeni na izzive, ki jih je prinesla pričakovana rast obsega poslovanja, in ob koncu leta lahko nazaj pogledamo s ponosom ter ugotovimo, da smo se s temi izzivi uspešno soočili. Uspešno in v pogodbenem roku smo zaključili pomemben projekt gradbenih in montažnih del pri vzpostavitvi elektronskega cestninskega sistema, ki nam je bil zaupan v izvedbo leto prej, in za matično družbo realizirali največji obseg investicij v svoji zgodovini. Ob sočasni rasti poslovanja tudi na nekaterih drugih segmentih smo poslovno leto zaključili z rekordnim obsegom poslovanja in prvič v svoji zgodovini presegli mejnik 60 milijonov evrov letnega prometa.

Povečanje obsega poslovanja smo z namenom uravnavanja nihanj v večji meri obvladovali s pomočjo večjega angažiranja podizvajalcev in število zaposlenih zgolj delno povečali. Nadaljevali smo z izvajanjem v preteklih letih začrtane kadrovske strategije in pomlajevali kadrovsko strukturo ter priložnost ponudili novim sodelavcem, ki so se v preteklih obdobjih izkazali skozi študentsko delo ali opravljanje študijske prakse v naši družbi. Za čas povečanega obsega poslovanja smo zaposlili nekaj novih sodelavcev, ki smo jih našli tudi skozi intenzivnejše sodelovanje s strokovnimi šolami in fakultetami s področja telekomunikacij in elektrotehnike. Obstoječe sodelavce pa smo načrtno in ciljno usposabljali za prevzemanje novih odgovornosti ter jih usposabljali predvsem na področju vodenja in dela z ljudmi.

Ob uspešnem obvladovanju obratnega kapitala je povečan obseg poslovanja rezultiral tudi v povečani likvidnosti, ki smo jo izkoristili za nadaljevanje procesa prenove voznega parka in ključnih instrumentov ter orodij, ki nam bodo zagotavljali nemoteno poslovanje tudi v prihodnjih letih. Ob koncu leta pa smo del presežnih likvidnostnih sredstev vložili v nakup 100% poslovnega deleža v družbi OPTIC-TEL telekomunikacije d.o.o., ki upravlja odprto širokopasovno omrežje na območju južne Primorske in s katerim smo naredili prvi korak pri zasledovanju strateškega cilja konsolidacije odprtih širokopasovnih omrežij v Sloveniji.

Na obstoječih odprtih širokopasovnih omrežjih v upravljanju GVO se je nadaljevala rast števila aktivnih priključkov in s tem tudi prihodkov, na trgu pa smo uspešno nastopali in kljub povečanemu obsegu aktivnosti za matično družbo in na projektu elektronskega cestninjenja ohranjali tisto, po čemer smo najbolj poznani v naši dejavnosti – visok nivo kakovosti in spoštovanje pogodbenih rokov. Uspešno smo zaključili nekaj večjih projektov s področja telekomunikacij in sorodnih dejavnosti ter pridobivali posle, ki nam bodo zadosten obseg prihodkov zagotavljali tudi v prihajajočih obdobjih.

Nadaljevali smo tudi s prenovo informacijskega okolja za podporo vodenju, skozi katerega smo izboljšali pregled nad izvajanjem ključnih projektov ter internimi procesi v družbi, in z njegovo pomočjo uspešno obvladovali izzive, ki nam jih je prineslo preteklo leto.

Rezultat naših aktivnosti v preteklem letu govori sam zase. Poslovno leto smo zaključili nad načrtovanimi rezultati in dosegli večino zastavljenih finančnih in nefinančnih ciljev. Ker pa smo ob tem neprestano in načrtno vlagali tudi v naše sodelavce, ki so naš največji kapital in so se v tem ključnem letu znova izkazali za izredno zanesljive, strokovne in požrtvovalne, pa smo v tem letu zabeležili tudi najvišje rezultate neodvisnih meritev organizacijske vitalnosti doslej.

V leto 2018 tako vstopamo bogatejši za nova znanja in neprecenljive izkušnje, z zdravimi finančnimi in nefinančnimi kazalniki ter, kar je najpomembneje, s predano ekipo sodelavcev, s pomočjo katerih noben projekt ni neuresničljiv in noben cilj nedosegljiv.

Borut Radi
Direktor

 gradnja in vzdrževanje
telekomunikacijskih
omrežij d.o.o.
1.0

I. POSLOVNO POROČILO

1. POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2017

- V letu 2017 smo zabeležili najvišji obseg prihodkov iz naslova investicij za matično družbo, kar je posledica najvišje točke njihovega investicijskega cikla v preteklih nekaj letih.
- Ob koncu leta 2017 smo kot podizvajalec Telekom Slovenije, d.d. uspešno in v predpisanem roku zaključili gradbeni in montažni del projekta vzpostavitve elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku.
- Uspešno in v pogodbenem roku smo zaključili dva večja projekta na trgu: izgradnjo telekomunikacij in klica v sili na avtocestnem odseku Draženci – Gruškovje (1. etapa) ter projekt oskrbe s pitno vodo – nadgradnjo vodovodnega sistema v Občini Škofljica. Z izvedbo slednjega smo pridobili pomembno referenco na področju komunalnih gradenj, ki za GVO ostaja zanimiv trg tudi za prihajajoča obdobja.
- Na odprtih širokopasovnih omrežjih v našem upravljanju se je nadaljevala rast števila zgrajenih in aktivnih priključkov.
- Z namenom konsolidacije odprtih širokopasovnih omrežij v Sloveniji smo v mesecu decembru uspešno zaključili postopek nakupa 100% lastniškega deleža v družbi OPTIC-TEL telekomunikacije d.o.o., ki upravlja in vzdržuje odprta širokopasovna omrežja na področju belih lis v občinah Komen, Sežana, Hrpelje-Kozina in Ilirska Bistrica.
- V preteklem letu smo usposobili večjo ekipo delavcev za samostojno opravljanje del na višini, s poudarkom na montaži baznih postaj za mobilno telefonijo.
- Uspešno smo opravili obnovitveni zunanji presoji sistema vodenja kakovosti in sistema ravnanja z okoljem ter prehod na nova standarda ISO 9001:2015 in ISO 14001:2015.
- V mesecu oktobru smo prejeli certifikat bonitetne odličnosti najvišjega razreda (AAA), ki ga podeljuje Bisnode Slovenija in izkazuje, da GVO spada med najboljše slovenske poslovne subjekte z vidika bonitetne odličnosti.
- Izvedli smo redne letne ocenjevalne razgovore, v okviru katerih smo poleg doseganja letnih ciljev posameznikov ocenjevali tudi kompetence posameznikov. Pri tem smo si pomagali s kadrovskim informacijskim sistemom (KIS), ki smo ga razvili v lastni režiji in službi podrobnejšemu spremljanju strokovnega razvoja zaposlenih.
- Izvedli smo ciljno usposabljanje odgovornih vodij del na področju vodenja in dela z ljudmi, s tem povečevali usposobljenost srednjih in nižjih vodstvenih kadrov ter spodbujali njihov osebnostni in strokovni razvoj.
- Povečanje obsega del smo izkoristili za nadaljevanje kadrovske preнове in intenziviranja sodelovanja z izobraževalnimi ustanovami iz naše stroke, skozi katera zaposlujeemo in vzgajamo mlade perspektivne kadre, ki bodo v prihodnjih letih prevzemali več odgovornosti in ki jim bomo na ta način omogočili uspešen strokovni razvoj. V letu 2017 smo povprečno starost zaposlenih dodatno znižali.
- Za potrebe izvajanja večjih projektov in opremljanja novo oblikovanih ekip smo povečali obseg investicij v posodobitev, zamenjavo in dopolnitev osnovnih sredstev (vozil, instrumentov in orodij). Starejša vozila smo zamenjali z vozili z ekološko bolj sprejemljivimi motorji ter nadaljevali z dobro prakso ozaveščanja zaposlenih za varčno in varno vožnjo.
- Zaposlenim, ki so v predhodnem letu najučinkoviteje pripomogli k zmanjšanju porabe goriva in se izkazali v svojem odnosu do delovnih sredstev in okolja, smo omogočili udeležbo na tečaju varne vožnje v AMZS Centru varne vožnje Vransko.
- Nadaljevali smo z razvojem celovitega sistema poročanja (BI), s katerim vsakodnevno spremljamo napredovanje ključnih projektov v izvajanju ter merimo njihovo učinkovitost.
- Izdelali smo strateški poslovni načrt, s katerim smo načrtali razvoj družbe v prihodnjih petih letih (2018-2022).

2. REALIZACIJA STRATEŠKIH CILJEV V LETU 2017

V poslovnem letu 2017 smo uspešnost poslovanja spremljali skozi vnaprej opredeljene ključne kazalnike uspešnosti, ki zajemajo celovit in uravnotežen pogled na uspešnost poslovanja družbe. Kazalnike smo opredelili s pomočjo sistema uravnoteženih kazalnikov (ti. Balanced Scorecard), tako da smo poleg finančnega vidika upoštevali tudi vidike strank, notranjih procesov ter učenja in rasti. Izhodišče za opredelitev ključnih kazalnikov poslovanja je bila vizija družbe, iz katere izhajajo ključne usmeritve ter posamezni strateški cilji.

S pomočjo sistema uravnoteženih kazalnikov smo za naše ključne strateške cilje pripravili strateški zemljevid, ga podrobno analizirali ter pretvorili v posamezne aktivnosti. Nadalje smo opredelili posamezne kazalnike, s katerimi je mogoče meriti uspešnost posameznih aktivnosti, ter nazadnje izbrali ključne kazalnike z največjim vplivom na doseganje strateških ciljev in skozi njih zasledovanje vizije družbe.

Pet vnaprej opredeljenih ključnih kazalnikov uspešnosti smo dosegli v skupni višini 107% ponderirano, in sicer smo:

- z uspešnim izvajanjem projektov in obvladovanjem stroškov dosegli načrtovani EBITDA;
- dosegli načrtovan obseg prihodkov na trgu in posredno prek matične družbe;
- dosegli načrtovan ROE;
- število aktivnih priključkov na odprtih širokopasovnih omrežjih v upravljanju GVO povečali za večje število od načrtovanega;
- ohranili dosedanje bonitetno oceno AJ PES, ki pa je kljub načrtom nismo uspeli izboljšati, kar ostaja izziv za prihodnje leto.

3. KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE ZA OBDOBJE 2018-2022

Na podlagi naše vizije ostati vodilni specializiran ponudnik celovitih rešitev s področij projektiranja, gradnje, upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij v Sloveniji, ki na teh ključnih segmentih dosega pomemben tržni delež tudi na ostalih trgih Evropske Unije, smo za prihodnje petletno obdobje opredelili naslednje ključne strateške usmeritve:

- Na področju ključnih dejavnosti (projektiranja, gradnje, upravljanja in vzdrževanja TK-infrastrukture v Sloveniji): Pridobitev večinskega deleža javnih naročil in naročil zasebnih naročnikov.
- Na področju odprtih širokopasovnih omrežij: Spodbujanje rasti obstoječih omrežij v upravljanju GVO in prevzemanje ostalih omrežij (ki jih TS zaradi omejitev ne more prevzeti sam).
- Znotraj Skupine Telekom Slovenije: Zagotavljanje visokega nivoja storitev gradnje in vzdrževanje omrežja TK omrežij; iskanje skupnih priložnosti s podjetji v STS na večjih investicijskih projektih v Sloveniji in tujini.
- Na področjih sorodnih dejavnosti: Iskanje priložnosti na področjih nadgradnje baznih postaj mobilne telefonije in nizkih gradenj, predvsem ostalih kanalizacijskih omrežij; Povečevanje tržnega deleža na segmentu elektroenergetike.
- Poudarek na pridobivanju dolgoročnih poslov s stabilnim virom prihodkov, skozi katerega bomo znižali vpliv gradbene sezone in gospodarskih ciklov na poslovanje.
- Na področju kadrov: Prilaganje števila zaposlenih obsegu zagotovljenih naročil in nadaljevanje kadrovske preнове skozi pomlajevanje kadrov.
- Podpora poslovanju: Informatizacija in nadgradnja obstoječih sistemov za podporo poslovanju in odločanju.

Uspešnost pri zasledovanju strateških ciljev bomo tudi v letu 2018 merili s pomočjo uravnoteženega sistema kazalnikov.

4. POSLOVANJE DRUŽBE V POSLOVNEM LETU 2017

4.1. Analiza makroekonomskega okolja

Na področju gospodarskega razvoja in blaginje prebivalstva Slovenija v zadnjih letih napreduje. Gospodarska slika se izboljšuje in Slovenija dohiteva gospodarsko razvitejše države v Evropski uniji (EU). Za leto 2017 je napovedana rast BDP v višini 4,4 % (2018: 3,9 %, 2019: 3,2 %), predvsem zaradi visoke rasti izvoza in vpliva državnih investicij. V prihodnjih letih bodo na gospodarsko rast postopoma vplivali demografski dejavniki, in sicer bosta z rastjo zaposlenosti posledično višja razpoložljivost dohodka in zasebna potrošnja. Domača potrošnja bo tudi v obdobju 2017–2019 ostala pomemben dejavnik rasti. Letos se bo zaposlenost nadalje znatno povečala (za 2,7 %) v skoraj vseh dejavnostih, inflacija pa se bo v naslednjih letih gibala okoli 2 %. Po obdobju nizke rasti cen oz. deflacije bo rast domačega in tujega povpraševanja okrepla predvsem rast cen storitev.

Ugodno razporejenost v EU daje dodatno spodbudo cikličnemu zagonu gospodarske rasti, posledično pa bi lahko bila rast še višja od predpostavljene. Negotovost v domačem okolju je povezana predvsem z dinamiko zasebnih investicij, ki bi lahko bile ob pospešitvi bančnega kreditiranja še višje. Nasprotno bi lahko bile investicije države nižje od predvidenih, predvsem v primeru nižjega črpanja evropskih sredstev. V daljšem obdobju pa je največja negotovost povezana z načinom soočanja z demografskimi spremembami, od katerega bo odvisna tudi dinamika gospodarske rasti in učinki na blaginjo prebivalcev.

Tabela 1: Pomembnejši makroekonomski kazalniki Sloveniji

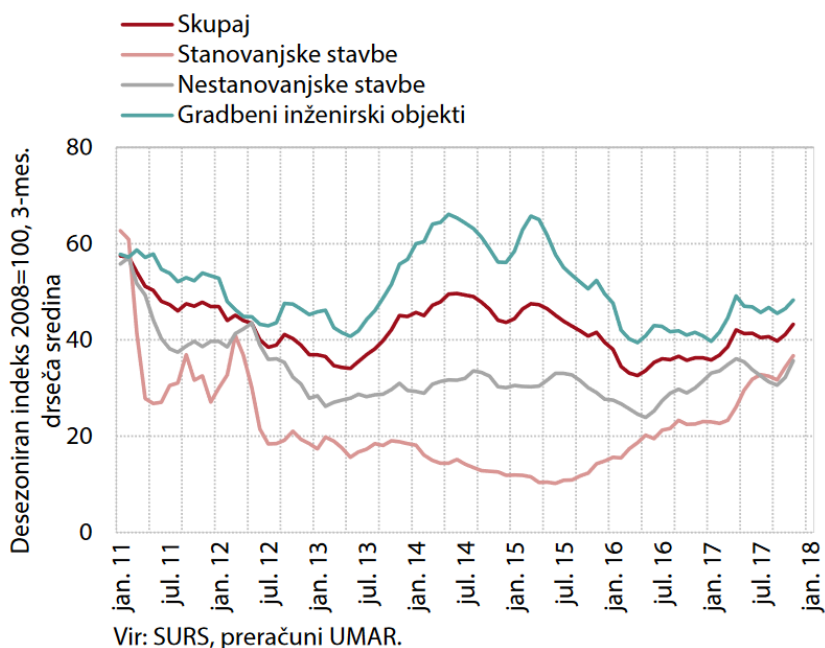
	2013	2014	2015	2016	Jesenska napoved 2017		
					2017	2018	2019
BDP (realna rast, v %)	-1,1	3,0	2,3	3,1	4,4	3,9	3,2
BDP v mio. EUR (tekoče cene)	36.239	37.615	38.837	40.418	42.761	45.265	47.507
Stopnja registrirane brezposelnosti (v %)	13,1	13,1	12,3	11,2	9,5	8,7	8,4
Produktivnost dela (BDP na zaposlenega)	0,0	2,6	1,0	1,1	1,6	2,2	2,3
Inflacija (konec leta)	0,7	0,2	-0,5	0,5	1,7	1,9	2,1
Inflacija (povprečje leta)	1,8	0,2	-0,5	-0,1	1,5	1,6	2,1
Zasebna potrošnja (realna rast, v %)	-4,1	1,9	2,1	4,2	3,3	3,0	2,3
Državna potrošnja (realna rast, v %)	-2,1	-1,2	2,7	2,5	1,1	0,9	0,9

Vir: SURS, BS, ECB, preračuni in napovedi UMAR (Jesenska napoved gospodarskih gibanj, september 2017).

4.2. Trendi v panogi, v kateri družba deluje

Proti koncu lanskega leta se je aktivnost v gradbeništvu, ki sicer ostaja nizka, povišala. Rast je bila prisotna v vseh treh segmentih gradbeništva. Krepitev gradnje stanovanjskih stavb je povezana z ugodnimi rezultati na trgu dela, zmanjšano negotovostjo, nizkimi obrestnimi merami in znatnim zmanjšanjem gradnje stanovanj v preteklih letih. Višja aktivnost v gradnji nestanovanjskih stavb je predvsem odraz okrepljenega optimizma zasebnega sektorja, višja vrednost del v inženirskih objektih pa povišanih investicijskih izdatkov države.

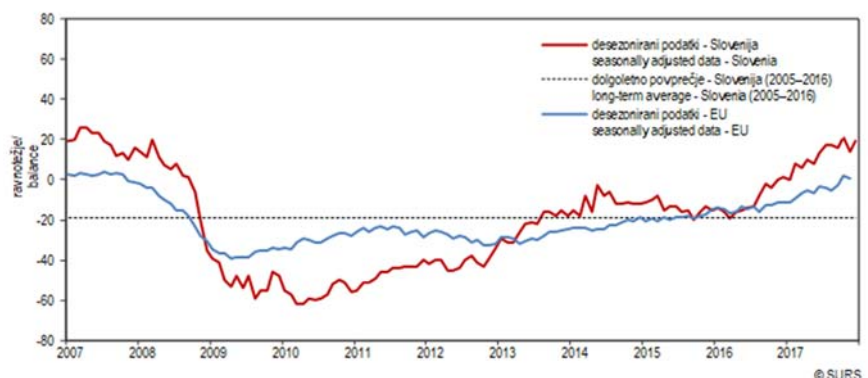
Slika 1: Vrednost opravljenih gradbenih del

Vir: UMAR, *Ekonomsko ogledalo*, št. 1, letnik XXIV, 2018

Vrednost kazalnika zaupanja v gradbeništvu je bila decembra 2017 za 5 odstotnih točk višja kot novembra 2017 in za 18 odstotnih točk višja kot decembra 2016, hkrati pa za 38 odstotnih točk višja od dolgoletnega povprečja. Večina kazalnikov stanj in pričakovanj se je na mesečni ravni izboljšala; izjema so bili kazalniki tehnične zmogljivosti, zagotovljeno delo in pričakovana naročila. Med kazalniki stanj se je najbolj zvišala vrednost kazalnika obsega gradbenih del (za 7 odstotnih točk), med kazalniki pričakovanj pa vrednost kazalnika pričakovanega zaposlovanja (za 6 odstotnih točk).

Slika 2: Kazalnik zaupanja v gradbeništvu v Sloveniji in EU

Vir: Anкета o poslovnih tendencah v gradbeništvu, december 2017

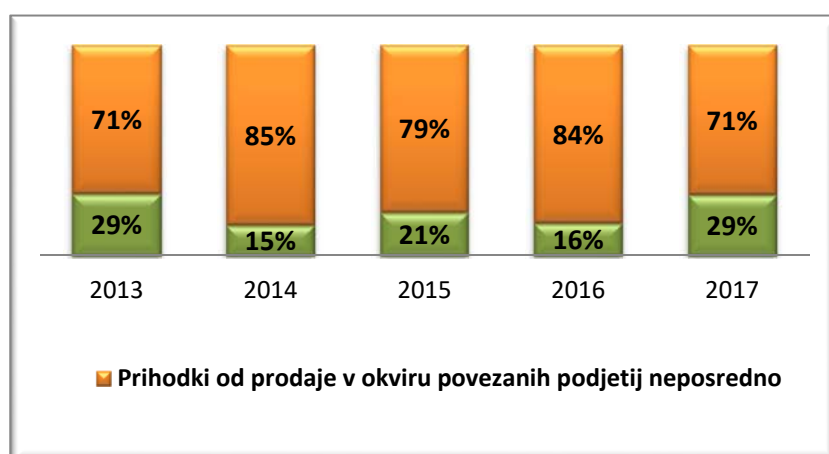
4.3. GVO danes

GVO je danes vodilni ponudnik celovitih storitev projektiranja, gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij na območju Republike Slovenije, tako po tržnem deležu, kot tudi po obsegu proizvodnje na teh področjih dela.

Pomemben delež prihodkov GVO še vedno realizira znotraj Skupine Telekom Slovenije, pri čemer je delež finančne realizacije del, izvedenih neposredno na trgu ali posredno prek trga, odvisen predvsem od obsega investicij matične družbe in razpoložljivih projektov na trgu. Največji delež prihodkov, ustvarjenih neposredno na trgu ali posredno v okviru povezanih podjetij prek trga, je GVO dosegel v letu 2012, ko je predvsem zaradi gradnje odprtih širokopasovnih omrežij znašal 48%.

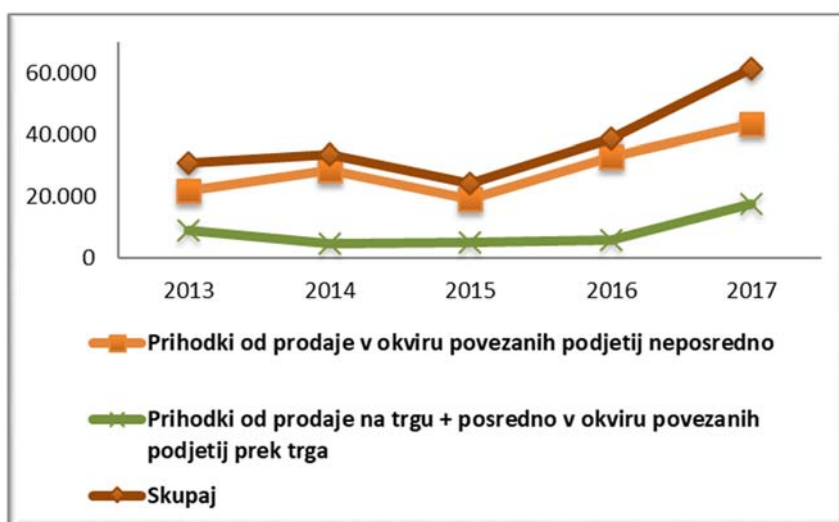
V letu 2017 se je obseg prihodkov, realiziranih neposredno v okviru povezanih podjetij, povečal na račun povečanega obsega investicij v gradnjo novih telekomunikacijskih omrežij s strani matične družbe, ki so v preteklem letu dosegle najvišji nivo v zadnjem petletnem primerjalnem obdobju. Močno pa se je povečal tudi obseg prihodkov v okviru povezanih podjetij prek trga, zaradi izvedbe večjega projekta gradbenih in montažnih del za vzpostavitev elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku, kjer je GVO nastopal kot podizvajalec Telekoma Slovenije za DARS, družbo za avtoceste v Republiki Sloveniji.

Slika 3: Struktura prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij in na trgu v obdobju 2013 – 2017

Slika št. 4 v nadaljevanju grafično prikazuje glavne trende gibanja čistih prihodkov od prodaje po ključnih skupinah prihodkov. Zaradi poenostavitve prikaza smo smiselno združili prihodke, realizirane neposredno na trgu, ter prihodke, realizirane v okviru povezanih podjetij prek trga. Obe prikazani skupini prihodkov sta v letu 2017 zabeležili pozitiven trend, kot bomo podrobneje pojasnili v nadaljevanju.

Slika 4: Gibanje prihodkov po segmentih v obdobju 2013 – 2017 (v 000 EUR)

4.4. Ekonomska analiza poslovanja

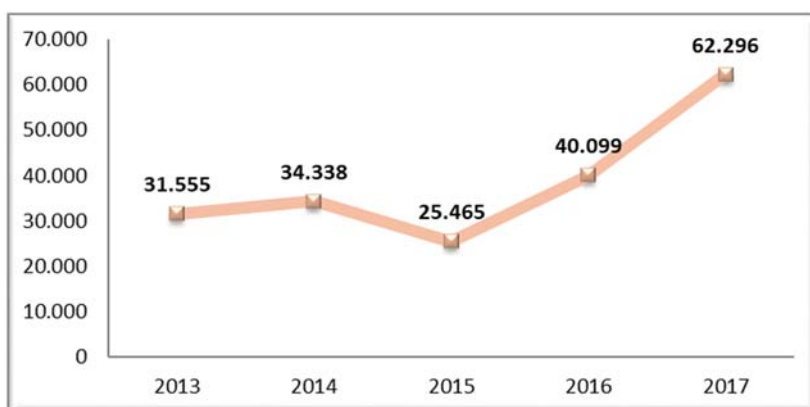
4.4.1. Prihodki

Prihodki družbe so v letu 2017 znašali 62.296 tisoč EUR, od tega je 61.464 tisoč EUR (98,7%) čistih prihodkov od prodaje, 825 tisoč EUR (1,3%) je drugih prihodkov iz poslovanja in 7 tisoč EUR (manj kot 0,1%) finančnih prihodkov. Glavnino prihodkov GVO ustvarja z izvajanjem poslovne dejavnosti, le 1,3% prihodkov pa iz naslova neposlovnih aktivnosti. V primerjavi z letom 2016 se je obseg čistih prihodkov od prodaje povečal za nadaljnjih 58%. Drugi prihodki iz poslovanja so v primerjavi z letom 2016 nižji za 26%, finančni prihodki pa za 30%.

Tabela 2: Struktura prihodkov primerjalno 2017 in 2016

Prihodki v 000 EUR	2017		2016		Indeks 2017/2016
Čisti prihodki od prodaje	61.464	98,7%	38.973	97,2%	158
Drugi prihodki od poslovanja	825	1,3%	1.116	2,8%	74
Finančni prihodki	7	0,0%	10	0,0%	70
Skupaj prihodki	62.296		40.099		155

Slika 5: Gibanje prihodkov v obdobju 2013 – 2017 (v 000 EUR)

Čisti prihodki od prodaje

Čiste prihodke od prodaje GVO realizira neposredno v okviru povezanih podjetij (predvsem letne investicijske in vzdrževalne pogodbe), v okviru povezanih podjetij prek trga (kjer so posli pridobljeni na trgu, a so prihodki realizirani do povezanih podjetij) ter neposredno na trgu (za naročnike izven Skupine Telekom Slovenije).

V strukturi čistih prihodkov od prodaje predstavljajo prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij 71%, prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga 24% in prihodki od prodaje na trgu 5%. V primerjavi z letom prej so se največ (za 399%) povečali prihodki v okviru povezanih podjetij prek trga, kar je posledica izvedbe projekta gradbenih in montažnih del za vzpostavitev elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku, kjer je GVO nastopal kot podizvajalec Telekoma Slovenije za DARS. Zaradi povečanega obsega investicij matične družbe v izgradnjo novih širokopasovnih omrežij so se za 33% povečali tudi prihodki, ustvarjeni neposredno do povezanih podjetij, prihodki neposredno na trgu pa so se povečali za 3%.

Tabela 3: Struktura čistih prihodkov od prodaje primerjalno 2017 in 2016

Čisti prihodki od prodaje (v 000 EUR)	2017		2016		Indeks 2017/2016
Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij	43.610	71%	32.901	84%	133
Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga	14.607	24%	2.927	8%	499
Prihodki od prodaje na trgu*	3.247	5%	3.145	8%	103
Skupaj	61.464		38.973		158

Tabela 4: Gibanje čistih prihodkov od prodaje v obdobju 2013 – 2017

Čisti prihodki od prodaje (v 000 EUR)	2013	2014	2015	2016	2017
Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij	21.799	28.678	19.349	32.901	43.610
Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga	3.073	2.186	2.591	2.927	14.607
Prihodki od prodaje na trgu*	6.037	2.734	2.442	3.145	3.247
Skupaj	30.910	33.598	24.382	38.973	61.464

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij

V strukturi prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij največji delež predstavljajo prihodki iz naslova investicijskih gradenj v višini 81%, sledijo prihodki od vzdrževanja in odprave napak v višini 18%. Vsi ostali prihodki, doseženi neposredno v okviru povezanih podjetij (geodetske storitve, izdelava izvršilno-tehnične dokumentacije za zgrajena omrežja, projektiranje in ostale storitve), predstavljajo skupaj vsega 1% prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij.

V letu 2017 smo zaradi povečanega obsega investicij v izgradnjo novih kabelskih telekomunikacijskih omrežij zabeležili rast prihodkov investicijskih gradenj v višini 49%, medtem ko se je obseg prihodkov od vzdrževanja in odprave napak iz naslova optimizacij procesov in učinkovitejšega razporejanja resursov znižal za 11%. Vsi ostali prihodki v okviru povezanih podjetij skupaj, ki sicer predstavljajo le majhen strukturni delež, pa so se v letu 2017 povečali za 10%.

Tabela 5: Struktura prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij primerjalno 2017 in 2016

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij neposredno (v 000 EUR)	2017		2016		Indeks 2017/2016
Prihodki od investicijskih gradenj	35.467	81%	23.879	73%	149
Prihodki od vzdrževanja in odprave napak	7.705	18%	8.625	26%	89
Geodetske storitve, ITD, projektiranje in ostale storitve	438	1%	397	1%	110
Skupaj	43.610		32.901		133

Slika 6: Gibanje prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij v obdobju 2013 – 2017

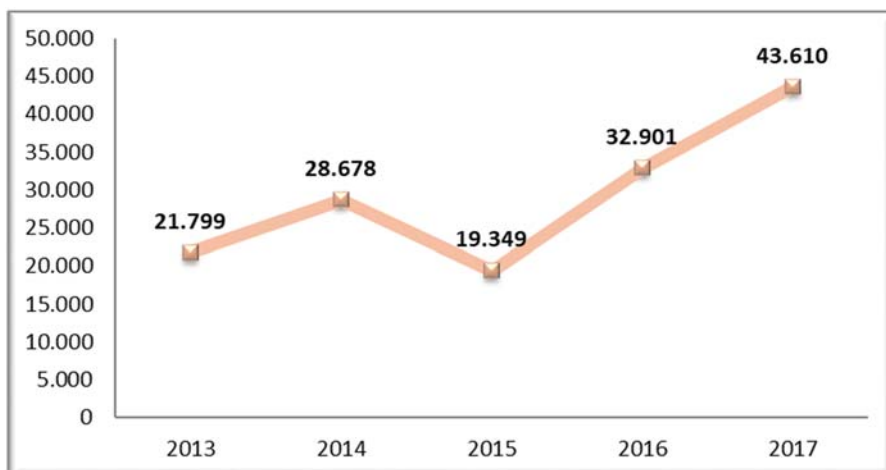

Tabela 6: Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij v obdobju 2013 - 2017

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij neposredno (v 000 EUR)	2013	2014	2015	2016	2017
Prihodki od investicijskih gradenj	10.677	14.160	8.909	23.879	35.467
Prihodki od vzdrževanja in odprave napak	10.433	13.941	9.726	8.625	7.705
Geodetske storitve, ITD, projektiranje in ostale storitve	689	577	714	397	438
Skupaj	21.799	28.678	19.349	32.901	43.610

Kot izhaja iz zgornje tabele, obseg prihodkov iz naslova investicijskih gradenj za matično družbo iz leta v leto niha predvsem kot posledica različnega obsega investicij matične družbe v različnih časovnih obdobjih, medtem ko obseg prihodkov iz naslova vzdrževanja in odprave napak v zadnjih treh letih beleži negativen trend.

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga

V strukturi čistih prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga največji strukturni delež v višini 89% predstavljajo prihodki iz naslova investicij TK do Telekoma Slovenije, z deležem 10% sledijo prihodki od uporabnine iz naslova upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij, medtem ko ostali prihodki skupaj (zaradi rasti prvih dveh skupin prihodkov) predstavljajo le še 1% delež.

Prihodki od investicij v okviru povezanih podjetij prek trga so v letu 2017 narasli za 766%, v primerjavi z letom prej, kar je predvsem posledica projekta vzpostavitve elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku, ki sta ga Telekom Slovenije in GVO skupaj pridobila na javnem razpisu in kjer je GVO nastopal kot podizvajalec Telekoma Slovenije. Nadaljnjo rast beležimo na segmentu prihodkov od uporabnine iz naslova upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij do Telekoma Slovenije, ki so se glede na leto prej povečali za 15%. Ostali prihodki v okviru povezanih družb (kamor sodijo predvsem storitve na elektroenergetskih omrežjih in električnih instalacijah ter investicije do drugih povezanih podjetij) so se povečali za 14%.

Tabela 7: Struktura prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga primerjalno 2017 in 2016

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij posredno prek trga (v 000 EUR)	2017		2016		Indeks 2017/2016
Prihodki od investicij TK v okviru povezanih podjetij prek trga	12.966	89%	1.498	51%	866
Prihodki od uporabnine za OŠO v okviru povezanih podjetij	1.455	10%	1.266	43%	115
Ostali prihodki v okviru povezanih družb prek trga	186	1%	163	6%	114
Skupaj	14.607		2.927		499

Kot je razvidno iz tabele 8, imajo prihodki od uporabnine iz naslova upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij stalen pozitiven trend rasti, medtem ko je obseg ostalih prihodkov odvisen predvsem od razpoložljivosti posameznih poslov, na katerih konkurira tudi GVO.

Tabela 8: Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga v obdobju 2013 - 2017

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij posredno prek trga (v 000 EUR)	2013	2014	2015	2016	2017
Prihodki od investicij TK v okviru povezanih podjetij prek trga	2.206	1.016	1.198	1.498	12.966
Prihodki od uporabnine za OŠO v okviru povezanih podjetij	367	671	1.091	1.266	1.455
Ostali prihodki v okviru povezanih družb prek trga	501	499	302	163	186
Skupaj	3.073	2.186	2.591	2.927	14.607

Prihodki od prodaje na trgu

V strukturi prihodkov od prodaje na trgu (izven Skupine Telekom Slovenije) največji strukturni delež v višini 68% predstavljajo prihodki iz naslova investicijskih gradenj TK, sledijo prihodki od uporabnine za odprta širokopasovna omrežja do operaterjev na trgu v z deležem 19% in prihodki iz naslova gradnje odprtih širokopasovnih omrežij v obliki javno-zasebnega partnerstva z deležem 1%. Preostali prihodki na trgu (kamor spadajo med drugim komunalne gradnje, projektiranje, geodetske in druge storitve) so imeli v letu 2017 strukturni delež 13%.

V primerjavi z letom 2016 smo največjo rast v višini 69% zabeležili na segmentu prihodkov iz naslova investicijskih gradenj na področju telekomunikacijske infrastrukture, kar je posledica okrevanja gospodarstva in povečanja obsega infrastrukturnih projektov na trgu. Prihodki iz naslova uporabnine za odprta širokopasovna omrežja do operaterjev na trgu beležijo nadaljnjo rast in so se v preteklem letu povečali za 3%. Prihodki iz naslova gradnje odprtih širokopasovnih omrežij v obliki javno-zasebnega partnerstva in ostali prihodki pa so bili nižji od preteklega leta.

Tabela 9: Struktura prihodkov od prodaje na trgu primerjalno 2017 in 2016

Prihodki od prodaje na trgu (v 000 EUR)	2017		2016		Indeks 2017/2016
Prihodki od investicijskih gradenj TK	2.212	68%	1.310	42%	169
Prihodki gradnje OŠO v obliki JZP	20	1%	120	4%	17
Prihodki od uporabnine za OŠO	606	19%	589	19%	103
Ostali prihodki*	409	13%	1.126	36%	36
Skupaj	3.247		3.145		103

Prihodki iz naslova upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij

S povečevanjem obsega odprtih širokopasovnih omrežij v upravljanju GVO ter povečevanjem števila novih priključkov na teh omrežjih in števila aktivnih priključkov na njih še naprej dosegamo stabilno rast prihodkov iz tega naslova. Prihodki na tem segmentu so se v primerjavi z letom prej povečali za skupaj 11%.

Tabela 10: Prihodki od upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij primerjalno 2017 in 2016

Prihodki od upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij (v 000 EUR)	2017		2016		Indeks 2017/2016
Prihodki znotraj povezanih podjetij	1.455	71%	1.266	68%	115
Prihodki na trgu	606	29%	589	32%	103
Skupaj	2.061		1.856		111

GVO je v letu 2017 upravljal odprta širokopasovna omrežja:

- v Mislinjski in Dravski dolini (občine Slovenj Gradec, Mislinja, Vuzenica, Dravograd, Radlje ob Dravi, Muta in Ribnica na Pohorju),
- v občinah Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi,
- v občinah Mokronog-Trebelno, Mirna Peč, Trebnje, Mirna, Šentrupert in Žužemberk,
- v občini Sevnica ter
- v občini Slovenske Konjice.

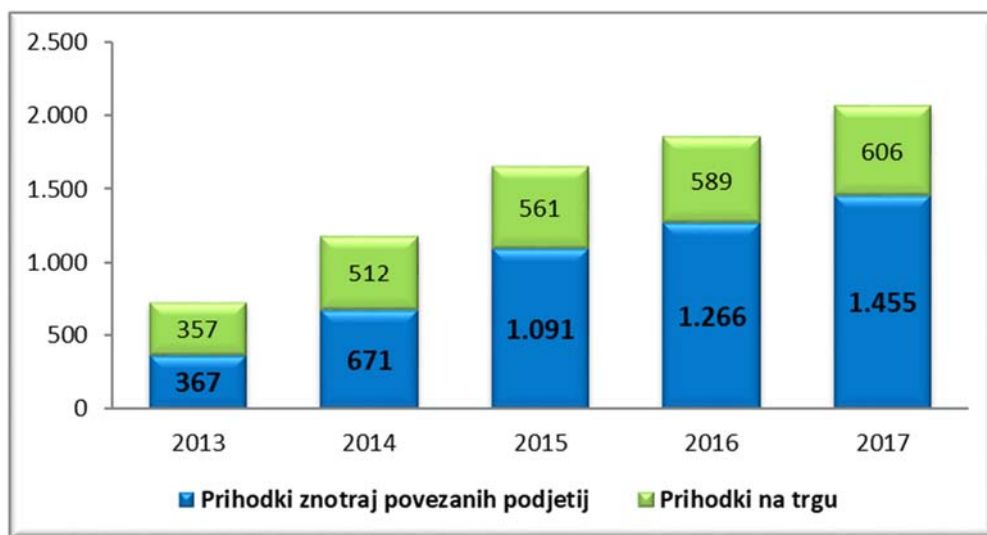
V letu 2017 smo uspešno zaključili tudi 2. fazo izgradnje odprtega širokopasovnega omrežja v Občini Sveti Tomaž, s katero smo v obliki javno-zasebnega partnerstva dogradili osnovno omrežje v tej občini.

Na vseh omrežjih beležimo vsakoletno rast števila aktivnih priključkov, hkrati pa se na obstoječih omrežjih pojavljajo novi priključki, ki so predvsem posledica novogradenj in naknadnega priključevanja obstoječih objektov na omrežje, kjer se lastniki za priključitev sprva niso odločili.

Tabela 11: Prihodki od upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij v obdobju 2013 – 2017

Prihodki od upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij (v 000 EUR)	2013	2014	2015	2016	2017
Prihodki znotraj povezanih podjetij	367	671	1.091	1.266	1.455
Prihodki na trgu	357	512	561	589	606
Skupaj	724	1.183	1.652	1.856	2.061

Slika 7: Gibanje prihodkov od upravljanja in vzdrževanja OŠO v obdobju 2013 – 2017 po vrsti kupcev

Stalno rast beležimo tako pri prihodkih znotraj povezanih podjetij, kot tudi pri prihodkih na trgu.

4.4.2. Odhodki

Odhodki so v letu 2017 znašali skupaj 57.986 tisoč EUR, od tega je 99,9% poslovnih odhodkov in 0,1% finančnih odhodkov. Poslovni odhodki so se v letu 2017, glede na leto prej, povečali za 55%, kar je posledica rasti obsega poslovanja, finančni odhodki pa so se zaradi zniževanja zadolženosti znižali za 54%.

Tabela 12: Struktura odhodkov primerjalno 2017 in 2016

Odhodki (v 000 EUR)	2017		2016		Indeks 2017/2016
	Skupaj	%	Skupaj	%	
Poslovni odhodki	57.946	99,9%	37.594	99,8%	154
Finančni odhodki	40	0,1%	87	0,2%	46
Skupaj	57.986		37.681		154

Poslovni odhodki

V strukturi poslovnih odhodkov v letu 2017 največji strukturni delež predstavljajo stroški podizvajalcev (predvsem za izvajanje gradbenih del), ki znašajo 45% vseh poslovnih odhodkov, in stroškov dela podizvajalcev v višini 25%. Sledijo stroški materiala v višini 16%, stroški storitev v višini 5%, amortizacija v višini 4% ter stroški energije (predvsem goriva za vozni park in delovne stroje) v višini 1% poslovnih odhodkov. Drugi odhodki (oblikovanje rezervacij za odpravo napak, prevrednotovanje terjatev in preostala prevrednotovanja, usredstvena lastna režija in drugi stroški) predstavljajo 5% vseh poslovnih odhodkov.

V primerjavi z letom prej so se največ (za 115%) povečali stroški podizvajalcev, predvsem kot posledica projekta vzpostavitve elektronskega cestninskega sistema in večjega obsega del pri gradnji telekomunikacijskih omrežij. Povečanemu obsegu del ustrezno višji so tudi stroški materiala za vgradnjo (27%), energije (19%) in stroški storitev (13%). Zaradi večjega števila zaposlenih (ki je posledica povečanega obsega del) so se stroški dela povečali za 17%, amortizacija (zaradi opremljanja novih ekip in posodobitve voznega parka in tehnične opreme) pa za 16%. Drugi odhodki so se zaradi povečanega obsega prihodkov in konservativnega oblikovanja rezervacij za odpravo napak (predvsem na projektu vzpostavitve elektronskega cestninskega sistema) povečali za 191%.

Tabela 13: Struktura poslovnih odhodkov primerjalno 2017 in 2016

Poslovni odhodki (v 000 EUR)	2017		2016		Indeks 2017/2016
Stroški Materiala in nabavna vrednost prodanega blaga	9.086	16%	7.142	19%	127
Stroški energije	581	1%	487	1%	119
Stroški storitev	2.912	5%	2.567	7%	113
Stroški podizvajalcev	25.982	45%	12.107	32%	215
Stroški dela	14.613	25%	12.526	33%	117
Amortizacija	2.162	4%	1.868	5%	116
Drugi odhodki	2.610	5%	897	2%	291
Skupaj	57.946		37.594		154

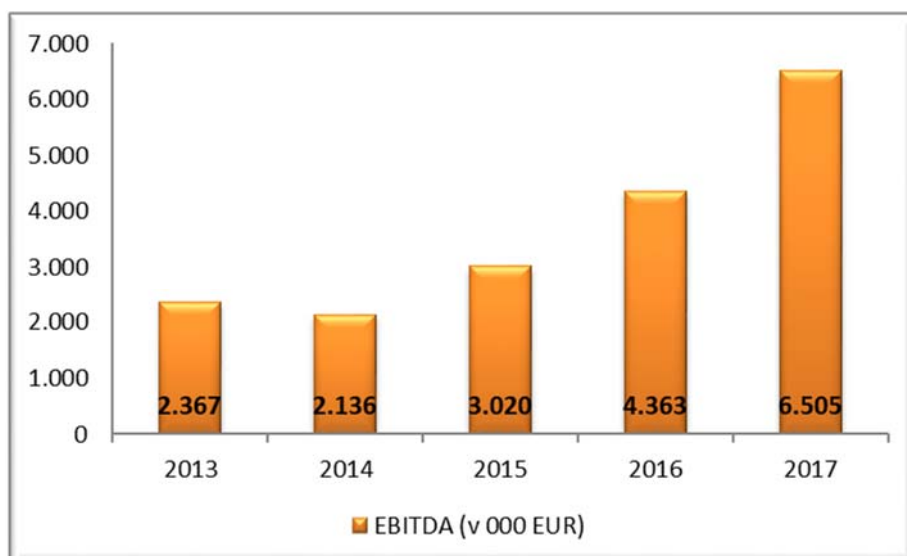
4.4.3. Prosti denarni tok iz poslovanja (EBITDA)

Približek prostega denarnega toka iz poslovanja (EBITDA) za leto 2017 znaša 6.505 tisoč EUR in je za 49% višji v primerjavi z letom 2016. V obdobju 2013 – 2017 znaša povprečen dosežen EBITDA 3.678 tisoč EUR.

Tabela 14: EBITDA primerjalno 2017 in 2016

	2017		2016		Indeks 2017/2016
EBITDA (v 000 EUR)	6.505		4.363		149

Slika 8: Dosežen EBITDA v obdobju 2012 – 2016 (v 000 EUR)

4.4.4. Naložbe

V letu 2017 smo ob povečanem obsegu poslovanja povečali tudi obseg rednih investicij v zamenjavo dotrajanih osnovnih sredstev in v opremljanje novih ekip delavcev, ki smo jih dodatno zaposlili za potrebe povečanega obsega dela. Za redne investicije v opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva smo namenili skupaj 2.213 tisoč EUR, v izgradnjo širokopasovnih omrežij pa smo investirali 62 tisoč EUR.

V redne naložbe iz poslovanja (nakup novih in zamenjava dotrajanih osnovnih sredstev, ki so potrebna za ohranjanje visokega nivoja storitev, ki jih zagotavljamo na področjih svojega delovanja), smo v obdobju 2013-2017 investirali v povprečju 1.063 tisoč EUR letno. V izredne naložbe iz poslovanja pa se odločamo sproti, glede na razpoložljiva likvidnostna sredstva in tržne priložnosti.

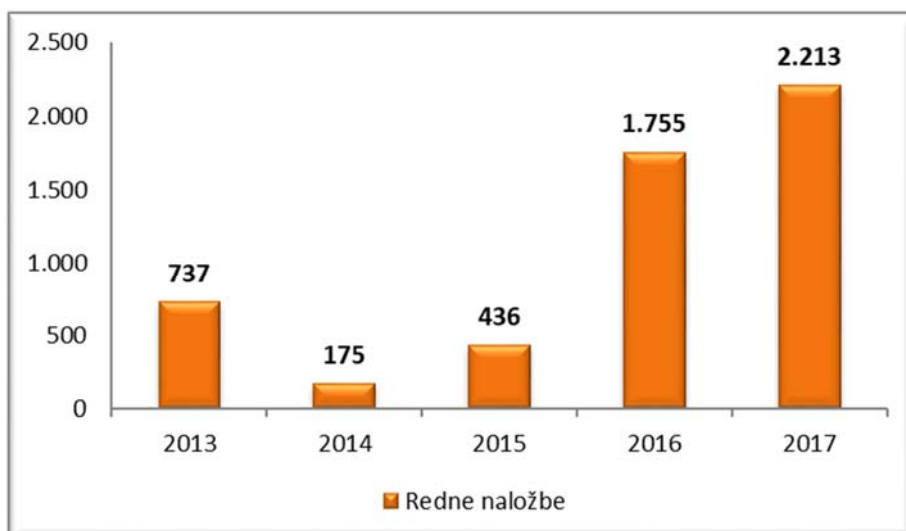
Tabela 15: Naložbe (CAPEX) primerjalno 2017 in 2016, povprečje 2013-2017

CAPEX (v 000 EUR)	2017	2016	Indeks 2017/2016	Povprečno 2013-2017
Redne naložbe	2.213	1.755	126	1.063
Naložbe v gradnjo širokopasovnih omrežij	62	89	70	
Skupaj	2.275	1.844	123	

Tabela 16: Naložbe/CAPEX v obdobju 2013 – 2017

CAPEX (v 000 EUR)	2013	2014	2015	2016	2017
Redne naložbe	737	175	436	1.755	2.213
Naložbe v gradnjo širokopasovnih omrežij	168	0	73	89	62
Skupaj	905	175	509	1.844	2.275

Slika 9: Redne naložbe iz poslovanja v obdobju 2013 – 2017

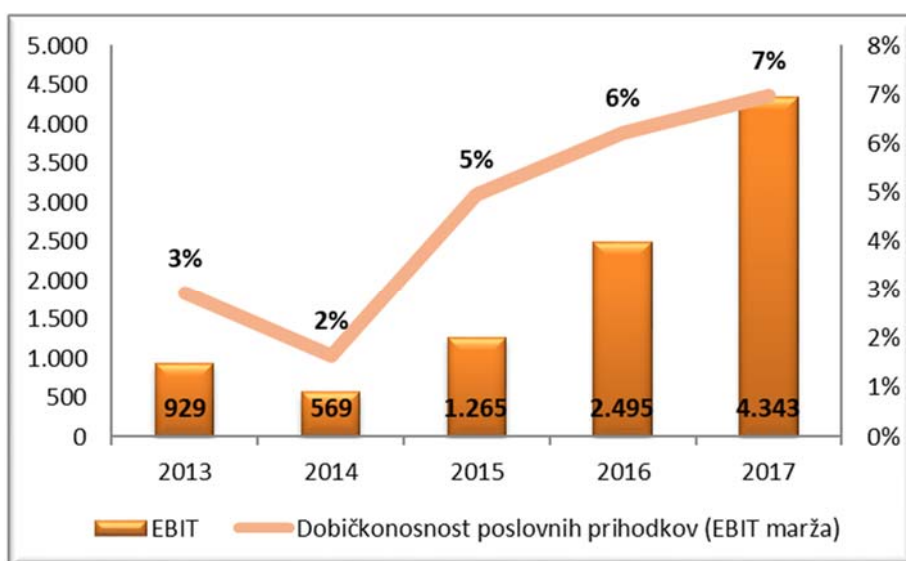
4.4.5. Dobiček iz poslovanja (EBIT) in dobičkonosnost poslovnih prihodkov

Dobiček iz poslovanja pred finančnim izidom in davki (EBIT) za leto 2017 znaša 4.343 tisoč EUR in je za 74% višji od dobička iz poslovanja v letu 2016. Najnižji EBIT v zadnjem petletnem obdobju smo zaradi enkratnega dogodka, ki je znižal rezultat poslovanja, zabeležili v letu 2014.

Tabela 17: EBIT, EBIT marža primerjalno 2017 in 2016

EBIT in EBIT marža	2017	2016	Indeks 2017/2016
EBIT (v 000 EUR)	4.343	2.495	174
Dobičkonosnost poslovnih prihodkov (EBIT marža)	7%	6%	112

Slika 10: Gibanje in dobičkonosnost EBIT v obdobju 2013 – 2017 (v 000 EUR)

4.4.6. Sredstva

Sredstva

Obseg sredstev družbe GVO je konec leta 2017 znašal 46.630 tisoč EUR in je za 28% višji kot leto prej. Dolgoročna sredstva so se v primerjavi z letom povečala za 22% in so bila ob koncu leta 2017 vredna 25.249 tisoč EUR. Kratkoročna sredstva, katerih vrednost se je v primerjavi z letom prej povečala za 28%, pa so bila vredna 21.381 tisoč EUR. Dolgoročna sredstva tako predstavljajo 54% bilančne vsote, kratkoročna sredstva pa 46% bilančne vsote.

Tabela 18: Struktura sredstev primerjalno 2017 in 2016

Sredstva (v 000 EUR)	2017		2016		Indeks 2017/2016
Kratkoročna sredstva	21.381	46%	16.695	45%	128
Dolgoročna sredstva	25.249	54%	20.651	55%	122
Skupaj	46.630		37.346		125

Slika 11: Gibanje sredstev v obdobju 2013 – 2017 (v 000 EUR)

Dolgoročna sredstva

Med dolgoročnimi sredstvi predstavljajo največji del neopredmetena osnovna sredstva (66%), sledijo finančne naložbe v odvisna podjetja (17%) in opredmetena osnovna sredstva (15%). Ostala dolgoročna sredstva predstavljajo 2% strukturni delež vseh dolgoročnih sredstev. V neopredmetenih osnovnih sredstvih daleč največji strukturni delež predstavljajo pravice iz naslova upravljanja širokopasovnih omrežij, ki jih je GVO v obliki javno-zasebnega partnerstva v največji meri zgradil v letih 2009 – 2012.

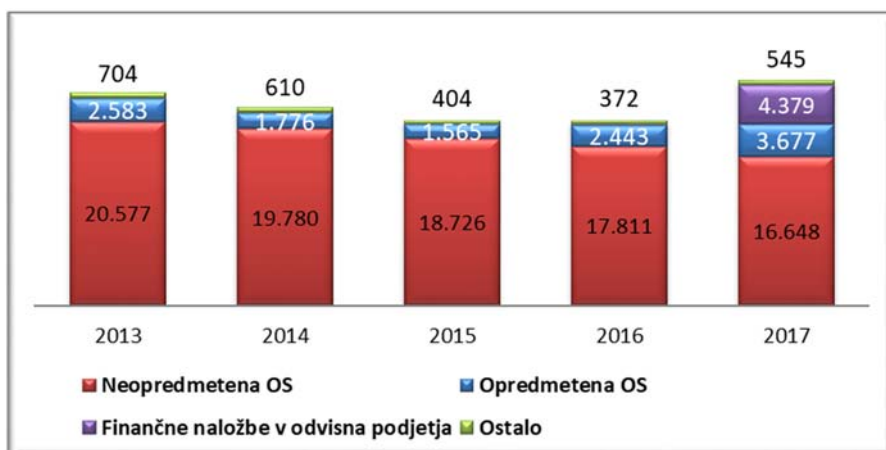
Opredmetena osnovna sredstva so se v letu 2017 zaradi povečanja investicij v zamenjavo dotrajane opreme in opremljanja novih ekip v primerjavi z letom prej povečala za 51%, neopredmetena sredstva pa so se zaradi amortizacije odprtih širokopasovnih omrežij znižala za 7%. Finančne naložbe v odvisna podjetja so se povečala zaradi nakupa 100% lastniškega deleža v družbi OPTIC-TEL telekomunikacije d.o.o., ostala dolgoročna sredstva pa so višja zaradi povečanja odloženih terjatev za davek.

Skupna vrednost dolgoročnih sredstev je na dan 31.12.2017 znašala 25.249 tisoč EUR, kar je za 22% več kot leto prej.

Tabela 19: Struktura dolgoročnih sredstev primerjalno 2017 in 2016

Dolgoročna sredstva (v 000 EUR)	2017		2016		Indeks 2017/2016
Opredmetena OS	3.677	15%	2.443	12%	151
Neopredmetena OS	16.648	66%	17.811	86%	93
Finančne naložbe v odvisna podjetja	4.379	17%	25	0%	17516
Ostalo	545	2%	372	2%	147
Skupaj	25.249		20.651		122

Slika 12: Gibanje dolgoročnih sredstev v obdobju 2013 – 2017 (v 000 EUR)

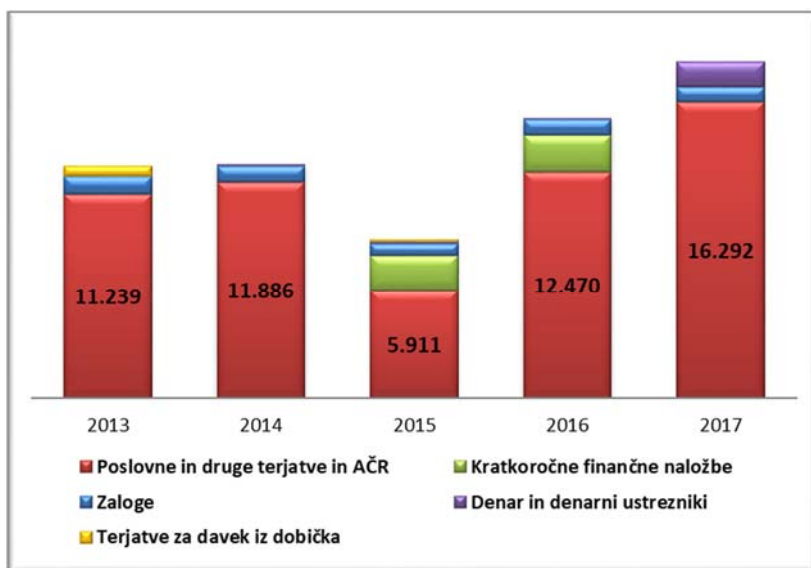
Kratkoročna sredstva

Kratkoročna sredstva so bila na dan 31.12.2017 vredna 21.381 tisoč EUR in so za 28% višja kot v preteklem letu. Največji strukturni delež predstavljajo poslovne in druge terjatve ter AČR (76%), ki so se v primerjavi z letom prej zaradi povečanega obsega poslovanja povečale za 31%. Sledijo denar in denarni ustrezniki s strukturnim deležem 20% ter zaloge s strukturnim deležem 4%. Ostala kratkoročna sredstva predstavljajo manj kot 1% v strukturi kratkoročnih sredstev.

Tabela 20: Struktura kratkoročnih sredstev primerjalno 2017 in 2016

Kratkoročna sredstva (v 000 EUR)	2017		2016		Indeks 2017/2016
Zaloge	841	4%	852	5%	99
Poslovne in druge terjatve in AČR	16.292	76%	12.470	75%	131
Kratkoročne finančne naložbe	8	0%	2.017	12%	0
Denar in denarni ustrezniki	4.240	20%	1.356	8%	313
Terjatve za davek iz dobička	0	0%	0	0%	-
Skupaj	21.381		16.695		128

Slika 13: Gibanje kratkoročnih sredstev v obdobju 2013 – 2017 (v 000 EUR)

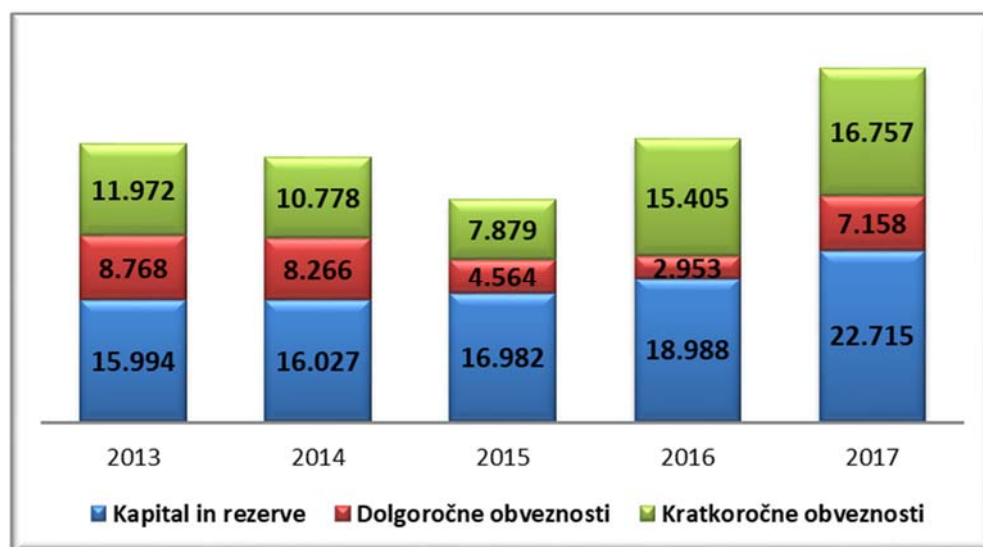
4.4.7. Kapital in obveznosti

Kapital in obveznosti družbe GVO so bili na zadnji dan leta 2017 vredni 46.630 tisoč EUR. Kapital družbe se je skupaj z rezervami v letu 2017 povečal za 20%, dolgoročne obveznosti za 142%, kratkoročne obveznosti pa za 9%.

Tabela 21: Struktura kapitala in obveznosti do virov primerjalno 2017 in 2016

Kapital in obveznosti (v 000 EUR)	2017		2016		Indeks 2017/2016
Kapital in rezerve	22.715	49%	18.988	51%	120
Dolgoročne obveznosti	7.158	15%	2.953	8%	242
Kratkoročne obveznosti	16.757	36%	15.405	41%	109
Skupaj	46.630		37.346		125

Slika 14: Gibanje kapitala in obveznosti v obdobju 2013 – 2017 (v 000 EUR)

Kapital in rezerve

Kapital družbe GVO je bil skupaj z rezervami ob koncu leta 2017 vreden 22.715 tisoč EUR in v strukturi virov sredstev predstavlja 61% delež.

Znotraj kapitala družbe največji strukturni delež (73%) predstavlja zadržani čisti poslovni izid, ki se je v primerjavi z letom prej povečal za 28%. Sledita osnovni kapital in rezerve, katerih višina se ni spreminjala, ter presežek iz prevrednotenja iz naslova aktuarskih primanjkljajev in presežkov, ki znižuje vrednost kapitala.

Tabela 22: Kapital in rezerve primerjalno 2017 in 2016

Kapital in rezerve (v 000 EUR)	2017		2016		Indeks 2017/2016
Osnovni kapital	5.758	25%	5.758	30%	100
Zadržani čisti poslovni izid	16.540	73%	12.883	68%	128
Rezerve	576	3%	576	3%	100
Presežek iz prevred.aktuarskih prim	-159	-1%	-229	-1%	69
Skupaj	22.715		18.988		120

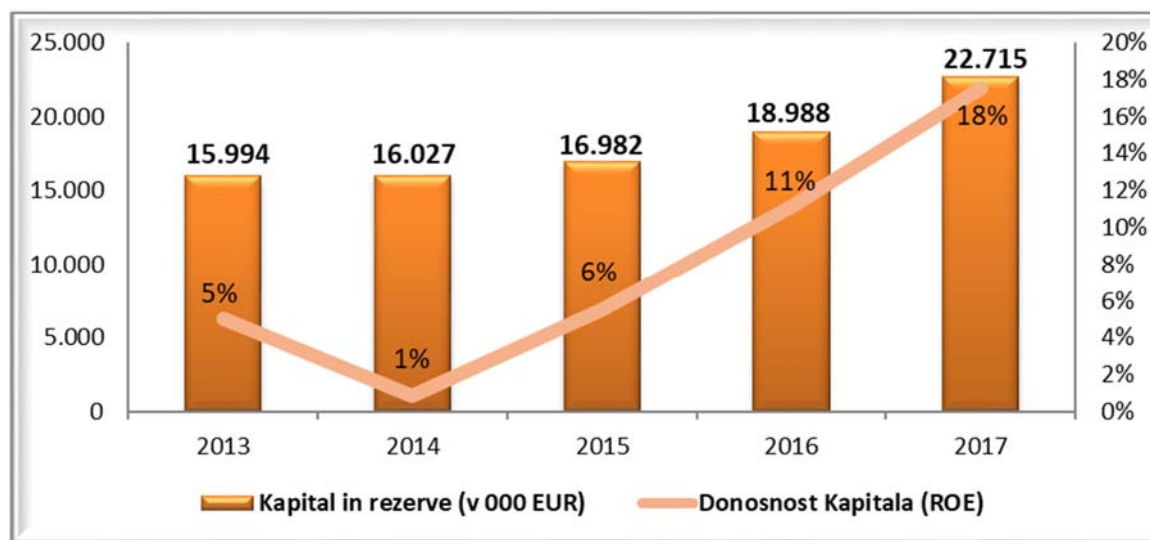

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2017 znašala 18% in se je v primerjavi z letom 2016 povečala za 7 odstotnih točk.

Tabela 23: Kapital in ROE primerjalno 2017 in 2016

Kapital in ROE	2017	2016	Indeks 2017/2016
Kapital in rezerve (v 000 EUR)	22.715	18.988	120
Donosnost kapitala (ROE)	18%	11%	157

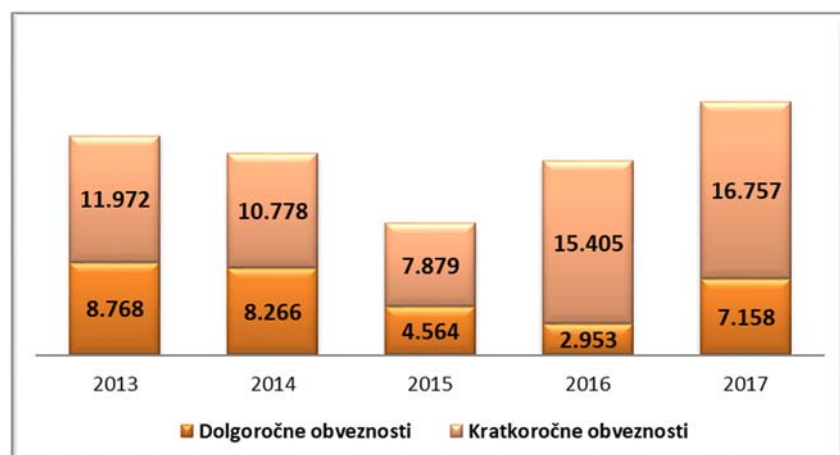
Slika 15: Gibanje kapitala in kazalnika ROE v obdobju 2013 – 2017 (v 000 EUR)

Dolgoročne in kratkoročne obveznosti

Obseg obveznosti, tako kratkoročnih kot tudi dolgoročnih, se je na zadnji dan leta 2017 v primerjavi z letom prej povečal zaradi rasti obsega poslovanja.

Slika 16: Gibanje dolgoročnih in kratkoročnih obveznosti v obdobju 2013 – 2017 (v 000 EUR)

Dolgoročne obveznosti v višini 7.158 tisoč EUR na dan 31.12.2017 so sestavljene iz oblikovanih rezervacij za odpravo napak oz. tožbe (strukturni delež 71%), dolgoročnega posojila matične družbe (strukturni delež 21%) in drugih dolgoročnih poslovnih obveznosti (strukturni delež 8%). V primerjavi z letom prej so se v absolutnem znesku največ povečale oblikovane rezervacije, kar je posledica

konservativnega oblikovanja rezervacij na projektu vzpostavitve elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku, kjer so bile rezervacije oblikovane v celotni višini zadržanih sredstev (10%), ter višjega obsega oblikovanih rezervacij na ostalih investicijskih projektih zaradi povečanega obsega poslovanja (odstotek oblikovanja rezervacij se glede na pretekla leta ni spreminjal).

Tabela 24: Dolgoročne obveznosti primerjalno 2017 in 2016

Dolgoročne obveznosti (v 000 EUR)	2017		2016		Indeks 2017/2016
Dolgoročna posojila in krediti	1.500	21%	0	0%	-
Rezervacije	5.069	71%	2.846	96%	178
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	589	8%	107	4%	550
Skupaj	7.158		2.953		242

Kratkoročne obveznosti so ob koncu leta 2017 znašale 16.757 tisoč EUR, kar je za 9% več kot v enakem obdobju lani. Od tega predstavljajo poslovne in druge obveznosti strukturni delež 88%, vnaprej vračunani stroški in prihodki 9%, obveznost za davek od dobička 3%, kratkoročne finančne obveznosti pa manj kot odstotek. V primerjavi z letom prej so se največ povečale poslovne in druge obveznosti, kar je posledica povečanega obsega poslovanja.

Tabela 25: Kratkoročne obveznosti primerjalno 2017 in 2016

Kratkoročne obveznosti (v 000 EUR)	2017		2016		Indeks 2017/2016
Kratkoročne finančne obveznosti	2	0%	1.502	10%	0
Poslovne in druge obveznosti	14.725	88%	12.207	79%	121
Obveznost za davek od dobička	490	3%	242	2%	-
Vnaprej vračunani stroški in prihodki	1.540	9%	1.454	9%	106
Skupaj	16.757		15.405		109

4.5. Nekateri ključni kazalniki poslovanja

Ključni kazalniki poslovanja so glede na vsebino razdeljeni v posamezne vsebinsko zaključene skupine. Iz množice kazalnikov, ki so na razpolago in se danes uporabljajo, smo izbrali tiste, ki so po našem mnenju glede na dejavnost in specifiko poslovanja GVO najpomembnejši. Pri vsakem kazalniku, kjer je smiselno, je podan tudi način izračuna.

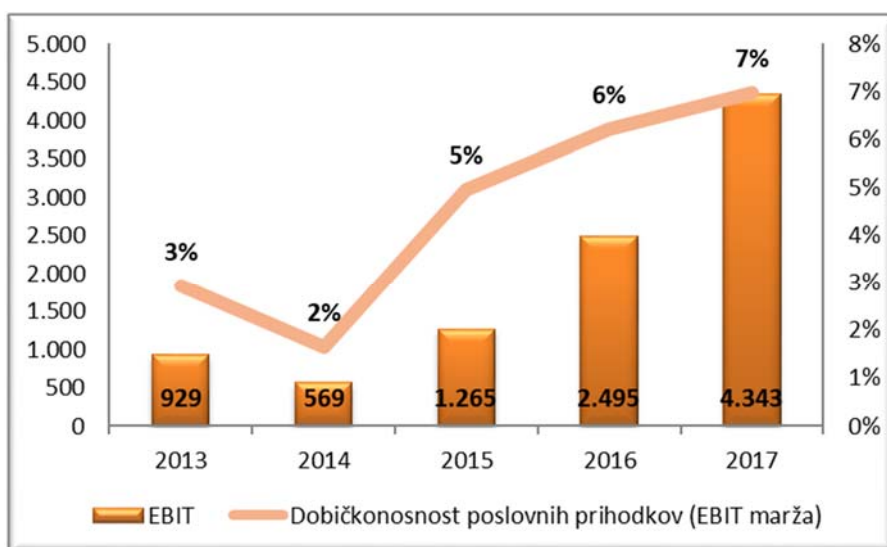
V okviru kazalnikov finančnega stanja kazalniki kratkoročne likvidnosti niso podani, saj se na osnovi vrednosti teh koeficientov na stanje zadnjega dne v letu ne da odločati. Uporabnejši je izračun in spremljanje kratkoročnih koeficientov likvidnosti glede na mesečne vrednosti bilance stanja.

EBIT marža; tudi čisti donos prodaje. Kazalnik izkazuje, koliko EUR dobička iz poslovanja ustvari podjetje na 100 EUR prihodkov. Na vrednost kazalnika vpliva vsaka sprememba prihodkov tako navzgor (novi trgi, novi kupci, nove storitve) kot navzdol (znižanje cen, izguba trga, izguba kupcev).

Kazalnik je izračunan kot poslovni izid poslovnega dela (EBIT) / poslovni prihodki.

V letu 2017 je EBIT marža znašala 7% in je za 1 odstotno točko višja od leta prej ter najvišja v zadnjih petih letih.

Slika 17: Gibanje EBIT in EBIT marže v obdobju 2013 – 2017

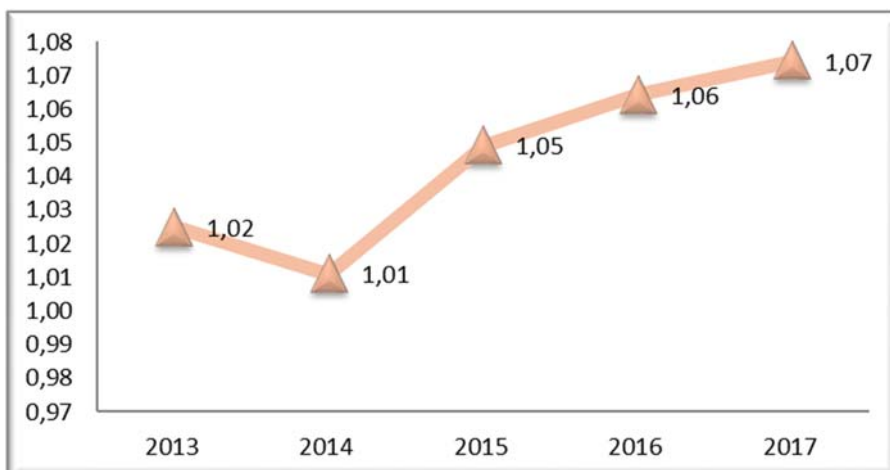

Gospodarnost (ekonomičnost) poslovanja; kazalnik prikazuje razmerje med prihodki in odhodki. Odraža doseganje cilja, kako z minimalnimi stroški opraviti dejavnost v potrebnem obsegu. Vrednostno kazalnik izkazuje, koliko EUR prihodkov je podjetje ustvarilo na 100 EUR odhodkov. Izračunamo ga kot razmerje med celotnimi prihodki in celotnimi odhodki.

Kazalnik je izračunan kot celotni prihodki / celotni odhodki.

Vrednost kazalnika gospodarnosti v letu 2017 znaša 1,07, kar pomeni, da je GVO na 100 EUR odhodkov ustvaril 107 EUR prihodkov. Kazalnik je v opazovanem obdobju ves čas višji od 1, v letu 2017 pa je njegova vrednost zrasla že tretje leto zapored.

Slika 18: Gibanje kazalnika gospodarnosti v obdobju 2013 – 2017

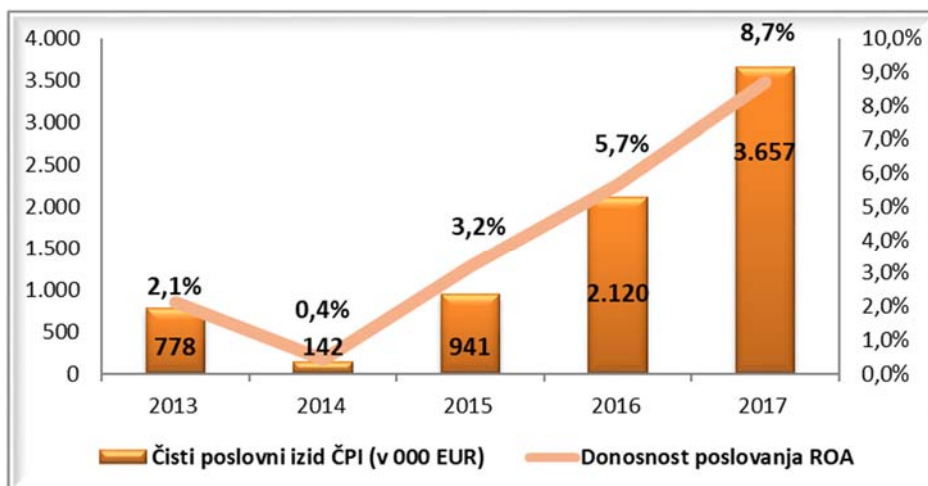

Donosnost poslovanja (ROA); Kazalnik kaže, kako uspešno je bilo poslovanje pri upravljanju sredstev. Kaže, koliko čistega dobička oziroma čiste izgube je gospodarska družba ugotovila na vsakih 100 evrov obstoječih sredstev, ne glede na to, kako so financirana. Gospodarska družba posluje uspešneje, če je vrednost tega kazalnika višja. Čista donosnost sredstev je zmnožek dveh drugih kazalnikov, izraženih v obliki razmerja, čiste dobičkonosnosti prihodkov ter proizvodnosti sredstev. Večja kot je vrednost obeh kazalnikov, večja je vrednost kazalnika čiste donosnosti sredstev.

Kazalnik je izračunan kot čisti dobiček / sredstva.

V letu 2017 je vrednost ROA znašala 8,7% in je bila za 3 odstotne točke višja od leta prej. Vrednost ROA pomeni, da je imel GVO v letu 2017 na 100 EUR obstoječih sredstev 8,7 EUR čistega dobička.

Slika 19: Gibanje kazalnika donosnosti poslovanja ROA in ČPI v obdobju 2013 – 2017

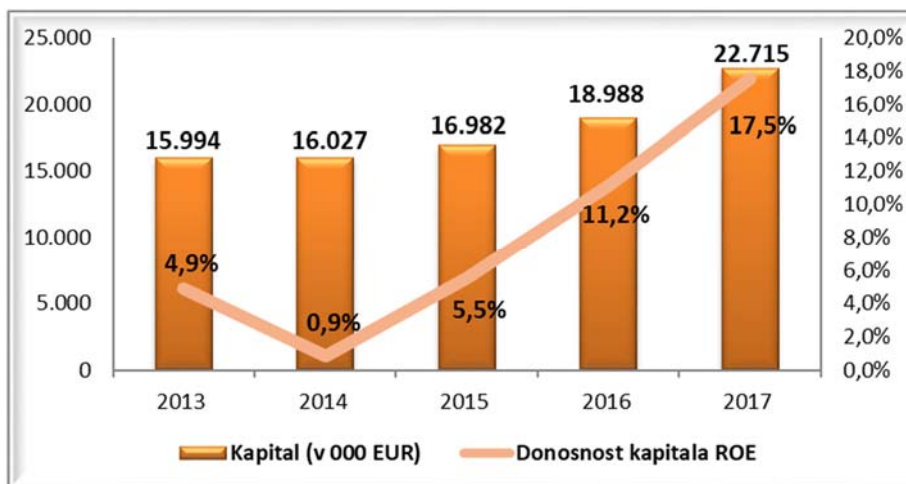
Donosnost kapitala (ROE); Čista donosnost kapitala je s stališča lastnikov gospodarske družbe najpomembnejši in eden najpogosteje uporabljenih kazalnikov poslovne uspešnosti. Kazalnik pojasnjuje, kako uspešno upravlja poslovanje s premoženjem lastnikov. Pokaže, koliko čistega dobička je gospodarska družba dosegla na vsakih 100 evrov vloženega kapitala. Gospodarska družba je poslovno uspešnejša, če je vrednost tega kazalnika čim višja (pozitivna). Vendar pa višja vrednost kazalnika lahko pomeni tudi večje tveganje na račun velikega zadolževanja gospodarske družbe. Čista donosnost kapitala je namreč odvisna od sestave virov financiranja sredstev.

Čisto donosnost kapitala je mogoče primerjati z zahtevano donosnostjo kapitala: lastniki za svojo udeležbo pri financiranju gospodarske družbe zahtevajo določen donos, v odvisnosti od tveganja. Če poslovodstvo ne zmore zagotavljati zahtevanega donosa, potem ne uresničuje cilja lastnikov. Gospodarske družbe s precej podobno donosnostjo kapitala le-to dosegajo na različne načine. Donosnost kapitala je namreč zmnožek treh kazalnikov - dobičkovnosti prihodkov, obračanja vseh sredstev ter razmerja med sredstvi in kapitalom, ki izraža finančno tveganje.

Kazalnik je izračunan kot čisti poslovni izid tekočega leta / kapital.

V letu 2017 je donosnost kapitala ROE znašala 17,5% in je za 6,3 odstotne točke višja od leta prej.

Slika 20: Gibanje kapitala in donosnosti kapitala ROE v obdobju 2013 – 2017 (v 000 EUR in %)

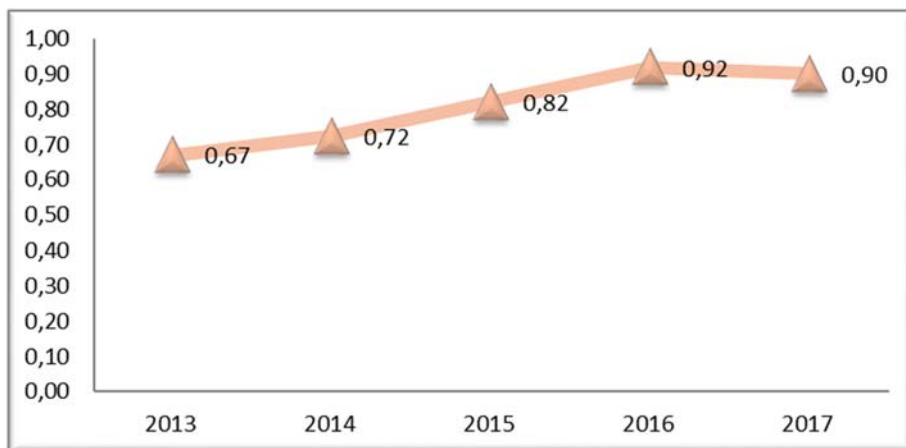

Koeficient kapitalne pokritosti dolgoročnih sredstev je kazalnik dolgoročne likvidnosti, ki kaže, kolikšen del dolgoročnih sredstev ima podjetje pokritih z lastnim kapitalom.

Kazalnik je izračunan kot kapital / dolgoročna sredstva.

Dolgoročna sredstva družbe GVO so bila na dan 31.12.2017 v 90% pokrita z lastnim kapitalom, kar je zaradi povečanja dolgoročnih sredstev za 2 odstotni točki manj kot leto prej.

Slika 21: Gibanje kazalnika kapitalne pokritosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2013 – 2017

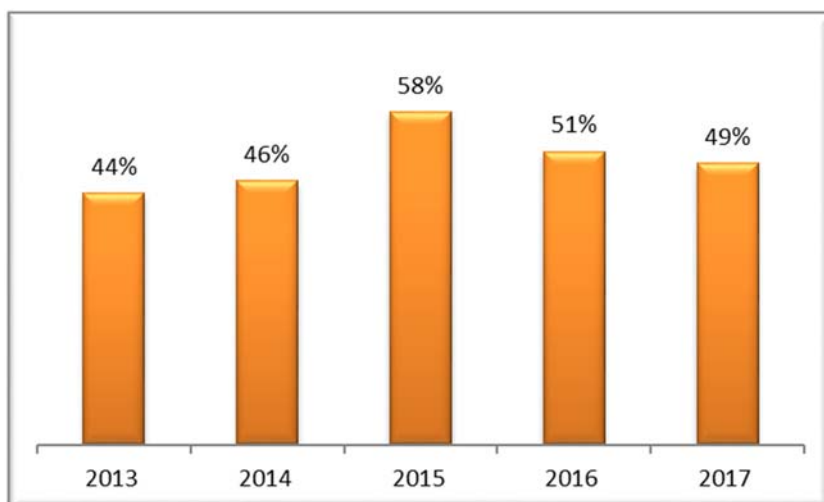

Finančna samostojnost je kazalnik, ki izkazuje, koliko odstotkov sredstev je financiranih z lastnim kapitalom. Višji, kot je ta odstotek, višja je finančna samostojnost podjetja.

Kazalnik je izračunan kot kapital / pasiva.

V letu 2017 je imela družba GVO 49% sredstev financiranih z lastnim kapitalom, kar je v primerjavi z letom prej za 2 odstotni točki manj.

Slika 22: Gibanje kazalnika finančne samostojnosti v obdobju 2013 – 2017

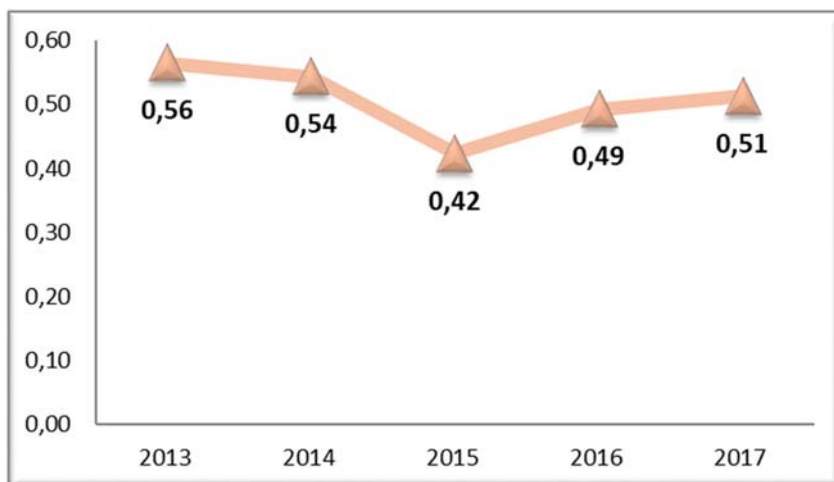

Zadolženost je kazalnik, komplementaren kazalniku finančne samostojnosti. Kazalnik namreč kaže, koliko sredstev je financiranih s tujimi viri, za kreditno sposobnost pa je pomembno, da je čim nižji.

Kazalnik je izračunan kot obveznosti / sredstva.

Na dan 31.12.2017 je imela družba GVO 51% sredstev financiranih s tujimi viri, kar je za 2 odstotni točki več od leta prej. Povečanje kazalnika je posledica povečanja obsega poslovanja in s tem obsega obveznosti, predvsem dolgoročnih (oblikovanih rezervacij).

Slika 23: Gibanje kazalnika zadolženosti v obdobju 2013 – 2017

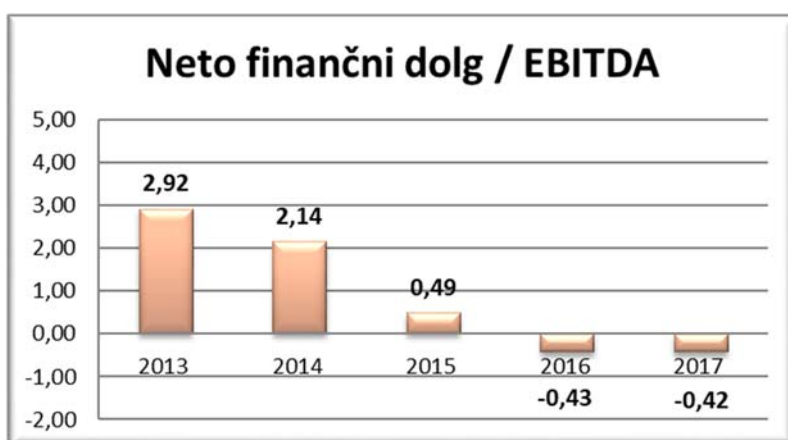

Neto finančni dolg / EBITDA; Kazalnik neto finančni dolg z EBITDA izkazuje, v koliko letih bi podjetje poplačalo celoten neto finančni dolg z ustvarjenim kosmatim denarnim tokom. Ta kazalnik je eden ključnih pri presoji bankirjev o sposobnosti podjetja poravnati svoje finančne obveznosti. Priporočena najvišja vrednost se giblje med 3 in 5 ter je odvisna od panoge, v kateri podjetje deluje, ter drugih specifičnih dejavnikov.

Neto finančni dolg je izračunan kot dolgoročne in kratkoročne finančne obveznosti – kratkoročne finančne naložbe – denar in denarni ustrezniki.

Kazalnik neto finančni dolg z EBITDA se je v letu 2017 znižal že četrto leto zapored in je že drugo leto zapored negativen. To pomeni, da je imela družba na zadnji dan leta 2017 dovolj likvidnih sredstev, da bi lahko takoj poplačala celoten finančni dolg, kar nakazuje na visoko kreditno sposobnost družbe. Ob tem velja izpostaviti tudi, da v celotnem opazovanem obdobju neto finančni dolg ni presegel trikratnika EBITDA.

Slika 24: Gibanje kazalnika Neto finančni dolg / EBITDA v obdobju 2013 – 2017

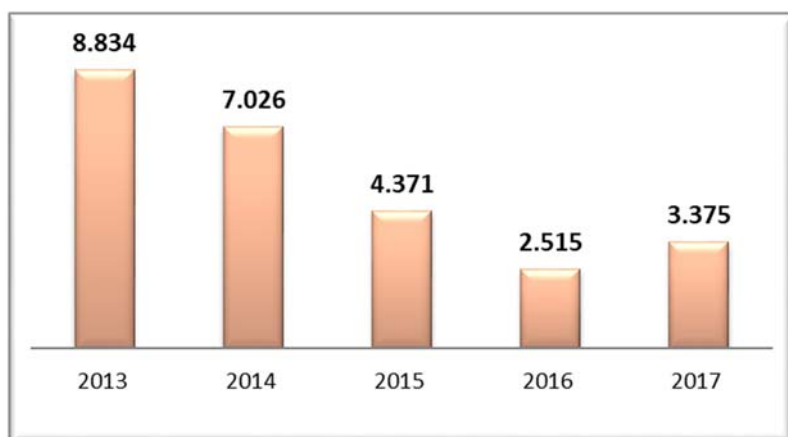

Neto upnik ali neto dolžnik; V primeru, da je vrednost kazalnika pozitivna, je podjetje neto dolžnik. To pomeni, da so dolgoročna sredstva financirana s tujimi viri (dobavitelji, banka, država, zaposleni). V primeru, da je vrednost kazalnika negativna, pa je podjetje neto upnik in financira svoje kupce. Vsekakor je bolje, če je podjetje neto dolžnik, ob pogoju, da je cena (obresti) takšnega financiranja ugodna.

Kazalnik je izračunan kot dolgoročna sredstva + zaloge – kapital.

Družba GVO je bila v letu 2017 neto dolžnik.

Slika 25: Gibanje kazalnika finančno posredniškega položaja v obdobju 2013 – 2017 (v 000 EUR)

5. PRODAJA IN NABAVA

5.1. Naročniki

Največji naročnik GVO v letu 2017 je bila matična družba Telekom Slovenije, d.d., sledijo večja storitvena in gradbena podjetja, telekomunikacijski operaterji, organi javne uprave ter številna komunalna, nepremičninska in projektantska podjetja.

Naročila za izvedbo dela za druge zunanje naročnike so se nanašala na novogradnje, zaščite in predstavitev TK vodov, za potrebe gradnje prometne in druge infrastrukture, kakor tudi na dela ob novogradnjah raznih poslovnih, stanovanjskih in gospodarsko obrtnih objektih oz. conah. Naročila so se nanašala tudi na elektroinstalacijska dela, projektiranje, zakoličbe in geodetske storitve.

5.2. Dobavitelji

Največji domači dobavitelj je Telekom Slovenije, d.d. s storitvami poslovne podpore, storitvami najema poslovnih in skladiščnih prostorov, telekomunikacijskimi storitvami in dobavljenim materialom iz lastnih zalog. Sledijo podizvajalci gradbenih del in ostali kooperanti, dobavitelji energentov ter dobavitelji materialov, ki jih GVO vgrajuje pri izvajanju storitev.

6. PROJEKTI JAVNO-ZASEBNEGA PARTNERSTVA

Uspešno poslovanje in finančna stabilnost nam omogočata ustrezne pogoje, zajetno znanje in izkušnje pa zaupanje v projekte javno-zasebnega partnerstva. Odprti smo za nove poslovne priložnosti in pripravljeni vanje vlagati svoje znanje, izkušnje in kapital.

Trenutno smo aktivno udeleženi v več projektih javno-zasebnega partnerstva, ki jih sofinancirata Evropska Unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija iz proračuna. Gre za projekte gradnje in upravljanja odprtih širokopasovnih omrežij na (pretežno ruralnih) območjih, kjer zaradi redke poseljenosti ni komercialnega interesa za gradnjo tovrstnih omrežij. V teh projektih nastopamo kot zasebni partner in sofinancer, kot izvajalec gradnje in nazadnje tudi kot upravljavec in vzdrževalec omrežja, ki vsem zainteresiranim ponudnikom omogoča ponujanje širokopasovnih storitev (širokopasovni dostop do svetovnega spleta, IP televizija in IP telefonija) pod enakimi pogoji.

Odprta širokopasovna omrežja v Mislinjski in Dravski dolini ter v občinah Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi upravljamo in vzdržujemo od leta 2011, odprta širokopasovna omrežja na območju občin Mokronog-Trebelno, Mirna, Mirna Peč, Trebnje, Šentrupert, Žužemberk, Sevnica in Slovenske Konjice pa od leta 2013 dalje.

Odprta širokopasovna omrežja v upravljanju GVO, d.o.o. so na dan 31.12.2017 omogočala širokopasovni dostop skupaj več kot 18.000 končnim uporabnikom (gospodinjstvom, poslovnim in drugim uporabnikom).

7. UPRAVLJANJE S TVEGANJI

Celovito obvladovanje tveganj pripomore k obvladovanju procesov in pomaga voditi podjetje v pravi smeri, kar poveča verjetnost doseganja boljših rezultatov podjetja ter omeji verjetnost ustvarjanja izgub.

Tveganje za Skupino Telekom Slovenije in s tem tudi za družbo GVO predstavlja morebitno negotovost dogodka, ki lahko pozitivno ali negativno vpliva na doseganje ciljev, in je po svoji naravi vgrajeno v vse poslovne procese in odločitve. Sistem upravljanja tveganj v skupini celovito ureja Politika obvladovanja tveganj, ki je zavezujoča za vse družbe v skupini. Vsebuje osnovne smernice za obvladovanje tveganj, vključno s pristojnostmi in odgovornostmi.

Tveganja ocenjujemo po sprejeti metodologiji, kjer je stopnja tveganja izračunana kot zmnožek med verjetnostjo za uresničitev tveganja in njegovim vplivom (posledico). Merila za ocenjevanje posledic uresničitve dogodka so finančni učinki in občutljivost področja, pri čemer ocenjujemo predvsem vpliv na zadovoljstvo uporabnikov in potencialno zmanjšanje ugleda družbe.

7.1. Tveganja delovanja

Tveganja s področja ravnanja z okoljem smo zmanjšali z uvedbo standarda ISO 14001:2015 ter jasnimi navodili zaposlenim v zvezi s poslovnimi procesi.

Tveganje nepravočasnega potrjevanja faktur in situacij naših naročnikov predstavlja zmerno tveganje. Da bi se tem tveganjem čim bolj izognili, se zavarujemo že v fazi priprave pogodbe ter s skrbnostjo pri pripravi dokumentacije v fazi izstavljanja računov in mesečnih situacij.

Tveganje nedoseganja rokov se povečuje z rastjo obsega poslovanja. To tveganje obvladujemo z ustrezno organizacijo dela in optimizacijo procesov ter dodatnim zaposlovanjem in angažiranjem podizvajalcev za enostavna (gradbena) dela.

Tveganje neustreznega organiziranja poslovnega procesa ocenjujemo kot zmerno. Velik napor vlagamo v poenotenje in optimizacijo procesov v vseh centrih gradnje in uveljavljanje najboljše prakse. Predvsem v preteklem letu smo veliko investirali tudi v posodabljanje osnovnih sredstev (vozila, instrumentov in orodij), z namenom, da bi zagotovili čim bolj nemoteno izvajanje poslovnih procesov.

7.2. Tržna tveganja

Družba je s svojim poslovanjem zelo povezana z matično družbo, Telekom Slovenije d.d., zato se tveganja, ki jim je izpostavljena matična družba, prenašajo tudi na GVO, d.o.o..

S povečanjem aktivnosti družbe na trgu se povečujejo tveganja, vezana na poslovanje poslovnih partnerjev, po drugi strani pa se zmanjšujejo tveganja, ki so posledica odvisnosti od matične družbe.

Na trgu se krepi konkurenca, ki v časih pomanjkanja večjih investicijskih projektov agresivno nastopa zlasti na javnih razpisih.

Tovrstna tveganja obvladujemo s pridobivanjem večletnih projektov in projektov, ki na dolgi rok zagotavljajo stabilne prihodke in denarne tokove.

7.3. Finančna tveganja

Finančna tveganja, med katera uvrščamo likvidnostno tveganje, kreditno tveganje, obrestno tveganje, valutno tveganje, tveganje neustreznega zavarovanja plačil oz. nezavarovanja terjatev in tveganje neusklajenih plačilnih pogojev, smo v letu 2017 uspešno obvladovali. S temi tveganji upravlja Sektor za finance Telekoma Slovenije, v sodelovanju z Enoto komerciale in marketinga. Glede na lastniška

razmerja in s tem povezanim načinom financiranja, obrestnega tveganja ni oziroma je minimalno. Prav tako glede na trge, na katerih pretežno delujemo, ni prisotno valutno tveganje.

7.3.1 Kreditno tveganje

Kreditno tveganje, ki izhaja iz terjatev do kupcev in kratkoročnih finančnih naložb, je nizko, saj ima v strukturi terjatev iz poslovanja največji delež Telekom Slovenije, d.d., ki je hkrati tudi naš lastnik in pri katerem je tveganje neplačila minimalno. Tveganje terjatev do kupcev na trgu je odvisno od obsega prihodkov na trgu, obvladujemo pa ga z ustreznimi instrumenti zavarovanja dogovorjenih plačil glede na boniteto kupcev (npr. bančne garancije, menice, avansna plačila ipd.).

V družbi oblikujemo popravek vrednosti kratkoročnih terjatev po kriteriju starosti posamezne terjatve (od 50 do 100 %), za tiste terjatve, ki postanejo predmet prisilne poravnave ali stečaja pa je poslovna praksa takojšen 100% odpis, ne glede na starost ali višino. Kreditno tveganje obvladujemo z aktivnimi procesi izterjave.

7.3.2 Plačilnosposobnostno tveganje

Eno od glavnih ciljev finančne poslovne funkcije je zagotavljanje likvidnosti, ki je odvisna od učinkovitosti ravnanja s finančnimi sredstvi in dinamike investiranja. Plačilno sposobnost za družbo uravnavamo v GVO v sodelovanju s Sektorjem za finance Telekoma Slovenije, s pomočjo usklajevanja likvidnostne strukture sredstev in virov sredstev. Vsebinski nadzor in spremljava likvidnosti ter odločanje o posameznih aktivnostih je na strani GVO.

7.4. Ključna tveganja

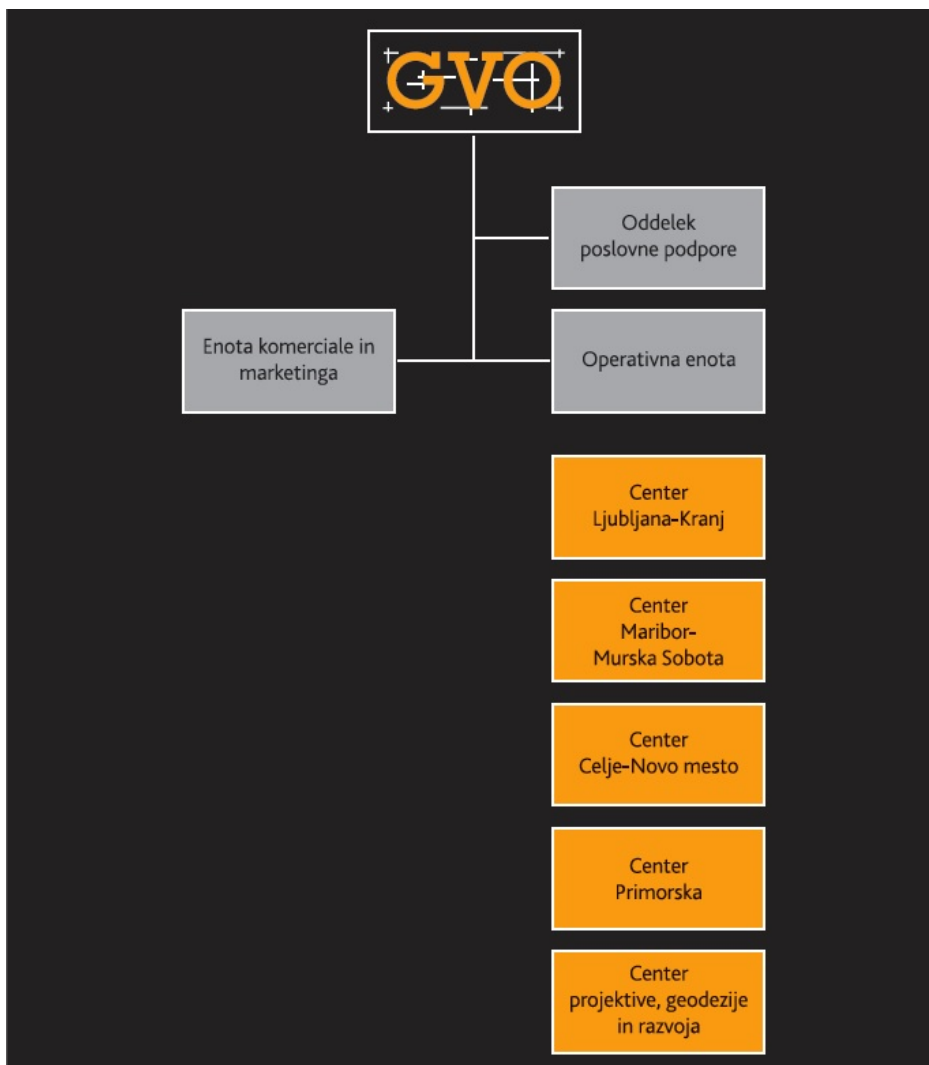
Kot ključno tveganje ocenjujemo tveganje operativne izvedbe in kakovosti izvedenih projektov, ki se z rastjo obsega poslovanja povečuje. Obvladujemo ga s prenosom enostavnih del na podizvajalce, z zaposlitvijo dodatnih delavcev za čas izvedbe večjih projektov in uvajanjem novih delavcev za delo na projektih, z nakupom ustrezne opreme za dodatne ekipe in nadomeščanjem izrabljenih osnovnih sredstev, prilagajanjem organizacije dela in internih procesov ter pripravo projektnih planov.

8. ORGANIZIRANOST IN ZAPOSLENI

8.1. Organiziranost

Organizacijska struktura družbe GVO je tri nivojska in je funkcijsko organizirana. Takšna organiziranost nam omogoča jasno razmejitev pristojnosti in odgovornosti na vseh hierarhičnih ravneh, medtem ko nam projektni pristop na nižjih ravneh omogoča visoko stopnjo odzivnosti in prilagodljivosti potrebam naročnikov.

Slika 26: Organizacijska struktura družbe GVO v letu 2017

Družba GVO je organizacijsko sestavljena iz Enote komercialne in marketinga, Operativne enote in Oddelka poslovne podpore, ki je umeščen kot štabna služba.

Enota Komercialne in marketinga se nahaja na sedežu družbe, na Cigaletovi 10 v Ljubljani. Ključne aktivnosti, ki jih ta enota izvaja, so pridobivanje poslov in prodaja storitev v Skupini Telekom Slovenije in neposredno na domačem in tujem trgu, vodenje postopkov izbora podizvajalcev in dobaviteljev, vključno s pripravo pogodbenne dokumentacije, raziskovanje in poročanje o tržni poziciji GVO, d.o.o. in konkurence, marketinška podpora pri uvajanju novih storitev in skrb za celostno podobo družbe.

Operativna enota gradnje je organizacijsko razdeljena na pet centrov, ki so lokacijsko razporejeni na 12 lokacij po celotnem ozemlju Slovenije, s čimer je omogočena hitra odzivnost na zahteve kupcev, kot tudi bližina lokalnim skupnostim. Ključne aktivnosti, ki jih ta enota izvaja, so projektiranje, izvajanje projektov gradnje telekomunikacijskih omrežij, redno in kurativno vzdrževanje ter odprava napak na telekomunikacijskih omrežjih, in izdelava izvršilne tehnične dokumentacije v skladu z zahtevami kupcev. Operativna enota skrbi tudi za upravljanje in vzdrževanje odprtih širokopasovnih omrežij. Razvoj in projektiranje sta centralizirana v Celju, kjer je projektivni biro, geodetske storitve pa zagotavljamo na lokacijah, kjer se nahajajo posamezni centri gradnje, saj je narava dela tesno vpeta v celovite procese, ki potekajo na posameznih lokacijah.

Oddelek poslovne podpore je centraliziran na sedežu družbe in delno na izpostavi v Mariboru. Skrbi za strateško in finančno načrtovanje, kontroling, poročanje vodstvu in organom lastnika, odnose z javnostmi, izvajanje nalog s področja kakovosti in okolja, izvajanje informacijske podpore in podpore pri izvajanju projektov javno-zasebnega partnerstva, poslovno korespondenco družbe ter kadrovske in splošne zadeve. S pomočjo strokovnih služb matične družbe skrbi za izvajanje celovite podpore poslovanju na področjih financ in računovodstva, kadrov, regulative in upravljanja nepremičnin.

8.2. Zaposleni

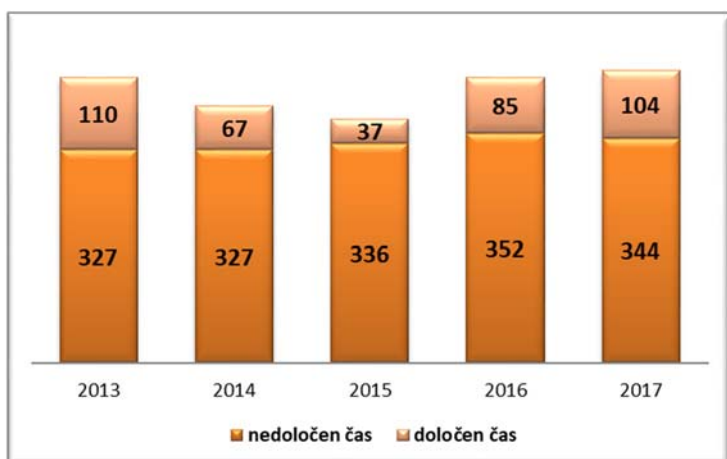
8.2.1. Število zaposlenih in vrsta delovnega razmerja

Konec leta 2017 je bilo v GVO, d.o.o. zaposlenih 448 delavcev, kar je za 11 več kot leto prej. Od tega je 344 delavcev v delovnem razmerju za nedoločen čas (77%), 104 pa v delovnem razmerju za določen čas (23%). V primerjavi z letom 2016 se je število zaposlenih za nedoločen čas znižalo za 2%, medtem ko se je število zaposlenih za določen čas (zaradi pridobljenih novih projektov in začasno močno povečanega obsega dela) povečalo za 22%.

Tabela 26: Kategorije zaposlenih primerjalno 2017 in 2016

Kategorije zaposlenih	2017		2016		Indeks 2017/2016
nedoločen čas	344	77%	352	81%	98
določen čas	104	23%	85	19%	122
Vsi zaposleni	448		437		103

Slika 27: Gibanje števila zaposlenih v obdobju 2013 – 2017 po vrsti zaposlitve

Od 104 delavcev, zaposlenih za določen čas, jih je 103 zaposlenih iz razloga povečanega obsega dela, 1 pa iz razloga opravljanja mandata direktorja družbe.

8.2.2. Polni in skrajšani delovni čas in invalidi

Skupno število invalidov II. in III. kategorije na dan 31.12.2017 je 24 oziroma 5,4% vseh zaposlenih. Uredba o določitvi kvote za zaposlovanje invalidov (Ur. l. RS, št. 21/08), ki velja od 1.3.2008 dalje, za dejavnost gradbeništva določa 3 % kvoto.

Družba GVO, d.o.o. je v obdobju januar – december 2017 ves čas presegala predpisano kvoto, število invalidov pa se je v primerjavi z letom 2016 znižalo za 1. Na dan 31.12.2017 je družba presegla kvoto za 11 invalidov, zato je oproščena plačila prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter upravičena do nagrade za preseganje kvote, ki znaša 25 % minimalne plače na mesec, in sicer oboje za vsakega zaposlenega invalida nad predpisano kvoto, katerega invalidnost ni nastala zaradi poškodbe pri delu ali poklicne bolezni pri delodajalcu.

Tabela 27: Spremembe v strukturi invalidov primerjalno 2017 in 2016

Kategorije Invalidov	2017		2016		Indeks 2017/2016
invalidi II. kategorije	4	17%	4	16%	100
invalidi III. kategorije	20	83%	21	84%	95
Skupaj	24		25		96
Delež invalidov med vsemi zaposlenimi	5,4%		5,7%		

8.2.3. Struktura zaposlenih po spolu in starosti

V družbi predvsem zaradi narave dejavnosti prevladuje delež moških, ki znaša 94%. Njihova povprečna starost na dan 31.12.2017 je bila 41,0 leta, kar je za 0,5 leta manj kot leto prej. Delež žensk znaša 6%, njihova povprečna starost pa je bila 39,2 leta, kar je za 0,4 leta manj kot leto prej. Povprečna starost vseh zaposlenih na dan 31.12.2017 je bila 40,9 leta, kar je za 0,5 leta manj kot leto prej.

Tabela 28: Struktura po spolu 2017 in 2016

Število	2017		2016		Indeks 2017/2016
Moški	419	94%	412	94%	102
Ženske	29	6%	25	6%	116
Skupaj	448		437		103

Tabela 29: Povprečna starost po spolu 2017 in 2016

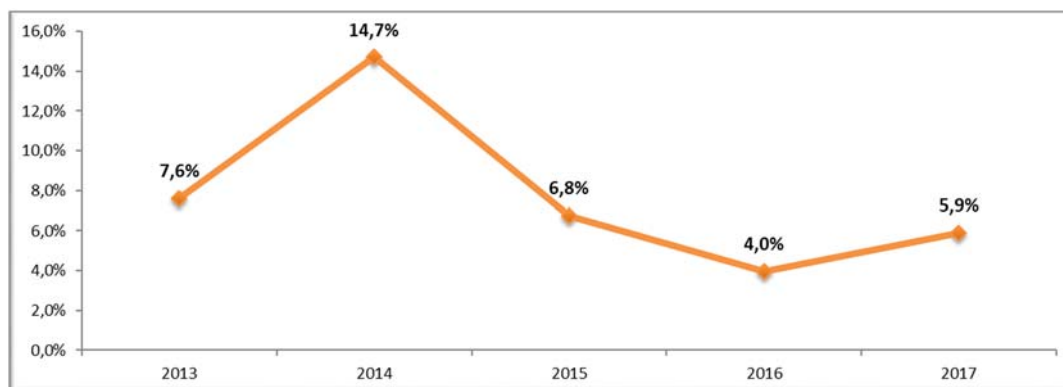
Povprečna starost	2017	2016	Indeks 2017/2016
Moški	41,0	41,5	99
Ženske	39,2	39,6	99
Skupaj	40,9	41,4	99

8.2.4. Prihodi in odhodi (fluktuacija)

V letu 2017 je z delom v GVO začelo 39 novih delavcev, zaključilo pa 28, od tega jih je 7 odšlo sporazumno, 12 iz poslovnega razloga, 1 iz razloga nesposobnosti, 4 delavcem se je iztekla pogodba o zaposlitvi za določen čas, 4 delavci pa so se upokojili.

Fluktuacija je v letu 2017 znašala 5,9% in je bila za 1,9 odstotne točke višja kot v letu 2016. Gibanje fluktuacije v obdobju zadnjih petih let je prikazano na sliki 28 v nadaljevanju.

Slika 28: Fluktuacija v obdobju 2013 – 2017

8.2.5. Izobrazbena struktura

Iz pregleda izobrazbene strukture zaposlenih je mogoče ugotoviti, da je imelo v letu 2017 skupaj 21% delavcev doseženo VI. do VIII. stopnjo izobrazbe, 41% je imelo doseženo V. stopnjo izobrazbe, 38% delavcev pa manj kot V. stopnjo izobrazbe.

Tabela 30: Izobrazbena struktura primerjalno 2017 in 2016

st. izob./leto	stopnja izobrazbe na dan 31.12.			
	2017		2016	
I. do IV.	169	38%	175	40%
V.	182	41%	173	40%
VI.	55	12%	53	12%
VII.	41	9%	35	8%
VIII.	1	0%	1	0%
Skupaj	448		437	

8.2.6. Letni ocenjevalni razgovori

Namen letnih ocenjevalnih razgovorov je usmeriti vse zaposlene v vnaprej določene cilje, jih osebno seznaniti s cilji podjetja, svoje enote in z individualnimi cilji, podati povratno informacijo o njihovi uspešnosti pri doseganju ciljev in kompetencah ter se z njimi pogovoriti o osebnotnem in strokovnem razvoju.

V začetku leta 2017 smo izvedli letne ocenjevalne razgovore, v okviru katerih smo izvedli naslednje aktivnosti:

- v skladu z vpeljanim sistemom ciljnega vodenja smo ocenili doseganje ciljev za leto 2016;
- v skladu z vpeljanim sistemom ciljnega vodenja smo postavili cilje za leto 2017;
- določeni so bili obvezni cilji za vodje in vse zaposlene.

V letu 2017 smo za izvedbo letnih ocenjevalnih razgovorov znova uporabili lastno aplikacijo KIS (Kadrovsko informacijski sistem), ki smo jo razvili v lastni režiji. Sistem je sodoben, hiter in za uporabo preprosto orodje, ki spodbuja sodelovanje med zaposlenimi, vodji in službo za kadre ter omogoča preglednost v procesu postavljanja, spremljanja in ocenjevanja ciljev in povezanost ciljev podjetja z individualnimi cilji zaposlenih. V okviru letnih ocenjevalnih razgovorov smo poleg doseganja letnih ciljev posameznikov ocenjevali tudi kompetence posameznikov, kar nam omogoča bolj sistematično spremljavo in spodbujanje strokovnega razvoja zaposlenih.

Ocena delovne uspešnosti je bila v letu 2017 neposredno vezana na gibljivi del plače ter ima posredni

vpliv na napredovanje zaposlenih.

8.2.7. Spremljanje organizacijske vitalnosti

Spremljanje organizacijske vitalnosti (organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih) je praksa uspešnih podjetij. Pozornost je usmerjena predvsem na povezavo med tem, kako upravljamo (ravnamo) z zaposlenimi, kako se ti v organizaciji počutijo in kako zavzeti so pri svojem delu. S tem postane ključno vprašanje, kako podjetje zaposlenim omogoča, da uveljavljajo svoje znanje in ideje ter tako dosegajo uspeh pri svojem delu. To namreč vpliva tako na počutje zaposlenih kot tudi na uspešnost podjetja.

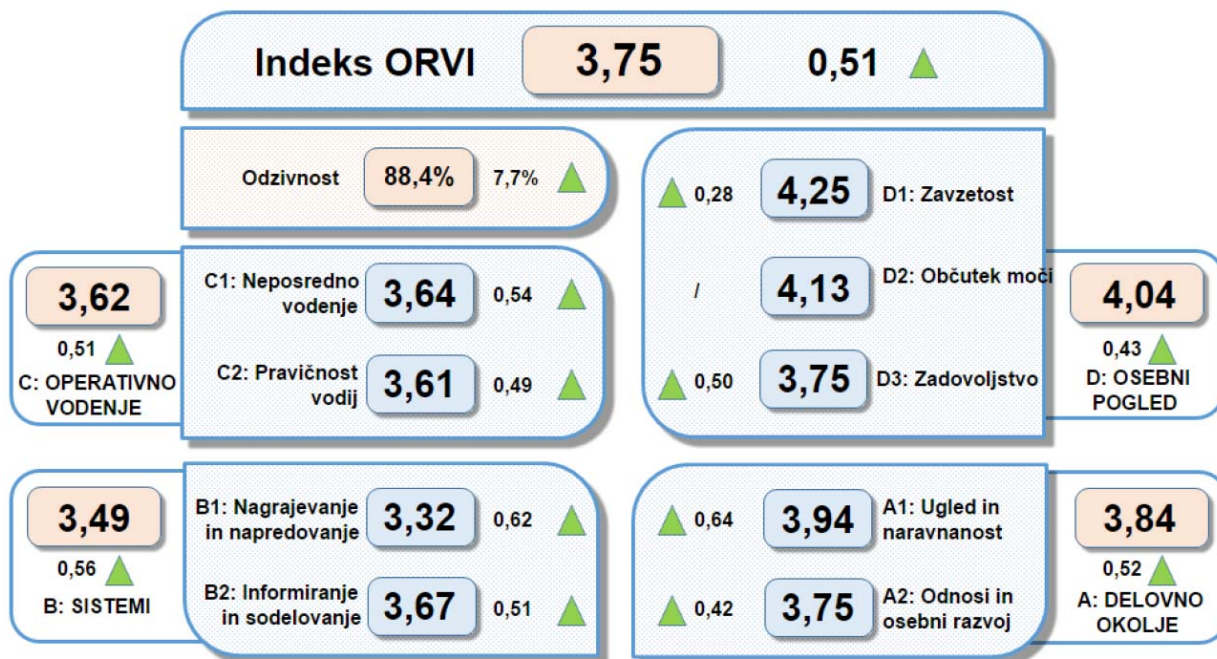
Raziskava v letu 2017 je bila izvedena s pomočjo vprašalnika ORVI2016, ki je nadgradnja vprašalnika SiOK2003, OCS2012 in ORVI 2015. Nadgrajeni vprašalnik omogoča bolj strukturiran vpogled v razloge, ki kreirajo določene percepcije zaposlenih. Hkrati je vprašalnik zadržal visoko stopnjo primerljivosti s preteklimi podatki tako podjetij kot tudi splošnih povprečij. Še vedno torej omogoča poleg merjenja organizacijske klime posameznega podjetja, tudi primerjavo med podjetji in tudi primerjavo z rezultati merjenj iz prejšnjih let.

V letu 2017 smo v GVO izmerili najvišji indeks organizacijske vitalnosti doslej, in sicer se je indeks ORVI povečal za 0,51 točke na skupaj 3,75. Organizacijska vitalnost se je v letu 2017 izboljšala v vseh merjenih kategorijah:

- na področju zadovoljstva delavcev z delovnim okoljem (ugled organizacije v očeh delavcev in mnenje o njej, medosebni odnosi ter osebni razvoj) je indeks zrasel za 0,52 točke;
- na področju sistemov (zadovoljstvo z nagrajevanjem in možnostmi napredovanja ter komuniciranjem znotraj organizacije) je indeks zrasel za 0,56 točke
- na področju operativnega vodenja (neposrednega vodenja in pravičnosti vodij) je indeks zrasel za 0,51 točke;
- na področju osebnega pogleda (zavzetosti, občutka opolnomočenosti in zadovoljstva zaposlenih) je indeks zrasel za 0,43 točke;
- odzivnost se je povečala za 7,7 odstotne točke.

Celotni rezultati na nivoju družbe so prikazani na sliki 29 v nadaljevanju.

Slika 29: Rezultati merjenja organizacijske vitalnosti (marec 2017)

8.2.8. Izobraževanje in razvoj zaposlenih

V družbi GVO trdno verjamemo, da je znanje vir napredka, zato finančna sredstva vlagamo tako v interno kot eksterno izobraževanje naših zaposlenih. Poleg strokovnih znanj zaposlenim načrtno nudimo znanja s področij varnosti in zdravja pri delu, odgovornega odnosa do okolja, vodenja, komuniciranja in drugih znanj, ki so nepogrešljiva pri delu ter zaposlenim omogočajo osebni in strokovni razvoj.

V letu 2017 smo zabeležili 675 udeležb na izobraževanjih in usposabljanjih, kar je za 38% manj kot leto prej. Znižanje obsega izobraževanj je predvsem posledica izvedbe izobraževanj iz varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti, ki jih izvajamo na dve leti, pri čemer smo večji del teh izobraževanj izvedli v letu 2016.

V izobraževanje in usposabljanje je bilo kljub temu vključenih 332 oziroma 86% vseh zaposlenih, v povprečju se je vsak delavec izobraževal 10 ur. Glede na tematiko je bila večina izobraževanj in usposabljanj s področja varnosti in zdravja pri delu, informacijsko-komunikacijskih tehnologij ter vodenja.

V letu 2017 smo na podlagi že izvedenih izobraževanj v preteklih dveh letih (2015-2016) nadaljevali tudi z izobraževanjem vodstvenega kadra (vodje na nižjem, srednjem in višjem nivoju), s pomočjo katerega smo nadgrajevali in razvijali predvsem vodstvena znanja, s ciljem izboljšati timsko in individualno vodenje ter nadgraditi timski način razmišljanja. Tovrstne delavnice pa so nam podale tudi odlična izhodišča za identificiranje priložnosti za nadaljnje izboljšanje organizacijske vitalnosti ter dvigovanje zavzetosti pri zasledovanju in doseganju poslovnih ciljev družbe.

Tabela 31: Ključni kazalniki na segmentu izobraževanja primerjalno 2017 in 2016

Izobraževanje	2017	2016	Indeks 2017/2016
Število zaposlenih po stanju na dan leta	448	437	103
Število udeležencev izobraževanj	332	388	86
Delež zaposlenih, vključenih v izobraževanje	74%	89%	83
Štev. ur izobraževanja	4.600	8.132	57
Št. ur izobraževanja na zaposlenega	10	19	55
Neposredni stroški izobraževanja (v EUR)	46.625	90.268	52
Neposredni str.izobraževanja na zaposlenega (v EUR)	104	207	50
Skupaj število izobraževanj	675	1086	62

8.2.9. Študij ob delu

V družbi dajemo velik poudarek strokovnemu razvoju in osebni rasti najbolj perspektivnih posameznikov. V letu 2017 smo identificirali 3 delavce na različnih hierarhičnih nivojih, s katerimi smo sklenili pogodbo o študiju ob delu in jim tako omogočili nadaljevanje šolanja na področjih tehničnih in drugih znanj, ki so v dolgoročnem poslovnem interesu družbe. Tem delavcem smo sofinancirali njihovo šolnino in jim omogočili plačano odsotnost v času opravljanja izpitov in drugih študijskih obveznosti.

8.2.10. Sodelovanje z izobraževalnimi zavodi in izvajanje strokovne delovne prakse

Sodelujemo s številnimi izobraževalnimi ustanovami, predvsem srednjimi in visokimi šolami. Njihovim dijakom oziroma študentom omogočamo opravljanje obvezne prakse (PUD), počitniškega in študentskega dela. S tem krepimo in širimo naše področje razvoja in izobraževanja ter omogočamo dijakom in študentom, da že v času šolanja pridobivajo tudi strokovne izkušnje iz prakse. Najboljšim praktikantom po zaključku šolanja omogočamo tudi vstop v redno delovno razmerje.

V letu 2017 smo za različne srednje šole iz naše stroke že drugo leto zapored organizirali dogodek »Dan odprtih vrat«, na katerem smo dijakom predstavili dejavnosti naše družbe ter jih s tem spodbudili k razmisleku o opravljanju strokovne prakse pri nas in o morebitni zaposlitvi po zaključku šolanja. Ta način spoznavanja in pridobivanja mladih in perspektivnih kadrov je že prvo leto rezultiral v zaposlitvi nekaj kakovostnih sodelavcev, zato bomo s tovrstno prakso nadaljevali tudi v prihodnjih letih in si prizadevali s ciljnim izobraževalnimi ustanovami ohranjati dobre in tvorne odnose, ki nam bodo v obojestransko zadovoljstvo.

Obvezno delovno prakso je v letu 2017 opravilo 30 dijakov oziroma študentov, kar je za 76% več kot leto prej, pri čemer jih je večina opravila enomesečno obvezno prakso.

8.2.11. Stroški dela

Družba GVO je dober in odgovoren delodajalec, ki nagraduje dobro opravljeno delo s konkurenčnimi plačami in dobrimi delovnimi pogoji. Vodstvo družbe se zaveda, da je pomemben del motivacije zaposlenih tudi plača oziroma gibljivi del plače, ki je vezan na doseganje načrtovanih poslovnih ciljev.

Osnovna plača zaposlenega je enaka vrednosti plačnega razreda delovnega mesta, za katerega je zaposleni sklenil pogodbo o zaposlitvi, in ni odvisna od spola ali lokacije opravljanja dela. Vsi zaposleni imajo višjo najnižjo plačo, kot je določena minimalna plača v Sloveniji.

V stroških dela predstavlja delež stroškov plač in nadomestil 66%, delež stroškov za socialno in pokojninsko zavarovanje 11 %, delež za dodatno pokojninsko zavarovanje 3 %, delež regresa 4 % in delež ostalih stroškov dela 16 %.

Regres za letni dopust za leto 2017 je bil izplačan pri plači za mesec februar 2017 v višini 1.157,57 EUR na zaposlenega, božičnica pa je bila izplačana v mesecu decembru 2017, v višini 1.123,07 EUR na zaposlenega.

Primerjalno z letom 2016 so stroški dodatkov k plačam prikazani v naslednji tabeli.

Tabela 32: Stroški za dodatke primerjalno 2017 in 2016

Stroški za dodatke (v EUR)	2017	2016	Indeks 2017/2016
dodatki po kolektivni pogodbi	339.911	309.077	110
nadure	191.519	165.963	115
kvartalna stimulacija	170.917	146.275	117
13. plača	433.043	148.800	291
božičnica	503.135	262.350	192

8.2.12. Povprečna plača

V letu 2017 so se izplačevale plače na podlagi Kolektivne pogodbe GVO, d.o.o. V letu 2017 je bilo s Konferenco sindikatov GVO dogovorjeno povečanje izhodiščne vrednosti prvega plačnega razreda za 2%, tako da izhodiščna vrednost prvega plačnega razreda od 1.5.2017 dalje znaša 580,09 EUR.

V tabeli v nadaljevanju je prikazana povprečna bruto plača v družbi, v primerjavi z letom prej in s povprečno plačo v Republiki Sloveniji. Povprečna bruto plača za GVO upošteva tudi izplačano kvartalno stimulacijo, 13. plačo, božičnico in druge dodatke po kolektivni pogodbi.

Tabela 33: Povprečna bruto plača GVO in v RS primerjalno 2017 in 2016

Povprečna bruto plača	2017	2016	Indeks 2017/2016
Povprečna bruto plača GVO (v EUR)	1.812,72	1.690,91	107
Povprečna bruto plača v RS (v EUR)*	1.618,02	1.578,21	103
Indeks GVO / RS	112	107	105
Indeks nominalne rasti GVO	107,2		
Indeks letne realne rasti GVO	105,4		
Indeks cen življenjskih potrebščin	101,7		

* podatek za povprečno plačo v RS 2017 je za obdobje januar – november 2017

8.2.13. Skrb za zaposlene, upokojence in druge skupine, ki so povezane s podjetjem

GVO svojim zaposlenim namenja posebno skrb tudi izven delovnega okolja. Naše aktivnosti so usmerjene v zadovoljstvo, zdravje in nenehen razvoj naših zaposlenih.

Za zaposlene so organizirane rekreativne športne aktivnosti in športna tekmovanja. Sredstva so bila namenjena za športne aktivnosti kot so najem telovadnic, tenis, badminton, bowling, fitnes, dnevne in letne karte za smučanje in plavanje ter podobno.

Veliko vlagamo v kakovost in zdravo življenje zaposlenih, ki so bili napoteni tudi na preventivne zdravstvene preglede in na aktivni zdravstveni oddih v zdravilišča.

Za delovne jubilate smo organizirali srečanje in jih obdarili s priložnostnim darilom. V primerih posebnih socialnih in zdravstvenih razmer so bile dodeljene solidarnostne pomoči.

Pozornost namenjamo novo rojenim družinskim članom naših zaposlenih, otroke pa smo obdarovali tudi ob božično-novoletnih praznikih in ob vstopu v prvi razred osnovne šole.

Družba podpira različna interesna društva s področij humanitarnih dejavnosti, kulture, športa in izobraževanja, v katera so včlanjeni delavci GVO in njihovi družinski člani. Na ta način utrjujemo dobre odnose z različnimi javnostmi, prispevamo k višji kakovosti življenja in razvoju posameznikov in interesnih društev, hkrati pa podpiramo naše zaposlene pri delovanju v teh društvih v svojem prostem času, kar povečuje njihovo pripadnost podjetju in spodbuja njihovo osebno rast.

8.2.14. Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost

Varnost in zdravje pri delu

Strokovni delavci za varnost in zdravje pri delu Telekoma Slovenije, d.d., so za GVO, d.o.o. izvajali naloge skladno z določili zakonodaje oziroma pogodbe o izvajanju storitev. Največ aktivnosti je bilo usmerjenih k izvajanju aktivnosti po Izjavi o varnosti z ocenami tveganj ter njenimi prilogami, ki pomenijo znižanje nevarnosti na najnižjo možno raven. Dodatne aktivnosti so bile pregledi delovnih ekip in delovne opreme na terenu, usposabljanja iz varnosti pri delu in požarne varnosti ter ostale aktivnosti v zvezi s tehnično varnostjo. Uvedli smo redne mesečne sestanke s tematiko varnosti in zdravja pri delu.

Na usposabljanjih iz varnosti pri delu so bili delavci posebej opozorjeni na potrebne ukrepe pri delu na višini, za področje varnosti v cestnem prometu ter na ukrepe varstva pred požarom. Na seminarjih iz varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti je bilo v letu 2017 skupaj 83 delavcev. Vsi udeleženci usposabljanj so na koncu opravili preizkus znanja o poznavanju nevarnosti in predpisanih ukrepov za varno delo.

Zdravstveno varstvo

V skladu z določili Zakona o varnosti in zdravju pri delu, Pravilnika o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev ter priloge k izjavi o varnosti so bili izvedeni preventivni zdravstveni pregledi. Obdobni preventivni zdravstveni pregled je opravilo 160 delavcev, predhodni preventivni zdravstveni pregled pa 25 delavcev.

Nadaljevali smo s postopki cepljenja proti klopnemu meningoencefalitisu za delavce, katerih delo je povezano z gibanjem v gozdovih, ter organizirali preventivna cepljenja proti gripi. Vsa cepljenja je izvedel Nacionalni inštitut za javno zdravje.

Osebna varovalna oprema

Nadzirali smo uporabo osebne varovalne opreme ter v vsakdanji praksi uporabljena določila o zamenjavi osebne varovalne opreme po ugotovljeni dotrajanosti.

Požarna varnost

Usposabljanje delavcev iz požarne varnosti je bilo sestavni del izobraževanj iz varnosti pri delu. Vsi delavci so bili seznanjeni s požarnim redom. Ob usposabljanju je bila delavcem prikazana praktična uporaba gasilnikov. V službenih vozilih so bili pregledani in servisirani vsi gasilniki.

8.2.15. Sodelovanje s sindikati in svetom delavcev

Vodstvo družbe dobro sodeluje tako s Konferenco sindikatov GVO, d.o.o. kot tudi s Svetom delavcev GVO, d.o.o.. Člane na rednih mesečnih skupnih sestankih direktor družbe redno informira o njenem poslovanju ter o ostalih aktualnostih v podjetju in poslovnem okolju.

9. SISTEM VODENJA PO STANDARDU ISO 9001 in ISO 14001

Usmeritev in temeljni cilj družbe GVO, d.o.o. je opravljanje visoko kakovostnih storitev na področju projektiranja, geodezije, gradenj in vzdrževanja telekomunikacijskih kabelskih omrežij, kar še naprej ostaja naša osnovna dejavnost, ki jo dopolnjujemo tudi z deli na elektroenergetskih omrežjih.

Zahteve in pričakovanja poslovnih partnerjev in javnosti, zakoni, predpisi, varnostna določila, kakor tudi notranja navodila, nas zavezujejo k nenehnemu zagotavljanju kakovosti, hkrati pa tudi k skrbnemu ravnanju z okoljem. Skrbimo, da bi relacije med našo družbo in poslovnimi partnerji potekale čim bolj enostavno, jasno, hitro in transparentno. Pri tem uporabljamo in nenehno nadgrajujemo sistem, ki zaposlenim pri delu omogoča čim večjo učinkovitost, zanesljivost, natančnost in ažurnost, uporabnikom in partnerjem pa zagotavlja kakovostno in hitro storitev. Nenehno razvijamo, nadgrajujemo in izboljšujemo delovne procese in postopke. Obvladujemo tveganja in iz njih izhajajoče priložnosti.

Velik poudarek dajemo tudi na uveljavljanje načel vrednot, kot so vodenje z zgledom, spoštovanje, odgovornost, komunikacija, reševanje reklamacij, reševanje težav, tolerance do napak, učinkovitost.

Politika in poslanstvo podjetja GVO, d.o.o. je v zagotavljanju celovitih in do okolja prijaznih storitev s področij projektiranja, geodezije, gradenj, upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij. Z visoko kakovostnimi storitvami zadovoljujemo naše kupce in tako nagradujemo njihovo zvestobo, lastnikom zagotavljamo primeren donos na vloženi kapital, zaposlenim pa poklicni in osebni razvoj. Uveljavljena imamo načela vrednot, ki so skupna vsem zaposlenim.

Naša tradicionalna skrb za telekomunikacijsko omrežje se izkazuje tudi skozi strokovno opravljanje vloge skrbnika omrežja. Politika kakovosti in ravnanja z okoljem se kaže tudi skozi:

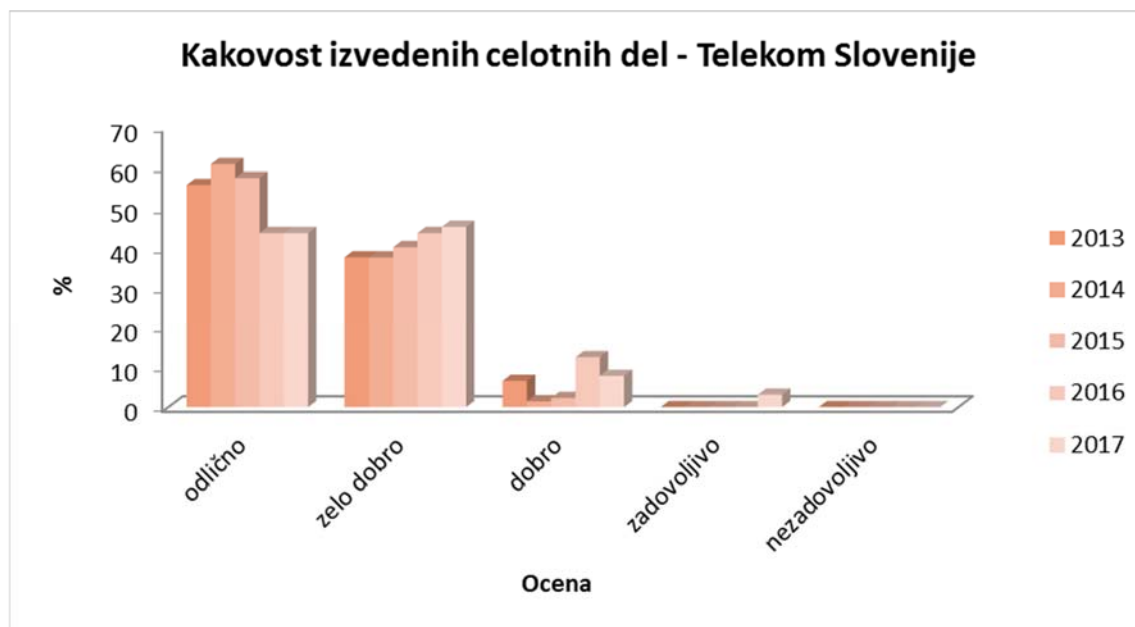
- visoko strokovno usposobljenost, ozaveščenost in motivacijo zaposlenih;
- sodobno tehnološko opremljenost;
- spoštovanje zakonodajnih zahtev, regulative in standardov;
- zmanjševanje vplivov na okolje s poudarkom na preprečevanju onesnaževanja;
- nenehno izboljševanje.

Politika kakovosti in ravnanja z okoljem je sestavni del celotne politike in poslanstva podjetja in je ključnega pomena za doseganje zastavljenih ciljev GVO. Zasnovana je dolgoročno, je odprta za spremembe, poznamo, razumemo in uresničujemo jo vsi zaposleni ter naši pogodbeni izvajalci. Naša vizija je ostati vodilni specializiran ponudnik celovitih rešitev s področij projektiranja, gradnje, upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij v Sloveniji, ki del prihodka na teh ključnih segmentih ustvarja tudi na ostalih trgih Evropske Unije. Zagotavljamo tudi dostopnost politike zainteresiranim javnostim.

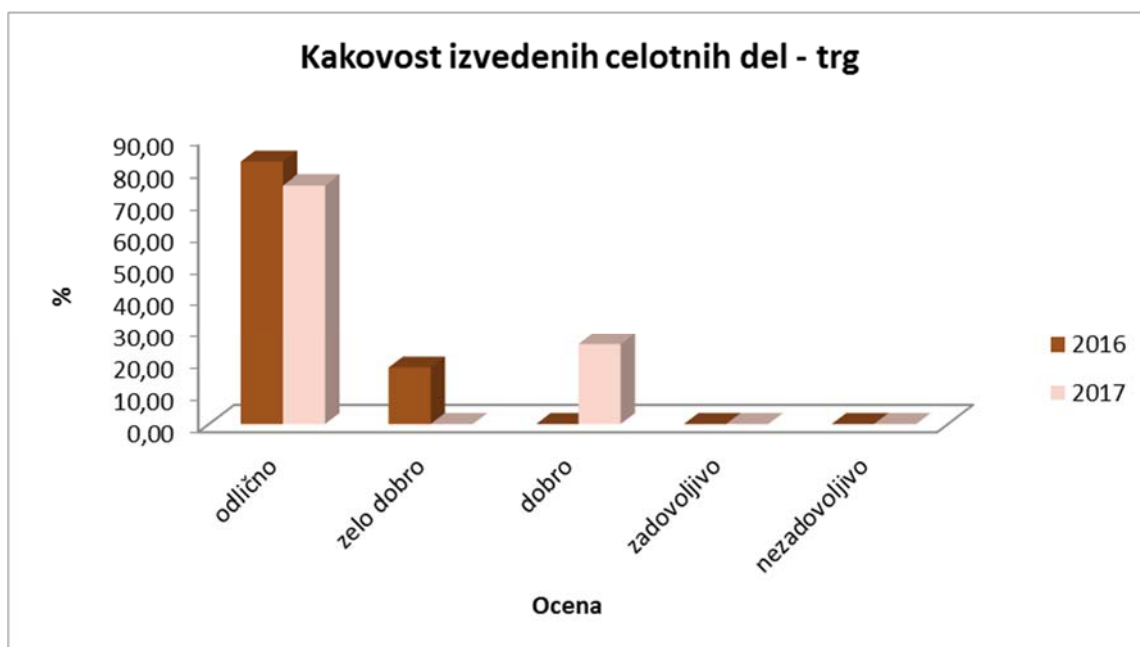
Učinkovito izvajanje, vzdrževanje in razvoj sistema vodenja skladno s standardoma ISO 9001 in ISO 14001 v družbi GVO, d.o.o. potrjuje tudi uspešno izvedena obnovitvena in hkrati tudi prehodna zunanja presoja na standarda ISO 9001:2015 in ISO 14001:2015, ki je bila s strani SIQ izvedena v mesecu novembru 2017. Presojevalci so podali niz pozitivnih ugotovitev, med katerimi so izpostavili dosežene poslovne rezultate, celovit nadzor nad vodenjem projektov z lastno aplikacijo, skrb za spoštovanje izvedbenih rokov, zmanjševanje števila reklamacij, sistematičen pristop k prepoznavanju in uveljavljanju določil novih verzij standardov ISO 9001:2015 in ISO 14001:2015, podrobno obravnavo tveganj na ravni procesov, nadzorovano planiranje izobraževanj preko letnih ocenjevalnih razgovorov, kompetentnost zaposlenih, itn..

Kakovost izvedenih storitev, ki jih izvajamo, potrjujejo tudi ocenitve, ki jih dobimo s strani naših naročnikov. Po prvi ločeni analizi zadovoljstva za Telekom Slovenije, d.d. in ločeno za ostale storitve na trgu, ki smo jo prvič izvedli v letu 2016, smo enak postopek izvedli tudi v letu 2017. Tako se je skupni delež ocenitev z oceno odlično in zelo dobro v letu 2017 na Telekomu Slovenije povečal na 89%, na trgu smo zabeležili skupni delež 75% .

Slika 30: Kakovost izvedenih del v obdobju 2013 – 2017 (Telekom Slovenije)

Slika 31: Kakovost izvedenih del v obdobju 2016 - 2017 (trg)

10. SKRB ZA OKOLJE

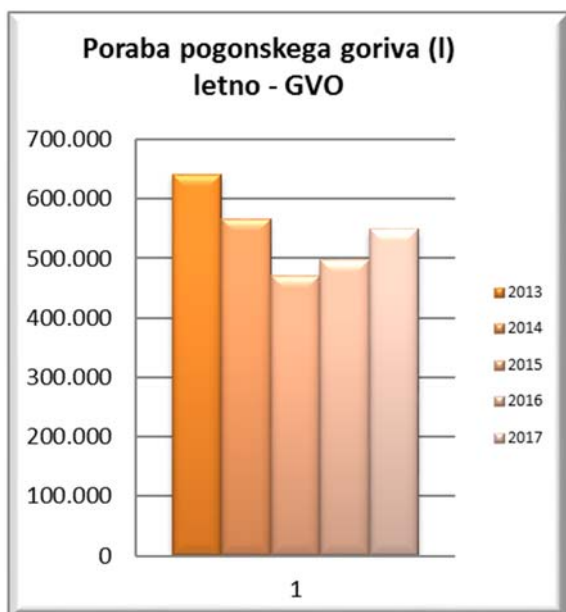
Kljub temu, da dejavnost projektiranja, geodezije, gradenj in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij z vidika varstva okolja ni problematična, se družba GVO, d.o.o. zaveda odgovornosti do varstva okolja.

Na področju zmanjšanja porabe goriva smo v letu 2017 v GVO, d.o.o. nadaljevali z zamenjavo starih vozil z novimi vozili z ekološko sprejemljivimi motorji ter z dobro prakso ozaveščanja zaposlenih za varčno in varno vožnjo. Tako smo dvajsetim sodelavcem, ki so v predhodnem letu najučinkoviteje pripomogli k zmanjševanju porabe goriva, kot tudi v njihovem odnosu do delovnih sredstev in do okolja, ponovno omogočili udeležbo na tečaju varne vožnje v AMZS Centru varne vožnje Vransko.

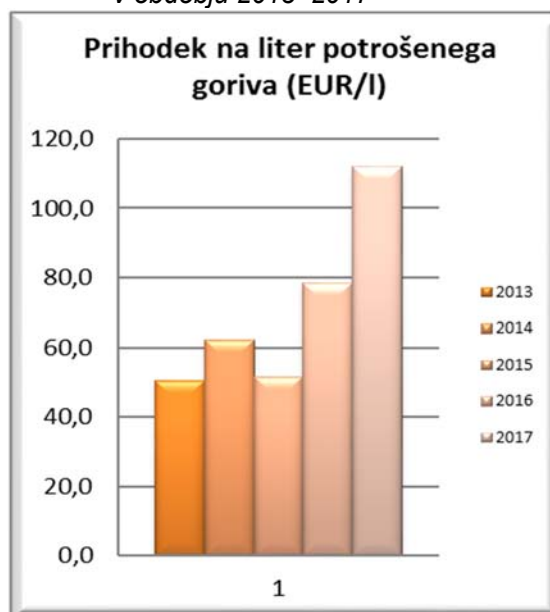
Trenutno smo na osnovi vseh testov, ki smo jih opravili z električnimi vozili, ugotovili, da so primerna samo mala električna vozila za opravljanje krajših službenih poti. V investicijski plan za naslednje srednjeročno obdobje smo predvideli eno električno vozilo. Glede na novo ponudbo najema električnih vozil v Sloveniji, pa se nagibamo k ideji zmanjšanja voznega parka z motorji na notranje izgorevanje.

Skupna poraba goriva je bila v letu 2017 za 10% višja od predhodnega leta, kar je povezano z povečanim obsegom dela. Rast stroškov goriva je bila višja tudi zaradi gibanja cen. Primerjalno smo zelo povečali obseg prihodkov glede na porabo goriva (+43%), učinkovitost prevožene razdalje z 1 l goriva pa je bila za malenkost slabša (-1%), vendar še stalno primerljiva s prejšnjimi leti, ko smo ob uvedbi učinkovitejšega planiranja delovnih skupin in prevozov ta kazalnik dvignili na višji nivo.

Slika 32: Poraba goriva v obdobju 2013-2017

Slika 33: Prihodek na liter potrošenega goriva v obdobju 2013-2017

Slika 34: Prevoženi kilometri z 1 l goriva v obdobju 2013–2017

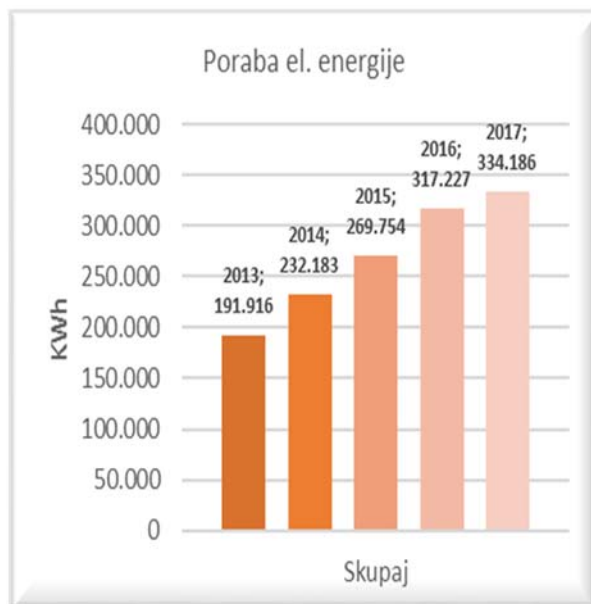

Na področju rabe električne energije v funkcijskih lokacijah na omrežju OŠO skrbimo, da so klimatske naprave ustrezno vzdrževane in nastavljene na predpisane režime delovanja. Vzpostavljen imamo tudi daljinski nadzor funkcijskih lokacij, s čemer imamo možnost za učinkovitejše ukrepanje ob morebitnih izpadih električne energije, vzpostavljen je tudi nadzor nad vstopi v prostore, temperaturo in požarno ogroženostjo objekta. S tem smo zmanjšali tveganja temperaturne preobremenitve aktivne opreme oz. požarov ter tudi zmanjšali tveganja s področja brezprekinitvenega delovanja.

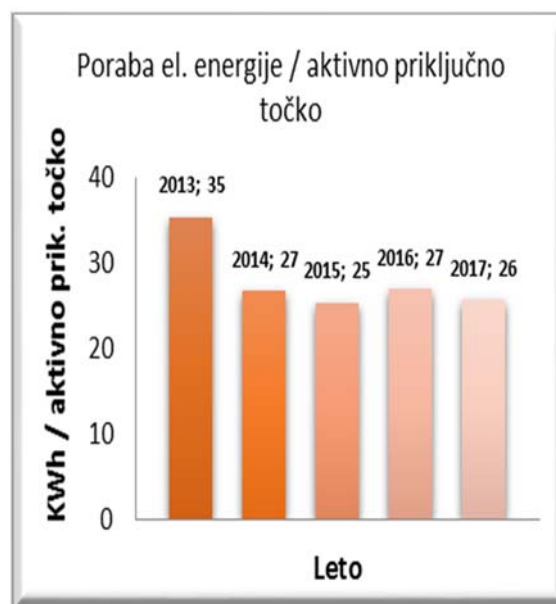
V letu 2017 smo kumulativno zabeležili 5% porast porabe električne energije v primerjavi z letom 2016 (skupaj s poračuni pavšalnih obračunov). Strošek električne energije se je na letnem nivoju primerjalno povečal le za 1%, kar je posledica izpogajanih nižjih cen z dobaviteljem električne energije. Rast porabe ni bila več tako intenzivna, še najbolj so bila odstopanja v poletnih mesecih, ko je bilo intenzivnejše delovanje klimatskih naprav, nekaj povečanja porabe električne energije pa odpade na nadgradnjo aktivne opreme operaterjev.

Če primerjamo kazalnik porabe električne energije glede na aktivne priključne točke, vidimo, da je bila rast aktivnih priključnih točk višja od rasti porabe električne energije, zato se je primerjalno z letom 2016 ta kazalnik izboljšal iz 27 na 26 kWh/priključno točko.

Slika 35: Skupna poraba električne energije za potrebe delovanja funkcijskih lokacij v obdobju 2013 – 2017

Slika 36: Poraba električne energije na aktivno priključno točko v obdobju 2013 – 2017

V družbi GVO, d.o.o. smo z vzpostavljenim lastnim sistemom ravnanja z okoljem posredno in neposredno vpeti tudi v sistem ravnanja z okoljem v Telekomu Slovenije, d.d.. Z intenzivnim medsebojnim sodelovanjem se dopolnjujemo oz. spoštujemo zahteve, ki jih postavlja Telekom Slovenije, d.d., tako na področju ločenega zbiranja odpadkov, kakor tudi na področju učinkovite rabe električne energije, učinkovite rabe energije za ogrevanje, porabe pitne vode, itd. Na področju ravnanja z odpadki skrbimo, da so vsi odpadki oddani v sklopu ločenega zbiranja odpadkov Telekoma Slovenije, d.d. ali neposredno pooblaščenim odjemalcem. Z vsemi dobavitelji oz. izvajalci, s katerimi sklenemo pogodbo, v pogodbi posebej opredelimo zahteve za celovito obvladovanje ravnanja z okoljem.

11. POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Drugih pomembnejših dogodkov po datumu bilance stanja ni bilo.

12. IZJAVA O UPRAVLJANJU

Družba GVO, d.o.o. (v nadaljevanju: družba GVO) Izjavo o upravljanju podaja v skladu s petim odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah ter s priporočili Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države.

Izjava o upravljanju je sestavni del Letnega poročila GVO, d.o.o. za leto 2017. Nanaša se na obdobje od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017. Izjava je dostopna v elektronski obliki, in sicer najmanj pet let od njene objave na spletnih straneh družbe www.gvo.si.

V poslovnem letu 2017 je vodenje in upravljanje družbe GVO temeljilo na veljavni zakonodaji, priporočilih Slovenskega državnega holdinga, d. d., dobri praksi, javno objavljeni Politiki upravljanja družbe Telekom Slovenije, d.d., Pravilnik korporativnega upravljanja Skupine Telekom Slovenije in internih aktih družbe.

Pojasnila v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah

Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja:

- Skupina Telekom Slovenije in družba GVO upravljata tveganja in izvajata postopke notranjih kontrol na vseh ravneh. Sistem upravljanja tveganj zagotavlja prepoznavanje in oceno pomembnih tveganj, opredelitev ukrepov za obvladovanje tveganj ter poročanje o tveganjih. Sistem notranjih kontrol daje primerno zagotovilo o doseganju ciljev in obvladovanju ključnih tveganj. Za vzpostavitev delovanja sistema notranjih kontrol so odgovorni vodstvo matične družbe in vodstva družb v skupini. Notranje kontrole so vgrajene v poslovne procese in sisteme. Cilji delovanja notranjih kontrol so zagotavljanje skladnosti delovanja z zakonodajo in drugimi predpisi, s standardi, pogodbami in z internimi akti družbe, zagotavljanje zanesljivih in neoporečnih računovodskih in izvajalnih informacij, varovanje premoženja, doseganje učinkovitosti in uspešnosti poslovanja ter doseganje zastavljenih strateških ciljev. Nadzor nad delovanjem notranjih kontrol se izvaja z vodstvenim nadzorom, z notranjimi revizijskimi pregledi, z zunanjo revizijo računovodskih izkazov ter z drugimi neodvisnimi presojami (ISO in druge)
- Omejitve glasovalnih pravic:
Omejitev ni.
- Pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora in spremembah akta o ustanovitvi:
Uprava družbe je enočlanska. Direktorja družbe GVO imenuje in razrešuje ustanovitelj v skladu z zakonskimi pristojnostmi, akta o ustanovitvi in določbami Statuta družbe Telekom Slovenije, d.d., po katerih uprava s soglasjem nadzornega sveta imenuje poslovodje, člane nadzornih svetov in člane upravnih odborov odvisnih družb.
Družba GVO nima posebnih pravil o spremembah akta o ustanovitvi. Morebitne spremembe akta o ustanovitvi se izvajajo skladno z zakonom in samim aktom.
- Podatki o delovanju skupščine družbe in njenih ključnih pristojnostih ter opis pravic delničarjev in načina njihovega uveljavljanja:

Skupščina:

Pristojnosti in delovanje skupščine z enim družbenikom opredeljujeta Zakon o gospodarskih družbah-1 in akt o ustanovitvi družbe.

Ustanovitelj/družbenik:

Edini ustanovitelj samostojno odloča o vseh vprašanih upravljanja družbe, za katere je pristojen po zakonu, predvsem pa o:

- spremembah in dopolnitvah akta o ustanovitvi,
  - temeljnih poslovne in razvojne politike družbe, poslovnem načrtu in programu razvoja družbe,
  - povečanju ali znižanju osnovnega kapitala,
  - ustanovitvah odvisnih družb ter kapitalskih in stvarnih vlaganj v druge subjekte,
  - nabavi, prodaji ali obremenitvah nepremičnin,
  - najemu posojil,
  - pristopu novih družbenikov in vsakem razpolaganju s poslovnim deležem,
  - postavitvi prokurista in poslovnega pooblaščenca,
  - letni bilanci stanja, izkaza uspeha in razdelitvi dobička,
  - drugih zadevah, če tako določa zakon ali akt o ustanovitvi.
- Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja ali nadzora ter njihovih komisij:
- Uprava ima enega člana – direktorja. Imenuje ga ustanovitelj. Mandat direktorja je štiri leta, z možnostjo ponovne izvolitve. V času trajanja mandata lahko ustanovitelj odpokliče direktorja.
  - Direktor vodi posle družbe v dobro družbe, samostojno in na lastno odgovornost. Za izpolnjevanje te naloge sprejema potrebne okoliščine in ukrepe. Direktor je pristojen za vse zadeve, ki niso v pristojnosti ustanovitelja, zlasti pa:
    - o predlaga temelje poslovne in razvojne politike družbe, poslovni načrt in program razvoja družbe ustanovitelju,
    - o sprejema splošne akte družbe,
    - o odloča o pravicah in obveznostih delavcev, v skladu z zakonom in kolektivno pogodbo,
    - o poroča ustanovitelju o rezultatih poslovanja družbe,
    - o izvaja druge naloge, določene z aktom o ustanovitvi in zakonom.
  - Direktor mora imeti soglasje ustanovitelja za sklepanje pravnih poslov, ki za družbo predstavljajo obveznost in ne pomenijo pridobivanja prihodkov, katerih vrednost je nad 500.000 EUR z DDV. Statutarna ali druga omejitev nima pravnega učinka proti tretjim osebam.

Družba GVO spoštuje Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, ki ga je v maju 2017 sprejel Slovenski državni holding, d. d., ter Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga iz maja 2017 (objavljena na spletnih straneh www.sdh.si) prek določil Pravilnika korporativnega upravljanja Skupine Telekom Slovenije, ki zavezuje vse družbe v Skupini Telekom Slovenije in je objavljen na spletnih straneh matične družbe www.telekom.si.

Družba GVO poleg svojih internih aktov spoštuje in uporablja tudi Etični kodeks Skupine Telekom Slovenije z dne 1. 2. 2017, ki je dostopen na spletnih straneh matične družbe www.telekom.si.

V skladu z usmeritvami družbe Telekom Slovenije družba GVO načrtno izvaja aktivnosti na področju korporativne integritete, s čimer zagotavlja skladnost svojega poslovanja z zakonodajo, predpisi in internimi akti. Družba GVO na področju skladnosti poslovanja aktivnosti izvaja predvsem na naslednjih področjih:

- preprečevanje korupcije in navzkrižja interesov,
- konkurenčno pravo,
- varovanje podatkov.

Sistem upravljanja skladnosti poslovanja vključuje vzpostavitev organov za izvajanje funkcije zagotavljanja skladnosti poslovanja, sprejem, izvajanje in vzdrževanje aktov s področja skladnosti poslovanja in integritete ter opredelitev aktivnosti izvajanja funkcije zagotavljanja skladnosti poslovanja

Pri izvajanju navedenih kodeksov in priporočil v letu 2017 v družbi GVO večjih odstopanj ni bilo, v nadaljevanju pa družba GVO pojasnjuje odstopanja od posameznih priporočil.

Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države

Okvir upravljanja družb s kapitalsko naložbo države

Politika upravljanja - tč. 3.2:

Upravljanje družbe GVO temelji na zakonskih določilih, priporočilih iz kodeksov ter poslovne prakse vodenja, upravljanja in internih aktov. Politika upravljanja družbe Telekom Slovenije iz leta 2011, posodobljena 22. 2. 2017, kot lasten kodeks upravljanja matične družbe ter Pravilnik korporativnega upravljanja Skupine Telekom Slovenije predstavljata podlago za delovanje na tem področju.

Položaj družb s kapitalsko naložbo države

Javne obveznosti in naloge - tč. 5.1.2:

Družba GVO nima javnih obveznosti in nalog.

Neekonomski cilji - tč. 5.1.3:

Družba GVO nima neekonomskih ciljev.

Uprava oziroma posloводство

Prejemki članov uprave – tč. 8.3:

Edini ustanovitelj pri določanju prejemkov članov uprave spoštuje Zakon o prejemkih poslovodnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 21/10 in 8/11).

Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga

Triletno poslovno načrtovanje družbe/skupine – tč. 1:

Družba GVO delno odstopa od priporočila, saj letne in strateške poslovne načrte obravnava kot poslovno skrivnost. Njihovo razkritje bi negativno vplivalo na konkurenčni položaj družbe in Skupine Telekom Slovenije. Povzetek Strateškega poslovnega načrta Skupine Telekom Slovenije za obdobje 2018-2022 s poudarki Letnega poslovnega načrta za leto 2018 je javno objavljen na sistemu SEOnet Ljubljanske borze, d. d..

Periodično poročanje o poslovanju družbe/skupine – tč. 2:

Družba GVO delno odstopa od priporočila; o poslovanju družbe in skupine poroča skladno z veljavno zakonodajo, ki zavezuje matično družbo kot javno delniško družbo.

Transparentnost postopkov sklepanja poslov, ki zadeva izdatke družbe (naročilo blaga in storitev, donatorstvo in sponzorstvo) – tč. 3.6:

Družba GVO delno odstopa od priporočila. Družba v skladu s poslovnimi interesi ter zaradi varovanja poslovnih skrivnosti iz pogodbenih razmerij in podatkov, katerih razkritje bi lahko škodilo konkurenčnemu položaju družbe ali družbi povzročilo škodo, na svoji spletni strani ne objavlja podatkov o izbranem ponudniku (naročilo blaga in storitev), vrstah poslov in vrednosti sklenjenega posla. Na svojih spletnih straneh (www.gvo.si) skladno z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja, redno objavlja informacije javnega značaja, ki se nanašajo na donatorske, sponzorske, svetovalne in druge avtorske ali intelektualne storitve.

Optimizacija stroškov dela v letu 2017

Javna objava podatka o nameravanih izplačilih – tč. 4.3:

Družba GVO delno odstopa od priporočila. Podatke o stroških dela razkriva v letnih poročilih.

Javna objava podatka o realizaciji plačil – tč. 4.4:

Družba GVO delno odstopa od priporočila. Podatke o stroških dela razkriva v letnih poročilih.

Javna objava besedila veljavnih kolektivnih pogodb za družbo in skupino ter dogovorov s predstavniki delavcev, ki se nanašajo na plačilo za delo – tč. 4.5:

Družba GVO delno odstopa od priporočila. Zavezujoče kolektivne pogodbe oz. dogovore s predstavniki delavcev, ki se nanašajo na plačilo za delo, niso javno objavljene, saj za objavo nima soglasja predstavnikov delavcev.

Doseganje kakovosti in odličnosti poslovanja družb/skupine:

Družba GVO odstopa od priporočila, ker ne uporablja nobenega modela za preverjanje odličnosti.

Družba GVO bo tudi v prihodnje izpopolnjevala sistem korporativnega upravljanja v sodelovanju z matično družbo in drugimi družbami v Skupini Telekom Slovenije.

Ljubljana, 19.4.2018

Podpis:

Borut Radi
direktor

13. IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA

Poslovodstvo potrjuje računovodske izkaze družbe GVO d.o.o. za leto, končano na dan 31. decembra 2017.

Poslovodstvo potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve in da poročilo predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2017.

Poslovodstvo je odgovorno tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake ter za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, ki jih je sprejela Evropska unija.

Davčne oblasti lahko kadarkoli v roku 5 let po poteku leta, v katerem je bilo potrebno davek odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Poslovodstvo družbe ni seznanjeno z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Ljubljana, 19.4.2018

Podpis:

Borut Radi
Direktor

II. RAČUNOVODSKO POROČILO

1. RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE

1.1. Izkaz poslovnega izida družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2017

v tisoč EUR	Pojasnilo	2017	2016
Čisti prihodki od prodaje	3.1	61.464	38.973
Drugi prihodki od poslovanja	3.2	825	1.116
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	3.3	0	0
Stroški materiala in energije	3.3	9.667	7.629
Stroški storitev	3.4	28.894	14.674
Stroški dela	3.5	14.613	12.526
Amortizacija	3.9, 3.10	2.162	1.868
Drugi odhodki poslovanja	3.6	2.610	897
Skupaj odhodki poslovanja		57.946	37.594
Dobiček iz poslovanja		4.343	2.495
Finančni prihodki	3.7	7	10
Finančni odhodki	3.7	40	87
Dobiček pred obdavčitvijo		4.310	2.418
Davek iz dobička	3.8	833	307
Odložen davek	3.8	180	9
Čisti dobiček/izguba poslovnega leta		3.657	2.120

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

1.2. Izkaz drugega vseobsegajočega poslovnega donosa za obdobje, ki se je končalo 31.12.2017

v tisoč EUR	Pojasnilo	2017	2016
Čisti dobiček/izguba poslovnega leta		3.657	2.120
Drugi vseobsegajoči donos, ki se v prihodnosti sme prenesti v izkaz poslovnega izida:		0	0
Sprememba rezerve - aktuarski primanjkljaji in presežki		70	-114
Drugi vseobsegajoči donos poslovnega leta po davkih		70	-114
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta		3.727	2.006

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

1.3. Bilanca stanja družbe GVO, d.o.o. na dan 31.12.2017

v tisoč EUR	Pojasnilo	31.12.2017	31.12.2016
DOLGOROČNA SREDSTVA		25.249	20.651
Neopredmetena sredstva	3.9	16.648	17.811
Opredmetena osnovna sredstva	3.10	3.677	2.443
Finančne naložbe v odvisna podjetja	3.11	4.379	25
Druge finančne naložbe	3.12	14	21
Ostala dolgoročna sredstva		0	1
Odložene terjatve za davek	3.13	531	350
KRATKOROČNA SREDSTVA		21.381	16.695
Sredstva za odtujitev		0	0
Zaloge	3.14	841	852
Poslovne in druge terjatve	3.15	16.243	12.148
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	3.15	49	322
Terjatve za davek iz dobička	3.15	0	0
Kratkoročne finančne naložbe	3.12	8	2.017
Denar in denarni ustrezniki	3.16	4.240	1.356
SREDSTVA SKUPAJ		46.630	37.346
KAPITAL IN REZERVE		22.715	18.988
Vpoklicani kapital	3.17	5.758	5.758
Kapitalske rezerve	3.17	1	1
Rezerve iz dobička	3.17	575	575
Zadržani čisti poslovni izid	3.17	16.540	12.883
Presežek iz prevrednotenja aktuarskih primanjkljajev in presežkov	3.17	-159	-229
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		7.158	2.953
Dolgoročno odloženi prihodki		519	0
Rezervacije	3.18	5.069	2.846
Prejeta dolgoročna posojila in krediti	3.20	1.500	0
Druge dolgoročne finančne obveznosti		0	0
Dolgoročne poslovne obveznosti	3.19	70	107
Obveznosti za odložene davke		0	0
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		16.757	15.405
Poslovne in druge obveznosti	3.19	14.725	12.207
Obveznost za davek iz dobička	3.19	490	242
Prejeta kratkoročna posojila in krediti	3.20	2	1.502
Druge kratkoročne finančne obveznosti		0	0
Kratkoročno odloženi prihodki		0	0
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	3.21	1.540	1.454
SKUPAJ KAPITAL IN OBVEZNOSTI		46.630	37.346

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

1.4. Izkaz gibanja kapitala družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2017

v tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Zadržani čisti poslovni izid preteklih let	Zadržani čisti poslovni izid tekočega leta	Presežek iz prevr. aktuarskih prim. in presežkov	Skupaj
Stanje 1. 1. 2017	5.758	1	575	10.763	2.120	-229	18.988
Čisti poslovni izid obdobja				0	3.657		3.657
Drug vseobsegajoči poslovni izid obdobja						70	70
Celotni vseobsegajoči poslovni izid	0	0	0	0	3.657	70	3.727
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0
Prenos poslovnega izida preteklega leta v zadržani poslovni izid				2.120	-2.120		0
Drugo					0		
Stanje 31. 12. 2017	5.758	1	575	12.883	3.657	-159	22.715

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

Izkaz gibanja kapitala družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2016

v tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Zadržani čisti poslovni izid preteklih let	Zadržani čisti poslovni izid tekočega leta	Presežek iz prevr. aktuarskih prim. in presežkov	Skupaj
Stanje 1. 1. 2016	5.758	1	575	9.822	941	-115	16.982
Čisti poslovni izid obdobja				0	2.120		2.120
Drug vseobsegajoči poslovni izid obdobja						-114	-114
Celotni vseobsegajoči poslovni izid	0	0	0	0	2.120	-114	2.006
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0
Prenos poslovnega izida preteklega leta v zadržani poslovni izid				941	-941		0
Drugo							
Stanje 31. 12. 2016	5.758	1	575	10.763	2.120	-229	18.988

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

1.5. Izkaz denarnih tokov družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2017

v tisoč EUR	2017	2016
A. Denarni tokovi pri poslovanju		
a.) Čisti dobiček	3.657	2.120
b.) prilagoditve za:		
Amortizacija osnovnih sredstev	2.162	1.868
Dobiček/izguba pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	-148	-46
Finančni prihodki	-7	-10
Finančni odhodki	40	87
Davek iz dobička in odloženi davki	653	298
Spremembo poslovnih in drugih terjatev	-4.095	-6.304
Sprememba kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev	273	-255
Sprememba zalog	11	-195
Sprememba rezervacij	2.223	-218
Sprememba dolgoročno in kratkoročno odloženih prihodkov	519	0
Sprememba vnaprej vračunanih stroškov in odhodkov	86	609
Spremembo poslovnih in drugih obveznosti	2.525	7.179
Plačani davek iz dobička	-561	47
c.) Čista denarna sredstva iz poslovanja	7.337	5.180
B. Denarni tokovi iz naložbenja		
a.) Prejemki pri naložbenju	15.254	6.075
Prejemki od prodaje osnovnih sredstev	195	43
Prejete obresti	4	5
Odtujitev kratkoročnih finančnih naložb	15.055	6.028
b.) Izdatki pri naložbenju	-19.684	-7.922
Nakup opredmetenih osnovnih sredstev	-2.210	-1.549
Nakup neopredmetenih dolgoročnih sredstev	-65	-295
Pridobitev finančnih naložb	-13.055	-6.078
c.) Čista denarna sredstva porabljena pri naložbenju	-4.430	-1.846
C. Denarni tokovi iz financiranja		
a.) Prejemki pri financiranju	0	0
Prejeta dolgoročna posojila	0	0
Prejeta kratkoročna posojila	0	0
b.) Izdatki pri financiranju	-24	-2.043
Odplačila kratkoročnih posojil	0	0
Odplačila dolgoročnih posojil	0	-2.000
Plačane obresti	-24	-43
c.) Čista denarna sredstva porabljena pri financiranju	-24	-2.043
Čisto povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	2.884	1.291
Č. Končno stanje denarnih sredstev	4.240	1.356
Začetno stanje denarnih sredstev	1.356	65

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

2. POJASNILA POSTAVK RAČUNOVODSKIH IZKAZOV IN POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV GVO, d.o.o.

2.1. Splošno o družbi

a. Splošni podatki družbe GVO, d.o.o.

Družba: GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d.o.o. (v nadaljevanju družba).
Sedež: Cigaletova 10, 1000 Ljubljana, Slovenija.

b. Ustanovitev, registracija in lastništvo

Družba je bila ustanovljena v letu 2000. Leto 2004 je bilo prvo leto njenega delovanja. Osnovni kapital družbe na dan 31.12.2017 je znašal 5.758 tisoč EUR.

c. Dejavnost družbe

Glavna dejavnost družbe gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskega omrežja.

d. Skupinski računovodski izkazi

Edini družbenik družbe GVO, d.o.o. je družba Telekom Slovenije, d.d. Letno poročilo Skupine Telekom Slovenije je na voljo na sedežu družbe Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova 15, 1000 Ljubljana.

Družba GVO, d.o.o. je v začetku leta 2013 ustanovila hčerinsko družbo GVO Telekommunikation GmbH s sedežem v Zvezni Republiki Nemčiji zaradi pridobitve novih poslov za gradnjo razvodnih naročniških (optičnih) omrežij v Zvezni Republiki Nemčiji.

V decembru 2017 je družba GVO d.o.o. prevzela 100% poslovni delež v družbi OPTIC-TEL telekomunikacije d.o.o. in s tem prevzela upravljanje in vzdrževanje odprtega širokopasovnega omrežja v občinah Hrpelje-Kozina, Ilirska Bistrica, Komen in Sežana.

Družba GVO d.o.o. ne pripravlja konsolidiranega letnega poročila, ker je v 100% lasti družbe Telekom Slovenije, d.d. in v skladu z MRS 27 in presojo edinega družbenika skupinske računovodske izkaze pripravlja matična družba Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova 15, 1000 Ljubljana. Letno poročilo Telekoma Slovenije in Skupine Telekom Slovenije je na voljo na www.telekom.si in na spletnih straneh Ljubljanske borze, d.d. <http://seonet.ljse.si/>.

e. Organi družbe

Organi družbe so:

- Nadzorni organ - je ustanovitelj - Uprava Telekoma Slovenije, d.d. ki opravlja naloge nadzornega sveta
- Uprava družbe, vloge katere opravlja direktor družbe.

Direktor družbe: Borut Radi.

Direktor vodi posle družbe v dobro družbe, samostojno in na lastno odgovornost. Pristojen je za vse zadeve, ki niso v pristojnosti nadzornega organa, Uprave Telekoma Slovenije. Za sklepanje pravnih poslov v znesku nad 500 tisoč EUR potrebuje soglasje nadzornega organa.

2.2. Podlaga za sestavo

a. Izjava o skladnosti

Priloženi posamični računovodski izkazi družbe GVO, d.o.o. so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), in kot jih je sprejela Evropska unija.

Na dan bilance stanja, glede na proces potrjevanja standardov v EU, ni razlik v računovodskih usmeritvah družbe GVO, d.o.o. med uporabljenimi Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) ter Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela EU in v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah.

b. Osnove za izdelavo računovodskih izkazov

Računovodski izkazi družbe so pripravljani ob predpostavki delujočega podjetja. Pripravljani so na podlagi izvirnih vrednosti.

Postavke v posamičnih računovodskih izkazih so izražene v evrih, zaokrožene na tisoč enot.

c. Funkcionalna valuta in poslovni dogodki v tuji valuti

Računovodski izkazi družbe GVO, d.o.o. so predstavljeni v evrih (EUR), ki je funkcionalna in predstavitevna valuta matične družbe Telekom Slovenije, d.d. ter odvisnih družb v Sloveniji. Transakcije, izražene v tuji valuti, so preračunane v funkcionalno valuto z dnevnim tečajem menjave na dan transakcije.

Denarna sredstva in obveznosti so na dan bilance stanja preračunana v funkcionalno valuto z uporabo dnevnega tečaja menjave na dan bilance stanja. Vse tečajne razlike so pripoznane v izkazu poslovnega izida.

Nedenarna sredstva in obveznosti v tuji valuti, ki so merjena po izvorni vrednosti, so preračunana z uporabo tečaja, veljavnega na dan transakcije. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti, merjena po pošteni vrednosti, so preračunana z uporabo tečaja na dan, ko je bila določena poštena vrednost.

d. Uporaba pomembnih ocen in presoje

Priprava računovodskih izkazov zahteva od posloводства določene ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti družbe ter na razkritje potencialnih obveznosti na dan bilance stanja ter zneskov prihodkov in odhodkov družbe v obdobju, ki se konča na dan bilance stanja.

Prihodnjih dogodkov in njihovega vpliva ni mogoče določiti z gotovostjo. Prav zaradi tega je potrebno pri računovodskih ocenah uporabiti presojo, saj se računovodske ocene spreminjajo glede na nove dogodke, izkušnje, dodatne informacije ter kot posledica sprememb poslovnega okolja, v katerem družba deluje. Dejanske vrednosti se lahko razlikujejo od ocenjenih. Oblikovanje ocen in s tem povezane predpostavke in negotovosti so opisane v usmeritvah k posameznim postavkam v poglavju 2.3. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev.

Ocene in predpostavke se redno pregledujejo. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, za katerega se ocene popravijo, ter za vsa prihodnja obdobja, na katera popravek vpliva.

Družba letno preverja dobo koristnosti pri pomembnejših postavkah opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev, amortizacijske stopnje pa glede na to preračuna za sedanja in bodoča obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od ocen. Učinek take spremembe družba opiše v pojasnilih v obračunskem obdobju, v katerem je do spremembe prišlo. Prav tako družba letno preverja preostalo vrednost.

Poslovodske ocene med drugim zajemajo odločitve glede slabitve naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev. Ocene morajo vključevati vzrok, časovni okvir in znesek slabitev. Ravno tako je potrebno oceniti pričakovane denarne tokove, dobo koristnosti in preostalo vrednost sredstev. Oceniti je potrebno vrednost vlaganja v instrumente, naprave in orodja ter opremo, ki je potrebna za ustvarjanje prihodnje rasti prihodkov.

Poslovodstvo ohranja vrednost terjatev tako, da oceni dvomljivost terjatev, ki izhaja iz nezmožnosti poplačila gradbenih in ostalih podjetij. Poslovodstvo oceni slabitev dvomljivih terjatev na podlagi starosti terjatev, preteklih odpisov, kreditne sposobnosti in spremembe plačilnih zmožnosti posameznih podjetij. Če se dejansko finančno stanje podjetij poslabša bi lahko bili dejanski odpisi višji od pričakovanih.

Poslovodska presoja je potrebna za preračun dejanskih in odloženih davkov. Za oceno te verjetnosti mora poslovodstvo upoštevati več dejavnikov vključno s preteklimi poslovnimi rezultati, poslovnimi načrti in z načrtovanjem davčne strategije. Če dejanski rezultati odstopajo od teh ocen ali če morajo biti ocene prilagojene v prihodnjih obdobjih imajo lahko negativen vpliv na poslovne rezultate, bilanco stanja in denarne tokove. V primeru, da se ocena prihodnje porabe odloženih davkov spremeni, morajo biti že pripoznani odloženi davki zmanjšani v izkazu poslovnega izida ali direktno v kapitalu odvisno načina prvotne pripoznave.

Pomembne presoje poslovodstva družbe GVO so potrebne pri merjenju in priznavanju izpostavljenosti družbe pogojnim obveznostim, povezanih z nerešenimi sodnimi spori in drugimi neporavnanimi terjatvami, ki so predmet pogajanj poravnave in drugih pogojnih obveznosti. Sodne spore poslovodstvo presoja na podlagi ocen in mnenj strokovnih služb o verjetnem izidu za vsak posamezni spor. Primernost oblikovanja rezervacije se oblikuje na podlagi višine tožbenega zahtevka, predmet tožbe, navedb tožeče stranke in glede na potek posameznega postopka. Zaradi negotovosti, značilne za ta proces ocenjevanja, so lahko dejanske izgube drugačne od prvotno ocenjenih. Poslovodske ocene se lahko spremenijo, v kolikor poslovodstvo pridobi nove informacije. Popravki teh ocen lahko bistveno vplivajo na rezultate poslovanja.

Poslovodstvo oceni prihodke po začasnih gradbenih situacijah glede na stroške pripoznane in knjižene v tem obdobju.

2.3. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

Pomembne računovodske usmeritve, uporabljene pri sestavi računovodskih izkazov družbe so predstavljene v nadaljevanju.

Uporabljene računovodske usmeritve in metode izračunavanja so enake kot pri zadnjem letnem poročanju, z izjemo novo sprejetih standardov ter pojasnil, navedenih v nadaljevanju in upoštevanih pri pripravi računovodskih izkazov, če je družba navedene dogodke za poročano obdobje imela.

Seznam novih EU MSRP standardov, izjav in sprememb veljavnih standardov v zvezi z razkritji v računovodskih izkazih, pripravljenih v skladu z MSRP, kot jih je za letno računovodsko poročanje in poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2017 sprejela Evropska Unija (EU).

a. Standardi, pojasnila in spremembe objavljenih standardov

Začetna uporaba novih sprememb obstoječih standardov, ki veljajo v tekočem poročevalskem obdobju

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednje spremembe obstoječih standardov in nova pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) in sprejela EU:

- **Spremembe MRS 7 'Izkaz denarnih tokov'** – Pobuda za razkritje, ki jih je EU sprejela 6. novembra 2017 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2017 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 12 'Davki iz dobička'** – Pripoznavanje odloženih terjatev za davek iz naslova nerealiziranih izgub, ki jih je EU sprejela 6. novembra 2017 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2017 ali pozneje).

Standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, vendar še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov so bili že izdani, vendar še niso stopili v veljavo naslednji novi standardi, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU:

- **MSRP 9 'Finančni instrumenti'**, ki ga je EU sprejela 22. novembra 2016 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci'** in spremembe MSRP 15 'Datum začetka veljavnosti MSRP 15', ki ga je EU sprejela 22. septembra 2016 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci'** – Pojasnila k MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci, ki jih je EU sprejela 31. oktobra 2017 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje).
- **MSRP 16 'Najemi'**, ki ga je EU sprejela 31. oktobra 2017 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali kasneje),
- **Spremembe MSRP 4 'Zavarovalne pogodbe'** – Uporaba MSRP 9 Finančni instrumenti skupaj z MSRP 4 Zavarovalne pogodbe, ki jih je EU sprejela 3. novembra 2017 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje, oz. ob prvi uporabi MSRP 9 *Finančni instrumenti*),

Družba GVO d.o.o. je proučila spremembe standardov, ki pričnejo veljati s 1.1.2018. Zaradi sprememb standardov MSRP 9, MSRP 15 in MSRP 4 ne bo imela pomembnega vpliva na izkaze.

Uvedba standarda MSRP 16, bo na dan prve uporabe vplivala na računovodske izkaze, družbe saj mora v bilanci stanja pripoznati obveznosti, ki izhajajo iz poslovnih najemov in v katerih je družba najemnik. Vrednostne spremembe bodo analizirane skozi projekt, implementacije novega standarda, zato do njegovega zaključka ni mogoče podati zanesljive ocene vplivov.

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) z izjemo naslednjih novih standardov, sprememb obstoječih standardov in novih pojasnil, ki niso bili potrjeni za uporabo v EU (spodaj navedeni datumi začetka veljavnosti veljajo za celoten MRSP):

- **MSRP 14 'Zakonsko predpisani odlog plačila računov'** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje) - Evropska komisija je sklenila, da ne bo pričela postopka potrjevanja tega vmesnega standarda ter da bo počakala na izdajo njegove končne verzije,
- **MSRP 17 'Zavarovalne pogodbe'** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2021 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 2 'Plačilo na podlagi delnic'** – Razvrščanje in merjenje plačilnih transakcij na podlagi delnic (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 9 'Finančni instrumenti'** – Elementi predplačila z negativnim nadomestilom (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 10 'Konsolidirani računovodski izkazi' in MRS 28 'Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige'** – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oz. skupnim podvigom, ter nadaljnje spremembe (datum pričetka veljavnosti odložen za nedoločen čas do zaključka raziskovalnega projekta v zvezi s kapitalsko metodo),

- **Spremembe MRS 28 'Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige'** – Dolgoročni deleži v pridruženih podjetjih in skupnih podvigih (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 40 'Naložbene nepremičnine'** – Prenos naložbenih nepremičnin (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **Spremembe različnih standardov 'Izboljšave MSRP (obdobje 2014-2016)'**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MSRP 12 in MRS 28), predvsem za namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila (spremembe MSRP 12 veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2017 ali pozneje, spremembe MSRP 1 in MRS 28 pa veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2018).
- **Spremembe različnih standardov 'Izboljšave MSRP (obdobje 2015-2017)'**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 3, MSRP 11, MRS 12 in MRS 23), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje),
- **OPMSRP 22 'Transakcije in predplačilo nadomestila v tuji valuti'** (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2018 ali pozneje).
- **OPMSRP 23 'Negotovost pri obravnavi davka iz dobička'** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

Družba GVO, d.o.o. predvideva, da uvedba teh novih standardov, sprememb obstoječih standardov in novih pojasnil v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze GVO d.o.o.

b. Neopredmetena sredstva

Družba pripozna neopredmetena sredstva, ko je verjetno, da bodo pritekale z njimi povezane gospodarske koristi in ko je njihovo nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Neopredmetena sredstva, s končno dobo koristnosti, se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve.

Neopredmetena sredstva predstavljajo:

- neopredmetena sredstva iz naslova koncesij (GOŠO)
- neopredmetena sredstva v izgradnji in izdelavi,
- licence za programsko opremo,
- programska oprema, pridobljena ločeno od računalniške opreme, ki je v uporabi v obdobju, ki je daljše od enega leta in
- druga neopredmetena sredstva.

Amortizacija neopredmetenih sredstev se začne z dnem, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo in se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstva.

Skupine neopredmetenih osnovnih sredstev	Dobe koristnosti v letih
Neopredmetena sredstva iz naslova koncesij	20
Licence	2-5
Računalniški programi - aplikacijska programska podpora	2-3

Neopredmetena sredstva iz projekta GOŠO se amortizirajo 20 let, to je v dobi koncesije.

Stroški programske opreme se usredstviijo po nabavni vrednosti in enakomerno časovno amortizirajo v ocenjeni dobi koristnosti, ki je 2-3 leta, posamezne licence za uporabo programske opreme pa v dobi trajanja pogodbe, ki znaša običajno 2 do 5 let.

Druge premoženjske pravice pa v dobi trajanja pogodbe (programski paketi za računalniško podprto modeliranje - Autocad licence 5 let, Microsoft licence 3 leta).

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z neopredmetenimi sredstvi, povečujejo njihovo nabavno vrednost, če povečujejo bodoče gospodarske koristi posameznega sredstva. Vsi ostali izdatki so pripoznani kot odhodki ob nastanku.

Družba letno preverja dobo koristnosti pomembnejših neopredmetenih sredstev in preračuna amortizacijske stopnje za sedanja in bodoča obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od prejšnjih ocen. Učinek spremembe se opiše v poročilu v obračunskem obdobju, ko do spremembe pride.

Družba letno preverja ali obstajajo pokazatelji, ki bi nakazovali, da je morebiti potrebno kakšno neopredmeteno sredstvo oslabiti. Pri ocenjevanju ali ti pokazatelji obstajajo, družba preveri ali je prišlo do pomembnih tehnoloških sprememb (zastarelost programske opreme, licenc), spremembe trga (zaostritev konkurenčnih razmer, izguba trga) oz. bistvenega padca obrestnih mer. V tem primeru se ugotavlja nadomestljiva vrednost takih sredstev. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost zmanjšana za stroške prodaje ali vrednost pri uporabi in sicer tista, ki je večja. Vrednost pri uporabi se oceni kot sedanja vrednost pričakovanih bodočih denarnih tokov, pri čemer so pričakovani denarni tokovi diskontirani na sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje pred davki. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida.

c. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva v lasti družbe se ob pridobitvi izkažejo po nabavni vrednosti.

V nabavno vrednost se vključijo tudi vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi opredmetenega sredstva za nameravano uporabo

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z nadomestitvijo posameznega dela opredmetenega osnovnega sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost. Drugi kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom povečajo njegovo nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo njegove bodoče gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi. Vsi ostali izdatki se pripoznajo kot odhodek ob nastanku. V primeru kasnejših izdatkov v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom, ki povečujejo njegovo nabavno vrednost, se njegova preostala doba koristnosti ponovno oceni. V primeru kasnejših izdatkov v dokončno amortizirano opredmeteno osnovno sredstvo, se sredstvo pripozna kot novo sredstvo z novo dobo koristnosti.

Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstev. Znotraj poslovnega leta se letna amortizacija enakomerno razdeli po obdobjih.

Skupine opredmetenih osnovnih sredstev	Dobe koristnosti v letih
- medkrajevno kabelsko omrežje – zemeljsko - optično	20
- kabelska kanalizacija	33
- zabojniki	20
- elektro-energetske naprave	5-7
- instrumenti	5
-standardno in specialno orodje	5
-osebna in tovorna vozila	5-8
-priklopniki	7
-druga transportna sredstva	1-6
-gradbeni stroji in naprave	6-8
-računalniška oprema	3
-klimatske naprave in oprema	2-8
-druga oprema	5-6

Opredmetena osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi se pripoznajo po nabavni vrednosti in se začnejo amortizirati prvi dan naslednjega meseca, ko so razpoložljiva za uporabo.

Družba letno preverjanja zunanje in notranje okoliščine poslovanja (pomembne tehnološke spremembe, spremembe trga, zastarelost ali fizična poškodba sredstva), ki bi lahko bile pomemben pokazatelj glede potrebe po oslabitvi opredmetenih osnovnih sredstev.

Opredmeteno osnovno sredstvo je oslabljeno, če njegova knjigovodska vrednost presega nadomestljivo. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost zmanjšana za stroške prodaje ali vrednosti pri uporabi in sicer tista, ki je večja. Vrednost pri uporabi se oceni kot sedanja vrednost pričakovanih bodočih denarnih tokov, pri čemer so pričakovani denarni tokovi diskontirani na sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje pred davki.

Slabitev se pripozna v izkazu poslovnega izida.

d. Poslovni najem

Najemnina iz naslova poslovnega najema se pripoznava kot strošek v izkazu poslovnega izida, v primeru plačila vnaprej pa se enakomerno časovno razmejuje.

Če je pogodba o poslovnem najemu prekinjena pred datumom izteka pogodbe, potem se vsak znesek plačila, ki ga najemodajalec obračuna kot pogodbeno kazen, pripozna kot strošek v obdobju, v katerem je bila pogodba prekinjena.

e. Zaloge

Ob nabavi se zaloge ovrednotijo po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, v kateri so upoštevani na računu pripoznani popusti, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave. Zaloge se vrednotijo po metodi drsečih povprečnih cen.

Zaloge z malo gibanja se oslabijo na čisto iztržljivo vrednost. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v okviru rednega poslovanja, zmanjšana za stroške dokončanja in stroške prodaje količinske enote.

Najmanj na koncu poslovnega leta se zaloge zaradi oslabilitve prevrednotijo, če knjigovodska vrednost presega njihovo čisto iztržljivo vrednost.

Drobni inventar, in osebna varovalna oprema in službena obleka, dana v uporabo, se takoj prenese med stroške. Vodi se posebna količinska in vrednostna evidenca po posameznem zadolžencu v družbi.

f. Poslovne in druge terjatve

Terjatve iz poslovanja se ob začetnem pripoznanju izkažejo po izvorni vrednosti, zmanjšani za izgube zaradi oslabilitve. Po začetnem pripoznanju družba izkazuje terjatve po odplačni vrednosti.

Družba popravke vrednosti kratkoročnih terjatev do kupcev v državi in do tujine oblikuje po kriteriju starosti posamezne terjatve, višina popravka posamezne skupine pa je določena na podlagi ocene izterljivosti in sicer:

- za terjatve, zapadle od 90 do 180 dni, 50% popravek,
- za terjatve, zapadle od 181 do 365 dni, 75% popravek,
- za terjatve, zapadle več kot 365 dni, 100% popravek.

Za domače terjatve v insolventnih postopkih (prisilna poravnava, stečaj) se popravek vrednosti oblikuje v višini celotne terjatve (100% popravek).

V posamičnih primerih se popravek vrednosti terjatev lahko oblikuje tudi individualno. Individualna obravnava oblikovanja popravka terjatev je vezana na podpisane dogovore s podjetji dolžniki o poravnavi obveznosti oziroma podpisane dogovore o medsebojnem pobotanju obojestranskih poslov.

g. Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki vključujejo denarna sredstva v blagajni in prosto razpoložljiva sredstva na računih pri bankah ter kratkoročne depozite do treh mesecev zapadlosti, kjer je tveganje spremembe poštene vrednosti minimalno.

h. Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, ko obstaja zaradi preteklega dogodka sedanja obveza (pravna ali posredna), in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo pritekanje gospodarskih koristi in je mogoče znesek obveze zanesljivo izmeriti. V primeru pomembnega učinka se rezervacije določijo na podlagi diskontiranih pričakovanih bodočih denarnih tokov.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane.

Rezervacije za obveznosti za tožbe družba oblikuje na podlagi ocene o možnem izidu tožb. Družba primernost oblikovanja rezervacij preverja za vsak tožbeni postopek posebej glede na višino tožbenega zahtevka, predmet tožbe, navedbe tožeče stranke in glede na potek posameznega postopka.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane na podlagi zakonskih predpisov, kolektivnih pogodb in internih aktov, po katerih obstoji zaveza k plačilu odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad zaposlenim.

Oblikovane so v višini ocenjenih bodočih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Izračun se naredi za vsakega zaposlenega, upoštevajoč stroške odpravnine ob upokojitvi ter

strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve na osnovi metode projicirane enote («Projected Unit Credit Metod) aktuarskega izračuna s strani pooblaščenega aktuarja. Ob zaključku vsakega poslovnega leta se preveri višino tako oblikovanih rezervacij in se le-te ustrezno povečajo ali zmanjšajo.

Rezervacije za dana jamstva za opravljene storitve se oblikujejo, če je le-te možno zanesljivo oceniti na podlagi pogodb o opravljenih storitvah. Oceno poda strokovna oseba družbe, potrdi pa direktor družbe. Ob koncu vsakega poslovnega leta se preveri upravičenost stanja tako oblikovanih rezervacij.

V letu 2017 so bile rezervacije za jamstva pri odpravi napak v garancijski dobi oblikovane v višini 3 % od zneska izvedenih del za vsako pogodbo s povezanimi podjetji, razen pri odpravi napak, kjer je 0,5 % od zneska izvedenih del in pri projektu e-Cestninjenje, kjer so bile rezervacije oblikovane v višini zadržanih sredstev, to je 10%. V sklenjenih pogodbah s povezanimi podjetji je sprejeta obveznost za odpravo napak v garancijski dobi, ki praviloma traja dve leti.

Na trgu ima družba sprejeto obveznost za odpravo napak v garancijski dobi, ki traja praviloma od dve do pet let. Odstotek oblikovanja rezervacij znaša 3 % od zneska izvedenih del za vsako pogodbo.

i. Prejeta posojila

Prejeta posojila se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku, ki dokazujejo prejem denarnih sredstev ali poplačilo kakega poslovnega dolga, kar predstavlja njihovo pošteno vrednost. Po začetnem pripoznanju se prejeta posojila izkažejo po odplačni vrednosti z uporabo učinkovite obrestne mere. Razlike med prvotno vrednostjo in vrednostjo odplačila se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v času trajanja posojilne pogodbe. Če se dejanska oziroma dogovorjena obrestna mera ne razlikuje pomembno od učinkovite obrestne mere, se prejeta posojila v bilanci stanja izkažejo po začetni pripoznani vrednosti, zmanjšani za odplačila.

Merjenje poštenih vrednosti za prejeta posojila je kategorizirano kot 3. nivo.

Hierarhija poštenih vrednosti

Pri določanju poštenih vrednosti finančnih instrumentov je bila upoštevana naslednja hierarhija ravnih določanj poštenih vrednosti:

1. nivo: določanje poštenih vrednosti neposredno s sklicevanjem na uradno objavljeno ceno na aktivnem trgu;
2. nivo: druge tehnike ugotavljanja poštenih vrednosti na podlagi predpostavk s pomembnim vplivom na pošteno vrednost, ki so v skladu z opaznimi trenutnimi tržnimi transakcijami z istimi instrumenti, bodisi neposredno bodisi posredno;
3. nivo: druge tehnike ugotavljanja poštenih vrednosti na podlagi predpostavk s pomembnim vplivom na pošteno vrednost, ki niso v skladu z opaznimi trenutnimi tržnimi transakcijami z istimi instrumenti

f. Poslovne in druge obveznosti

Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, po začetnem pripoznanju pa po odplačni vrednosti.

g. Kratkoročne razmejitve

Družba ima med vnaprej vračunani stroški evidentirane stroške za neizkoriščene letne dopuste, vnaprej vračunane plače in nagrade ter stroške storitev, za katere pa še niso bili prejeti računi.

h. Prihodki

Prihodki zajemajo prodajno vrednost prodanega blaga in storitev, opravljenih v obdobju.

Prihodki od opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na podlagi začasnih situacij, ko družba izda mesečne obračune. Tekoči stroški so knjiženi v obdobju, v katerem nastanejo, prav tako se na podlagi teh računov oceni prihodke, ki so pripoznani v enakih obdobjih. Izjema so le projekti, v katerih je predvideno, da se dela v celoti obračunajo naročniku šele ob zaključku del. Za tovrstne primere družba spremlja stroške, ki so posledica izvajanja teh projektov ter pripadajoče stroške pripozna šele v obdobju, ko

pripozna tudi prihodke iz tega naslova – ob zaključku tovrstnih projektov. Do takrat pa te stroške ustrezno odloži.

Prihodki iz prodaje proizvodov se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za vračila in popuste, rabate za nadaljnjo prodajo in količinske popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezanih z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov. Prenos tveganj in koristi je odvisen od posameznih določil kupoprodajne pogodbe.

Prihodke sestavljajo v glavnem prihodki iz investicijskih gradenj, prihodki iz vzdrževanja in odprave napak, prihodki geodetskih storitev, ITD (izvršilno – tehnične dokumentacije) in projektiranja, prihodki elektro storitev, prihodki javno zasebnega partnerstva, prihodki OŠO (uporabnina, vključitev, nadzor), prihodki ostalih storitev ter prihodki od prodaje materiala.

Prihodki iz naslova investicijskih gradenj, vzdrževanja in odprave napak, geodetskih storitev, ITD in projektiranja, elektro storitev, javno zasebnega partnerstva, prihodki OŠO ter prihodki ostalih storitev se pripoznajo v obdobju, v katerem je bila storitev opravljena.

Prihodki od prodaje materiala se pripoznajo ob prodaji.

i. Finančni prihodki in odhodki

Prihodki in odhodki od obresti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida glede na pretečeno obdobje, v obdobju, v katerem so nastali (na osnovi metode učinkovite obrestne mere) na neodpisano vrednost finančnih sredstev.

j. Davek iz dobička

Davek iz dobička poslovnega leta vključuje tekoči davek in odloženi davek.

Davek iz dobička poslovnega leta vključuje tekoči davek in odloženi davek. Davek iz dobička se pripozna v izkazu poslovnega izida, razen če se nanaša na postavke, ki so neposredno pripoznane v kapitalu (odloženi davki). V tem primeru je pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu.

Tekoči davek je pričakovani znesek davka iz dobička, ki ga je potrebno poravnati glede na obdavčljivi dobiček v posameznem letu, ob uporabi davčnih stopenj, ki so veljavne na bilančni datum, ter vseh prilagoditev, pripoznanih v obdobju za davek za prejšnja obdobja.

Odloženi davki se izkažejo z uporabo metode obveznosti po bilanci stanja za vsečasne razlike, ki se pojavijo med knjigovodskimi in davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti. Znesek odloženega davka se ugotovi na osnovi pričakovanega načina plačila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti z uporabo davčnih stopenj, veljavnih na datum poročanja.

Odložene terjatve za davek se pripoznajo, če je verjetno, da se bo pojavil zadosten obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti odbitnečasne razlike. Odložene terjatve oziroma obveznosti za davek se pripoznajo ne glede na čas, v katerem sočasne razlike poravnane.

k. Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi, na osnovi postavk v bilanci stanja z dne 31.12.2017 in 31.12.2016 ter izkaza poslovnega izida za leto 2017 ter dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov. V izkazu za leto 2017 so bile upoštevane vse pomembne prilagoditve, ki so bile izvedene.

3. POJASNILA K IZKAZOM

3.1. Čisti prihodki od prodaje

v tisoč EUR	2017	2016
Prihodki od prodaje storitev	61.464	38.973
a.) Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij	58.217	35.828
<i>Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij neposredno</i>	43.610	32.901
<i>Investicije</i>	35.467	23.879
<i>Vzdrževanje</i>	7.705	8.625
<i>Geodetske storitve, ITD in projektiranje</i>	280	333
<i>Ostale storitve</i>	158	64
Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij preko trga	14.607	2.927
<i>Uporabnina za OŠO</i>	1.455	1.266
<i>Elektro storitve</i>	186	163
<i>Investicije za TS preko trga</i>	12.965	1.496
<i>Investicije - ostala povezana podjetja</i>	1	2
b.) Prihodki od prodaje na trgu	3.247	3.145
<i>Investicije (ni JZP, OŠO)</i>	2.212	1.310
<i>JZP</i>	20	120
<i>Uporabnina za OŠO</i>	606	589
<i>Tujina</i>	50	5
<i>Elektro storitve - investicije, vzdrževanje, ostalo</i>	0	367
<i>Geodetske storitve, ITD in projektiranje</i>	28	31
<i>Ostale storitve</i>	331	723
Čisti prihodki od prodaje	61.464	38.973

Največji porast prihodkov je na segmentu investicije v okviru povezanih podjetij zaradi projekta TOP GPON (gradnja optičnega dostopnega omrežja v GPON tehnologiji) za matično družbo. Večja rast prihodkov je tudi na segmentu prihodki investicij za TS preko trga, in sicer zaradi izvedbe projekta vzpostavitve elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku, ki ga je GVO začel izvajati v konec leta 2016 in gradbeno zaključil v letu 2017. Skupen obseg prihodkov iz naslova gradbenih pogodb v letu 2017 znaša 50.665 tisoč EUR.

3.2. Drugi prihodki od poslovanja

v tisoč EUR	2017	2016
Prihodki od odprave rezervacij	479	934
Prihodki od prejetih državnih pomoči	81	105
Dobiček pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	126	36
Prevrednotovalni poslovni prihodki	14	0
Drugi prihodki	125	41
Skupaj drugi prihodki od poslovanja	825	1.116

Odprava rezervacij za dane garancije se nanaša na oblikovanje rezervacij iz prejšnjih let, ki jih družba, če ni črpanj rezervacij iz tega naslova, po preteku pogodbene dobe odpravi.

3.3. Stroški materiala in energije

v tisoč EUR	2017	2016
Stroški materiala	9.086	7.142
Stroški energije	581	487
Skupaj materiala ter stroški materiala in energije	9.667	7.629

Razlogi za porast stroškov materiala so v večjem obsegu dela v letu 2017 (projekt eCestninjenje in TOP).

3.4. Stroški storitev

v tisoč EUR	2017	2016
Stroški zakupa vodov	5	0
Stroški vzdrževanja opredmetenih osnovnih sredstev	527	359
Stroški najema opredmetenih osnovnih sredstev	704	648
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	865	903
Povračila stroškov v zvezi z delom	20	64
Stroški zavarovalnih premij	153	114
Stroški bančnih storitev	29	37
Stroški komunikacijskih in prevoznih storitev	158	136
Stroški sejmov, oglaševanja	9	13
Stroški reprezentance	17	10
Stroški drugih storitev	26.407	12.390
Skupaj stroški storitev	28.894	14.674

Stroški drugih storitev vsebujejo stroške storitev podizvajalcev v višini 25.982 tisoč EUR (12.107 tisoč EUR v letu 2016), stroške za delo študentov in dijakov v višini 257 tisoč EUR (155 tisoč EUR v letu 2016) in ostale stroške drugih storitev v višini 168 tisoč EUR (v letu 2016 v skupni vrednosti 128 tisoč EUR). Porast stroškov podizvajalcev glede na lani je posledica večjega obsega dela v letu 2017 (projekt eCestninjenje in TOP).

3.5. Stroški dela

v tisoč EUR	2017	2016
Plače in nadomestila plač	9.726	8.583
Prispevki za socialno varnost	2.072	1.836
- od tega prispevki za pokojninsko zavarovanje	1.338	1.156
Drugi stroški dela	2.492	2.073
Rezervacije za jub. nagrade in odpravnine ob upokojitvi	329	48
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	-6	-14
Skupaj stroški dela	14.613	12.526

Stroški dela so v letu 2017 višji za 2.087 tisoč EUR, in sicer predvsem zaradi povečanja števila zaposlenih v letu 2017 (za 11 zaposlenih več), dviga osnovnega plačnega razreda za 2%, višje izplačane božičnice kot v letu 2016 ter oblikovanja rezervacij za prestrukturiranje kadrov v letu 2018.

V družbi je bilo na dan 31.12.2017 zaposlenih 448 delavcev; od tega 344 za nedoločen čas in 104 zaposlenih za določen čas. Za potrebe izvajanja projektov TOP in e-Cestninjenje se je v letu 2017 povečalo število zaposlenih za 11 (dodatne zaposlitve za določen čas trajanja projektov), nadomeščalo pa se je tudi redne in predčasne odhode in se tako pomlajevalo kadrovska strukturo. Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v letu 2017 je bilo 452,47.

3.6. Drugi odhodki poslovanja

v tisoč EUR	2017	2016
Stroški oblikovanja rezervacij (pojasnilo 3.18.)	2.481	628
Izguba pri prodaji opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev	4	10
Slabitev in odpisi zalog	22	80
Slabitev in odpis terjatev	0	93
Usredstvena lastna režija	-2	-4
Ostali odhodki	105	90
Skupaj drugi odhodki poslovanja	2.610	897

Drugi odhodki poslovanja so v primerjavi z letom 2016 višji zaradi večjega oblikovanja rezervacij.

3.7. Finančni prihodki in odhodki

v tisoč EUR	2017	2016
Prihodki od obresti	7	10
Skupaj finančni prihodki	7	10
Odhodki za obresti	26	43
Drugi finančni odhodki	14	44
Skupaj finančni odhodki	40	87
Finančni izid	-33	-77

3.8. Davek iz dobička in odloženi davki

Davčni odhodek izkazan v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR	2017	2016
Davek tekočega leta	-833	-307
Odložene terjatve / obveznosti za davek	180	9
Skupaj	-653	-298

Uskladitev med dejanskim in izračunanim odhodkom za davek z upoštevanjem efektivne davčne stopnje

v tisoč EUR	2017	2016
Dobiček/izguba pred obdavčitvijo po MSRP	4.310	2.418
Davek iz dobička upoštevajoč predpisano davčno stopnjo	-819	-411
Koriščenje davčne olajšave v tekočem obdobju	284	162
Odprava davčnih olajšav, koriščenih v prejšnjih letih	0	0
Sprememba davčne stopnje	0	37
Davčno nepriznani odhodki	-94	-86
Ostale postavke	-24	0
Skupaj odhodek za davek	-653	-298

Efektivna davčna stopnja v letu 2017 je znašala -15,1% v primerjavi z -12,3% v letu 2016.

Spremembe odloženih davkov, ki so pripoznane v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR	2017	2016
Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	2	1
Rezervacije	186	-5
Terjatve in zaloge	-8	13
Spremembe odloženih terjatev/obveznosti za davek	180	9

3.9. Neopredmetena sredstva

Na dan 31.12.2017 družba izkazuje licence (Microsoft, Autocad, Telecad-GIS 2016) in programsko opremo. Med neopredmetenimi sredstvi izkazuje družba investicije zasebnega dela projekta javno zasebnega partnerstva (projekti GOŠO Koroška, Ormož, Podravje, Mokronog - Trebelno, Slovenske Konjice, Sevnica, Pavlovci, Sveti Tomaž in Dražgoše) in projekte, ki še niso aktivirani v celoti (ŠO Žiče in ŠO Dašnica). Zasebni del omrežja GOŠO je zgrajen z lastnimi sredstvi po modelu BOT (Build - Operate - Transfer) – zgradi – upravljaj - prenesi v last. Pri tem modelu gre za pogodbeno javno – zasebno partnerstvo, v katerem zasebni partner zgradi infrastrukturo, jo nato upravlja in vzdržuje določeno pogodbeno obdobje (20 let). V tem času je zasebni partner upravičen uporabnikom zaračunavati nadomestilo za uporabo zgrajene infrastrukture. Po izteku pogodbenega obdobja zasebni partner prenese infrastrukturo na javnega partnerja. Neodpisana vrednost projektov GOŠO na dan 31.12.2017 je 16.469 tisoč EUR: GOŠO Koroška, GOŠO Ormož, GOŠO Mokronog – Trebelno, GOŠO Slovenske Konjice, GOŠO Sevnica, GOŠO Podravje, GOŠO Pavlovci, GOŠO Sveti Tomaž in GOŠO Dražgoše.

Neopredmetena sredstva niso zastavljena in zanje družba nima obvez.

Gibanje neopredmetenih sredstev v letu 2017

v tisoč EUR	Koncesije in licence	Računalniški programi	Druga neopr. sredstva - GOŠO	Neopr. dolg. sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2017	306	108	21.507	209	22.130
Povečanja	0	0	0	57	57
Povečanja z notranjim razvijanjem	0	0	0	8	8
Prenos v uporabo	3	0	227	-230	0
Zmanjšanja	0	0	0	0	0
Odpisi	0	0	0	0	0
Stanje 31. 12. 2017	309	108	21.734	44	22.195
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1. 1. 2017	177	73	4.129	0	4.319
Zmanjšanja	0	0	0	0	0
Odpisi	0	0	0	0	0
Amortizacija	75	17	1.136	0	1.228
Stanje 31. 12. 2017	192	90	5.265	0	5.547
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2017	189	35	17.378	209	17.811
Stanje 31. 12. 2017	117	18	16.469	44	16.648

Gibanje neopredmetenih sredstev v letu 2016

v tisoč EUR	Koncesije in licence	Računalniški programi	Druga neopr. sredstva - GOŠO	Neopr. dolg. sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2016	231	109	21.433	211	21.984
Povečanja	0	0	0	277	277
Povečanja z notranjim razvijanjem	0	0	0	18	18
Prenos v uporabo	223	0	74	-297	0
Zmanjšanja	-148	-1	0	0	-149
Odpisi	0	0	0	0	0
Stanje 31. 12. 2016	306	108	21.507	209	22.130
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1. 1. 2016	198	57	3.003	0	3.258
Zmanjšanja	-148	-1	0	0	-149
Odpisi	0	0	0	0	0
Amortizacija	67	17	1.126	0	1.210
Stanje 31. 12. 2016	117	73	4.129	0	4.319
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2016	33	52	18.430	211	18.726
Stanje 31. 12. 2016	189	35	17.378	209	17.811

3.10. Opredmetena osnovna sredstva

Gibanje opredmetenih sredstev v letu 2017

v tisoč EUR	Zgradbe in zemljišča	Kabelska kanalizacija	Kabelsko omrežje	Druga oprema	Sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2017	23	18	131	11.146	0	11.318
Povečanja	0	0	0	0	2.210	2.210
Prenos iz sredstev v izgradnji	0	0	0	2.210	-2.210	0
Zmanjšanja	0	0	0	-885	0	-885
Odpisi	0	0	0	-191	0	-191
Stanje 31. 12. 2017	23	18	131	12.280	0	12.452
POPRAVEK VREDNOSTI						
Stanje 1. 1. 2017	7	0	22	8.846	0	8.875
Povečanja	0	0	0	0	0	0
Amortizacija	1	0	7	926	0	934
Zmanjšanja	0	0	0	-847	0	-847
Odpisi	0	0	0	-187	0	-187
Stanje 31. 12. 2017	8	0	29	8.738	0	8.775
NEODPISANA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2017	16	18	109	2.300	0	2.443
Stanje 31. 12. 2017	15	18	102	3.542	0	3.677

Gibanje opredmetenih sredstev v letu 2016

v tisoč EUR	Zgradbe in zemljišča	Kabelska kanalizacija	Kabelsko omrežje	Druga oprema	Sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2016	23	0	131	10.233	0	10.387
Povečanja	0	0	0	0	1.549	1.549
Prenos iz sredstev v izgradnji	0	18	0	1.532	-1.549	1
Zmanjšanja	0	0	0	-370	0	-370
Odpisi	0	0	0	-249	0	-249
Stanje 31. 12. 2016	23	18	131	11.146	0	11.318
POPRAVEK VREDNOSTI						
Stanje 1. 1. 2016	6	0	15	8.801	0	8.822
Povečanja	0	0	0	0	0	0
Amortizacija	1	0	7	650	0	658
Zmanjšanja	0	0	0	-357	0	-357
Odpisi	0	0	0	-248	0	-248
Stanje 31. 12. 2016	7	0	22	8.846	0	8.875
NEODPISANA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2016	17	0	116	1.432	0	1.565
Stanje 31. 12. 2016	16	18	109	2.300	0	2.443

Druga oprema zajema gradbene stroje, standardno in specialno orodje, tovorna in osebna vozila, instrumente, elektroenergetske naprave in ostalo.

Opredmetena osnovna sredstva niso zastavljena. Družba zanje nima obvez.

3.11. Finančne naložbe v odvisna podjetja

V letu 2013 je GVO d.o.o. ustanovil odvisno družbo GVO GmbH s sedežem v mestu Stadtlohn, ZR Nemčija, z osnovnim kapitalom 25 tisoč EUR. Družba GVO ima določene obveznosti iz naslova hčerinske družbe, saj v imenu te odvisne družbe garantira, da bodo vsi podizvajalci poplačani ter da bo odpravila vse morebitne napake, če jih odvisna družba ne bi.

Družba GVO, GmbH je imela v letu 2017 čisti poslovni izid v višini -1 tisoč EUR, in kapital na dan 31.12.2017 v višini -59 tisoč EUR. Družba GVO Telekommunikation GmbH nima prejetih posojil ali drugih obveznosti, razen obveznosti izpolnitve pogodbenih obveznosti, za kar garantira GVO, d.o.o. kot krovna družba (na podlagi t.i. Parent guarantee garancije). Družba GVO, GmbH na dan 31.12.2017 izkazuje dolgoročne obveznosti v višini 118 tisoč EUR in sicer iz naslova rezervacij, ki bodo predvidoma odpravljene v letu 2018. in 66 tisoč EUR kratkoročnih obveznosti, predvsem iz naslova zadržanih sredstev do kupcev za že zaključene projekte.

V decembru 2017 je družba GVO d.o.o. prevzela 100% poslovni delež v družbi OPTIC-TEL telekomunikacije d.o.o., naložba v to družbo je izkazana v višini 4.354 tisoč EUR.

3.12. Druge finančne naložbe

Družba izkazuje med drugimi finančnimi naložbami dana stanovanjska posojila zaposlenim. Dana posojila zaposlenim so dolgoročna. Del posojil zaposlenim, ki zapade v letu dni, se prenese med kratkoročne finančne naložbe. Posojila se obrestujejo z obrestnimi merami od 3,81% do 4,01%. Finančne naložbe v dana posojila zaposlenim družba izkazuje po plačanem znesku, ki je glavnica posojila. Le ob utemeljenih razlogih na podlagi pogodb se v glavnico všttevajo tudi pripisane obresti. Posojila so zavarovana z upravno izplačilno prepovedjo na plačo.

Družba ima z matično družbo Telekom Slovenije d.d. sklenjeno pogodbo za dana kratkoročno revolving posojilo v višini 4.000 TEUR, katerega stanje na dan 31.12.2017 znaša 0,00 EUR. Letna obrestna mera posojila znaša 0,039%.

v tisoč EUR	31.12.2017	31.12.2016
Posojila zaposlencem	14	21
Skupaj druge finančne naložbe	14	21
Druga kratkoročna posojila – posojila zaposlencem	8	17
Druga kratkoročna posojila – posojilo do TS	0	2.000
Skupaj kratkoročne finančne naložbe	8	2.017

Dana posojila po ročnosti

v tisoč EUR	31.12.2017	31.12.2016
Ročnost		
Zapadle	1	0
Nezapadle		
- manj kot 3 mesece	2	7
- od 3 do 12 mesecev	5	2.011
- od 1 do 5 let	14	20
- več kot 5 let	0	0
Skupaj	22	2.038

3.13. Odložene terjatve za davek

v tisoč EUR	31.12.2017	31.12.2016
Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	4	1
Terjatve iz poslovanja	155	164
Rezervacije	372	185
Odložene terjatve za davek	531	350

Odložene terjatve za davek so izračunane na podlagi začasnih razlik po metodi obveznosti po bilanci stanja glede na stopnjo obdavčitve dohodka pravnih oseb v naslednjih letih. V obravnavanem obdobju je dohodek pravnih oseb obdavčen z 19% davčno stopnjo (v 2016 17%).

3.14. Zaloge

v tisoč EUR	31.12.2017	31.12.2016
Material	841	852
Skupaj zaloge	841	852

Med zalogami družbe prevladuje material za telekomunikacijsko dejavnost v višini 786 tisoč EUR ter varstvena obleka in obutev v višini 55 tisoč EUR.

V letu 2017 je bila evidentirana oslabitev vrednosti zalog materiala v višini 22 tisoč EUR zaradi nekurantnosti materiala.

3.15. Poslovne in druge terjatve

v tisoč EUR	31.12.2017			31.12.2016
	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Neto vrednost	Neto vrednost
Poslovne terjatve	16.462	-819	15.643	11.531
Skupaj terjatve do kupcev	16.462	-819	15.643	11.531
Dani predujmi	15	0	15	14
Terjatve za DDV in druge davke	536	0	536	584
Druge terjatve	49	0	49	19
Skupaj druge terjatve	600	0	600	617
Odloženi stroški	53	0	53	61
Vnaprej vračunani prihodki za že opravljene storitve	-4	0	-4	260
Drugo	0	0	0	1
Skupaj aktivne časovne razmejitve	49	0	49	322
Skupaj poslovne in druge terjatve ter AČR	17.111	-819	16.292	12.470

Družba med poslovnimi terjatvami izkazuje 93,3% poslovnih terjatev do podjetij v skupini. Druge terjatve (v višini 617 tisoč EUR) zajemajo predvsem druge kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij in sicer v višini 616 tisoč EUR. V nezapadlih terjatvah je 1.498 tisoč EUR zadržanih sredstev.

Gibanje popravka vrednosti terjatev

v tisoč EUR	2017	2016
Stanje 1.1.	-863	-888
Popravki v letu	-37	-40
Odprava popravkov (plačila)	48	51
Poraba (odpisi)	33	14
Stanje 31.12.	-819	-863

Starostna struktura zapadlih, neoslabljenih terjatev na dan 31.12.2017

v tisoč EUR	31.12.2017		31.12.2016	
	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Bruto vrednost	Popravek vrednosti
Nezapadle	14.161	0	12.027	0
Zapadle	2.901	-819	984	-863
do vključno 30 dni	134	0	91	0
od vključno 31 do vključno 60 dni	464	0	13	0
od vključno 61 do vključno 90 dni	123	0	0	0
od vključno 91 do vključno 120 dni	409	0	0	0
od vključno 121 dni naprej	1.771	-819	880	-863
Skupaj terjatve	17.062	-819	13.011	-863

3.16. Denar in denarni ustrezniki

v tisoč EUR	31.12.2017	31.12.2016
Denarna sredstva na TRR računih na bankah	4.240	1.356

3.17. Kapital in rezerve

v tisoč EUR	31.12.2017	31.12.2016
Vpoklicani kapital	5.758	5.758
Kapitalske rezerve	1	1
Rezerve iz dobička	575	575
Zadržani čisti poslovni izid	16.540	12.883
Rezerve za aktuarske primanjkljaje in presežke	-159	-229
Skupaj kapital in rezerve	22.715	18.988

Rezerve iz dobička zajemajo zakonske rezerve v višini 575 tisoč EUR. Zakonske rezerve se oblikujejo, dokler njihova višina vključno s kapitalskimi rezervami ne doseže 10% osnovnega kapitala družbe. Družba v letu 2017 skladno z Zakonom o gospodarskih družbah in statutom družbe ni oblikovala zakonskih rezerv, saj že dosegajo maksimalno dovoljeno višino.

Kot aktuarski primanjkljaj ali presežek se izkazujejo spremembe sedanje vrednosti obveznosti do zaposlenecv zaradi sprememb v aktuarskih predpostavkah in na podlagi izkustvenih prilagoditev. V letu 2017 so se rezerve za aktuarske primanjkljaje zmanjšale za 70 tisoč EUR.

Ugotovitev bilančnega dobička na dan 31.12.2017

v tisoč EUR	31.12.2017
Čisti poslovni izid poslovnega leta	3.657
Preneseni čisti dobiček	12.883
Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	-17
Bilančni dobiček	16.523

3.18. Rezervacije

v tisoč EUR	31.12.2016	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	Sprem. diskontne stopnje	31.12.2017
Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah	120	0	-18	44	0	146
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi	1.333	-42	-69	48	15	1.285
Druge rezervacije (invalidi)	12	-56	0	44	0	0
Rezervacije za reorganizacijo podjetja	0	0	0	281	0	281
Druge rezervacije za dana jamstva	1.381	0	-461	2.437	0	3.357
Skupaj rezervacije	2.846	-98	-548	2.854	15	5.069

Družba oblikuje dolgoročne rezervacije za obveznosti, ki se bodo po predvidevanjih na podlagi obvezujočih preteklih dogodkov pojavile v obdobju, daljšem od leta dni in katerih velikost je mogoče zanesljivo oceniti.

Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah

Rezervacije za obveznosti za tožbe so oblikovane na podlagi ocene verjetnega izida, ki je opravljena z visoko stopnjo previdnosti. Datuma zapadlosti obveznosti ni mogoče določiti.

Proti družbi so bile na dan 31.12.2017 vložene tri tožbe v skupni vrednosti 324 tisoč EUR (v letu 2016 v višini 306 tisoč EUR). Družba ima na dan 31.12.2017 za obveznosti za tožbe oblikovanih rezervacij za 146 tisoč EUR. V letu 2017 je bila odprava rezervacij za tožbe v višini 18 tisoč EUR

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane na osnovi metode projicirane enote (»Projected Unit Credit Method) aktuarskega izračuna s strani pooblaščenega aktuarja – družbe 3sigma d.o.o..

Pri izračunu je bila uporabljena diskontna stopnja 1,4%, stopnja fluktuacije pa je upoštevana glede na starostne intervale in znaša od 0 % do 3,5 % (v letu 2016: diskontna stopnja 1,3 %, stopnja fluktuacije od 0 % do 3,5 %). Obveznosti družbe so enake sedanji vrednosti ocenjenih bodočih izplačil.

Rezervacije za reorganizacijo podjetja

Družba je v letu 2017 oblikovala rezervacije za odpravnine presežnih delavcev v višini 281 tisoč EUR.

Dolgoročne rezervacije za dana jamstva za opravljene storitve (garancije)

Rezervacije za dana jamstva za opravljene storitve se oblikujejo, če je le-te možno zanesljivo oceniti na podlagi pogodb o opravljenih storitvah. Oceno poda strokovna oseba družbe, potrdi pa direktor družbe. Ob koncu vsakega poslovnega leta se preveri upravičenost stanja tako oblikovanih rezervacij.

V letu 2017 so bile rezervacije za jamstva pri odpravi napak v garancijski dobi oblikovane v višini 3% od zneska izvedenih del za projekte za povezana podjetja, razen pri odpravi napak, kjer so bile rezervacije oblikovane v višini 0,5 % od zneska izvedenih del, in pri projektu eCestninjenje, kjer so bile rezervacije oblikovane v višini zadržanih sredstev v višini 10%. V sklenjenih pogodbah s povezanimi podjetji je sprejeta obveznost za odpravo napak v garancijski dobi, ki praviloma traja dve leti.

Na domačem trgu ima družba sprejeto obveznost za odpravo napak v garancijski dobi, ki traja praviloma od dve do pet let. Odstotek oblikovanja rezervacij znaša 3 % od zneska izvedenih del za vsako pogodbo.

3.19. Kratkoročne in dolgoročne poslovne in druge obveznosti

v tisoč EUR	31.12.2017	31.12.2016
Pogodbene obveznosti za aktivirane programske pravice	0	107
Prejete dolgoročne varščine	70	
Dolgoročne poslovne obveznosti	70	107
Obveznosti do dobaviteljev	12.947	10.209
Obveznosti za DDV in druge davčne obveznosti	133	157
Obveznosti do zaposlenih	990	1.116
Obveznosti za predujme	19	14
Druge obveznosti	636	711
Kratkoročne poslovne obveznosti	14.725	12.207
Skupaj poslovne in druge obveznosti	14.795	12.314

Med dolgoročnimi poslovnimi obveznostmi so evidentirane prejete dolgoročne varščine.

Razlog za porast obveznosti do dobaviteljev je v večjem obsegu dela v letu 2017, druge obveznosti pa predstavljajo v največji meri obveznosti iz naslova cesij in asignacij v višini 636 tisoč EUR.

Družba ima med poslovnimi in drugimi obveznostmi 87 tisoč EUR zapadlih poslovnih obveznosti, med nezapadlimi pa 2.014 tisoč EUR zadržanih obveznosti. V letu 2017 je imela družba večji obseg dela kot v letu 2016, zato so se obveznosti do dobaviteljev povečale.

3.20. Prejeta posojila

v tisoč EUR	31.12.2017	31.12.2016
Prejeta dolgoročna posojila	1.500	0
Posojila družb v skupini	1.500	0
Skupaj dolgoročni del	1.500	0
Prejeta kratkoročna posojila	2	1.502
Posojila družb v skupini	0	1.500
Obresti od posojil	2	2
Skupaj kratkoročni del	2	1.502

Pogodbena določila prejetega posojila

v tisoč EUR	Dolgoročni del	Kratkoročni del	Rok zapadlosti daljši od 5 let	Pogodbena obrestna mera	Zapadlost zadnjega obroka	Način zavarovanja
Finančne obveznosti do družb v skupini	1.500	0	0	1,574%	31.12.2021	bianco menice

Med dolgoročnimi obveznostmi iz financiranja družba izkazuje finančne obveznosti do družb v skupini v višini 1.500 tisoč EUR (dolgoročno posojilo prejeto od Telekoma Slovenije, d.d.). Za zavarovanje vračila vseh obveznosti po dolgoročni posojilni pogodbi je družba GVO, d.o.o. izročila matični družbi dve bianko podpisani menici z menično izjavo in nalogom za plačilo menice.

3.21. Vnaprej vračunani stroški in odhodki

v tisoč EUR	31.12.2017	31.12.2016
Vnaprej vračunani stroški in odhodki za že opravljene storitve	790	569
Vnaprej vračunani stroški za neizkoriščene letne dopuste	528	375
Vnaprej vračunane plače in nagrade	222	510
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	1.540	1.454

Kratkoročno vračunani stroški v višini 1.540 tisoč EUR zajemajo vnaprej vračunane stroške za neizkoriščene letne dopuste v višini 528 tisoč EUR, vnaprej vračunane plače in nagrade v višini 222 tisoč EUR ter vnaprej vračunane ostale poslovne stroške v višini 790 tisoč EUR, ki zajemajo ocenjene stroške materiala, podizvajalcev in gradbenih del.

3.22. Potencialne in prevzete obveznosti

Obveznosti in terjatve za poslovni najem

Družba kot najemjemalec

Družba v letu 2017 izkazuje obveznosti iz naslova poslovnega najema opredmetenih osnovnih sredstev.

V poslovnem letu 2017 je družba v izkazu poslovnega izida pripoznala stroške poslovnega najema v vrednosti 704 tisoč EUR (2016: 648 tisoč EUR). Med stroški poslovnega najema družba pripoznava najemnine za prostore, avtomobile in opredmetena osnovna sredstva (najem fotokopirnih strojev, tiskalnikov, kontejnerja in ostalo). Pogodba je sklenjena za nedoločen čas.

v tisoč EUR	31.12.2017	31.12.2016
- do 1 leta	641	612
- od 1 do 5 let	2.190	2.380
- nad 5 let	2.649	2.973
Skupaj	5.480	5.965

Družba kot najemodajalec

Družba v letu 2017 ne izkazuje terjatev iz naslova poslovnega najema opredmetenih osnovnih sredstev.

Pogojne obveznosti

v tisoč EUR	31.12.2017	31.12.2016
Garancije za dobro opravljeno delo in za odpravo napak	844	1.088
Garancije za zavarovanje pogodbenih obveznosti	0	0
Druga jamstva:	589	19
• Resnost ponudbe	589	19
• Zavarovanje zapadlih in neporavnanih obveznosti	0	0
Dane garancije	1.433	1.107

Družba evidentira v izvenbilančni evidenci dana zavarovanja z bančnimi garancijami za dobro opravljeno delo in za odpravo napak v garancijski dobi in druga jamstva kot so resnost ponudbe v višini 1.433 tisoč EUR. Na dan 31.12.2016 jih je bilo 1.107 tisoč EUR.

4. DRUGA RAZKRITJA

4.1. Posli s povezanimi strankami

Prejemki posloводства in zaposlenih po individualni pogodbi

v EUR	2017	2016
Direktor	128.388	122.314
Delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe za katero ne velja tarifni del KP	252.304	210.302
Skupaj	380.692	332.616

Med skupnimi zneski prejemkov v letu 2017 so upoštevani stroški plač in nadomestil v breme podjetja in ostali stroški dela - regres, drugi osebni prejemki, neto povračila, bonitete z upoštevanjem bonitete za uporabo službenih vozil za privatne namene, povračila stroškov v zvezi z delom in premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja).

Pri razkrivanju podatkov o skupinah oseb družba upošteva določila ZGD-1 v 69. členu, da so kot pomembna zadeva opredeljena zahtevana razkritja za naslednje skupine oseb: člane posloводства in druge delavce družbe, zaposlene na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe.

v EUR	Skupni znesek vseh prejemkov	Posojila	
		Neodplačani del 2017	Odplačila v 2017
Direktor	128.388	0	0
Delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe za katero ne velja tarifni del KP	252.304	17.900	5.331
Skupaj	380.692	17.900	5.331

Posli s povezanimi podjetji

v tisoč EUR	2017	2016
Terjatve do podjetij v skupini	15.092	13.018
Telekom Slovenije, d.d.	15.092	13.018
Obveznosti do podjetij v skupini	8.262	5.807
Telekom Slovenije, d.d.	8.087	5.632
GVO, GmbH	171	171
Avtenta, d.o.o.	4	4
Soline, d.o.o.	0	0
Prihodki od prodaje v skupini	58.217	35.828
Telekom Slovenije, d.d.	58.216	35.826
GVO, GmbH	0	0
TSmedia, d.o.o.	0	2
Antenna TV SI, d.o.o.	1	0
Nakup blaga in storitev v skupini	9.062	7.765
Telekom Slovenije, d.d.	9.030	7.740
GVO, GmbH	0	0
Avtenta, d.o.o.	28	21
Soline, d.o.o.	4	4
TSmedia, d.o.o.	0	0

Družba GVO, d.o.o. ima na dan 31.12.2017 terjatev do matične družbe v skupni višini 15.092 tisoč EUR, od tega poslovnih in drugih terjatev v višini 15.083 tisoč EUR, kratkoročno odložene stroške in odhodke v višini 3 tisoč EUR in kratkoročno nezaračunane prihodke v višini 6 tisoč EUR.

Obveznosti do povezanih podjetij družba GVO, d.o.o. na dan 31.12.2017 izkazuje v višini 8.262 tisoč EUR; od tega do matične družbe 1.500 tisoč EUR prejetih dolgoročnih posojil, obresti iz prejetih posojil 2 tisoč EUR, poslovnih in drugih obveznosti v višini 3.097 tisoč EUR, rezervacij v višini 2.969 tisoč EUR in obveznosti iz dolgoročno odloženih prihodkov v višini 519 tisoč EUR. Družba je imela do družbe GVO, GmbH rezervacij v višini 171 tisoč EUR ter do družbe Avtenta, d.o.o. poslovnih in drugih obveznosti v višini 4 tisoč EUR.

Družba ima na dan 31.12.2017 stanje prejetih poroštev s strani matične družbe v višini 365 tisoč EUR za zavarovanje obveznosti v zvezi z izdano garancijo za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti.

4.2. Stroški revizorja

v tisoč EUR	2017	2016
Revidiranje letnih poročil	5	7
Druge storitve dajanja zagotovil	0	5
Skupaj stroški revizorja	5	12

4.3. Upravljanje finančnih tveganj

V skupini finančnih tveganj družbe sta najpomembnejši tveganji kreditno tveganje in tveganje kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti. Izpostavljenosti obrestnemu tveganju ni, saj se družba izključno financira preko posojila matične družbe z nespremenljivo obrestno mero. Izpostavljenost posameznim vrstam finančnih tveganj ter ukrepe za njihovo obvladovanje se izvaja in presoja na podlagi učinkov na denarne tokove in odhodke financiranja. V nadaljevanju so podrobneje prikazana pomembna finančna tveganja, ki se jih skladno s sprejeto politiko redno ocenjuje in preverja ustreznost ukrepov za njihovo obvladovanje.

Kreditno tveganje

Najpomembnejši vir kreditnega tveganja (tveganja neizpolnitve obveznosti nasprotne stranke) predstavlja neplačevanje obveznosti s strani pogodbenih strank. Poslovne in druge terjatve predstavljajo 76% kratkoročnih sredstev v družbi GVO, d.o.o.. Pretežni del poslovnih terjatev izvira iz terjatev do družb v skupini in sicer 92,9%.

Kreditno tveganje se obvladuje predvsem s sprotnim ugotavljanjem bonitete poslovnih partnerjev in aktivno izterjavo terjatev. Skladno s Pravilnikom o upravljanju s terjatvami matične družbe se zahteva od bolj tveganih poslovnih partnerjev zavarovanje potencialnih terjatev.

Postopke predsodne in sodne izterjave se izvaja v skladu s sprejeto politiko. Družba terjatve slabi skladno z računovodskimi usmeritvami, pri čemer upošteva kriterij starosti posamezne terjatve. Družba oblikuje popravke vrednosti terjatev do kupcev glede na kreditno sposobnost posameznega kupca, izkušnje iz preteklih let in pričakovanja v obračunskem obdobju. Zaradi uvedenih postopkov upravljanja terjatev je kreditno tveganje obvladljivo.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

v tisoč EUR	31.12.2017	31.12.2016
Dana dolgoročna posojila (posojila zaposlencem)	14	21
Druga kratkoročna posojila	8	2.017
Poslovne in druge terjatve	16.243	12.148
<i>od tega terjatve do kupcev na trgu</i>	<i>560</i>	<i>768</i>
Denar in denarni ustrezniki	4.240	1.356
Skupaj	20.505	15.542

Tveganje kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti

Plačilno-sposobnostno tveganje je povezano s primanjkljajem razpoložljivih finančnih virov oziroma s sposobnostjo zagotavljanja virov likvidnosti in posledično s sposobnostjo za poravnavanje obveznosti ob njihovi zapadlosti.

Družba tveganje kratkoročne plačilne sposobnosti obvladuje na podlagi rednega uravnavanja in načrtovanja denarnih tokov. Likvidnost se spremlja dnevno in načrtuje na mesečni, dvomesečni in letni osnovi (dnevno spremljanje z 2-mesečno dnevno napovedjo ter 12-mesečno napovedjo po mesecih), s čemer pravočasno zaznava morebitne primanjkljaje likvidnih sredstev, kar je osnova za odločanje o ukrepih. Družba ima za uravnavanje dnevne likvidnosti na voljo kratkoročno revolving posojilo v višini 2 mio EUR, ki pa v letu 2017 ni bilo črpano. Družba je celo razpolagala z viški denarnih sredstev, ki jih je plasirala v obliki danih revolving posojila matičnih družbi.

Kot nizko je ocenjeno tudi tveganje dolgoročne plačilne sposobnosti, kar je rezultat dokaj predvidljivega denarnega toka, ustrezne kapitalske strukture in aktivnega upravljanja z obratnim kapitalom.

Dolgoročne finančne obveznosti v višini 1.500 tisoč EUR se nanašajo na posojilo matične družbe, ki zapade v vračilo šele 31.12.2021.

Zapadlost obveznosti družbe na dan 31.12.2017 in 31.12.2016 na osnovi pogodbenih, nediskontiranih plačil

v tisoč EUR	Zapadle	Na vpoklic	Do 3 mesece	Od 3 do 12 mesecev	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
31.12.2017							
Posojila in krediti	0	0	2	0	1.500	0	1.502
Predvidene obresti od posojil	0	0	6	18	24	0	48
Obveznosti do dobaviteljev in druge kratkoročne poslovne obveznosti	87	2.014	7.900	4.724	0	70	14.795
31.12.2016							
Posojila in krediti	0	0	2	1.500	0	0	1.502
Predvidene obresti od posojil	0	0	6	18	0	0	24
Obveznosti do dobaviteljev in druge kratkoročne poslovne obveznosti	30	1.149	7.821	3.207	107	0	12.314

Upravljanje s kapitalom

Glavni namen upravljanja s kapitalom družbe je zagotoviti čim boljše kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo (neto) finančnih obveznosti s kapitalom in kazalnika deleža kapitala v bilančni vsoti. V okviru neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila in druge finančne obveznosti, znižane za znesek kratkoročnih finančnih naložb in denarnih sredstev s kratkoročnimi depoziti. Družba izkazuje nizko zadolženost, kar predstavlja dobro izhodišče za doseganje ustrezne kreditne bonitete.

v tisoč EUR	31.12.2017	31.12.2016
Prejeta posojila in druge finančne obveznosti	1.502	1.502
Manj kratkoročne finančne naložbe in denarna sredstva s kratkoročnimi depoziti	-4.248	-3.373
Neto obveznosti	-2.746	-1.871
Kapital	22.715	18.988
Bilančna vsota	46.630	37.346
Neto dolg v kapitalu	-13,7%	-10,9%
Kapital v bilančni vsoti	48,7%	50,8%

Ostala tveganja

Družba se pri svojem poslovanju srečuje tudi z drugimi tveganji, kot so: tveganje izgube projektov na domačem trgu zaradi pasivnosti države, operativnimi tveganji (škoda in nedostopnost do fizičnih sredstev, izpad elektrike, tehnične napake), kar družba uspešno obvladuje z rednimi pridobivanji novih poslov in minimiziranjem verjetnosti neželenih dogodkov.

5. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Po datumu bilance stanja se niso pojavili dogodki, ki bi zahtevali popravek računovodskih izkazov na dan 31.12.2017.

6. POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenia
VAT ID: SI62560085

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Fax: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe GVO d.o.o.

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze gospodarske družbe GVO d.o.o. (v nadaljevanju 'družba'), ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2017, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključno s povzetkom bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31.12.2017 ter njen poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Osnova za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh standardov so podrobneje opisane v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov* našega poročila. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in izpolnjevanje vseh drugih etičnih obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše mnenje.

Druge informacije

Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih. Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije.

Naša odgovornost v povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je druge informacije prebrati in pri tem presoditi, ali so pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, oziroma ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Prav tako ocenimo, ali so druge informacije v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z veljavno zakonodajo in predpisi, predvsem, ali so z njimi skladne z vidika uradnih zahtev in postopka za pripravo drugih informacij v kontekstu pomembnosti, torej ali bi lahko kakršnakoli neskladnost s temi zahtevami vplivala na presoje, ki temeljijo na teh drugih informacijah.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see <http://www.deloitte.com/si> for a more detailed description of DTTL and its member firms. In Slovenia the services are provided by Deloitte revizija d.o.o. and Deloitte svetovanje d.o.o. (Jointly referred to as "Deloitte Slovenia") which are affiliates of Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenia is one of the leading professional services organizations in the country providing services in audit, tax, consulting, financial advisory and legal services, through over 100 national and foreign professionals.

Deloitte revizija d.o.o. - The company is registered with the Ljubljana District Court, registration no. 1647105 - VAT ID SI62560085 - Nominal capital EUR 74,214.3

Na podlagi opravljenih postopkov in v obsegu, v katerem to lahko ocenimo, poročamo o naslednjem:

- Druge informacije, ki opisujejo dejstva, ki so predstavljena tudi v računovodskih izkazih, so v vseh pomembnih pogledih skladne z računovodskimi izkazi.
- Druge informacije so pripravljene v skladu z veljavno zakonodajo oziroma predpisi.

Poleg tega smo dolžni na podlagi našega znanja in razumevanja družbe, ki smo ju pridobili med revizijo, poročati tudi o tem, ali druge informacije vsebujejo kakršnekoli pomembno napačne navedbe dejstev. Na podlagi izvedenih postopkov v povezavi z drugimi informacijami, ki smo jih pridobili, pomembno napačnih navedb dejstev nismo zaznali.

Odgovornosti posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu s MSRP in za takšen notranji nadzor, ki je po mnenju posloводства potreben za pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi računovodskih izkazov odgovorno za oceno sposobnosti družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, za razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje oziroma nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naš cilj je pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, da računovodski izkazi kot celota ne vsebujejo pomembno napačnih navedb zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, ki pa ni jamstvo, da bo revizija v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (MSR) vedno odkrila pomembno napačne navedbe, če te obstajajo. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake in se smatrajo za pomembne, če je mogoče upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odziv na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili pomembno napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je večje od tveganja neodkritja pomembno napačne navedbe zaradi napake, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, zavajajoče prikazovanje ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Opravimo postopke preverjanja in razumevanja notranjih kontrol, ki so pomembne za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v spodobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, naše mnenje prilagoditi. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih,

pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila, vendar poznejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.

- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ocenimo, ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Poslovodstvo med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in časovnem okviru revizije ter pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomembnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Tina Kolenc Praznik
Pooblaščenka revizorka

Ljubljana, 19.4.2018

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3